

obrtnik podjetnik

ozs.si/obrtnik
podjetnik.si

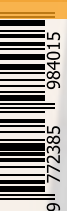

**Približuje se začetek
uporabe pravilnika
glede ročnega
premeščanja bremen**

Aktualne informacije spremljajte na prenovljeni spletni strani

www.ozs.si

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v okviru

Ustanove za humanitarno pomoč obrtnikom zbira humanitarno pomoč za oškodovance ob naravnih in drugih nesrečah. Posamezniki lahko sredstva prispevate s poslanim SMS sporočilom s ključno besedo OBRTNIK10 na 1919.

Tokrat vašo pomoč potrebuje Rafael Škufca, gostinec z Raven na Koroškem. Pomagajte mu lahko tudi z nakazilom na račun Ustanove za humanitarno pomoč obrtnikom

Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana

Poslovni račun pri NLB d.d.:

SI56 0201 3025 7684 878

BIC banke: LJBASL2X

Namen: **Pomagajmo Škufci**

Koda namena: CHAR

Sklic: 00 10-1073

Pravne osebe lahko nakazilo humanitarne pomoči uveljavite tudi za zmanjšanje davčne osnove.

Za enostavno nakazilo uporabite QR kodo

*Povezani
smo močnejši*

Že od leta 1969

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Proti dodatnim administrativnim obremenitvam

Še vedno smo v pričakovanju končnega osnutka ponovnih sprememb zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti, in sicer na način, da naj spremembe na področju evidentiranja delovnega časa veljajo zgolj za kršitelje. Vsi preostali pošteti delodajalci pa naj evidence vodijo tako kot pred uveljavitvijo zakona. Pri tem bomo vztrajali do konca.

In ko se zdi, da bomo le dosegli, da bo neživljenjski zakon o evidencah ustrezno popravljen, je na obzoru že nova birokratska ovira. Z začetkom avgusta namreč stopi v veljavo pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev pri ročnem premeščanju bremen. Ročno premeščanje bremen v skladu s tem pravilnikom pomeni vsako opravilo, ki vključuje dvigovanje, prenašanje, spuščanje, potiskanje, vlečenje itd. To pa utegne za številne dejavnosti predstavljati dodatno oviro, saj morajo delodajalci na novo opraviti oceno tveganja in v primeru preseganja dovoljenih obremenitev pripraviti tudi načrt ukrepov. Glede na vsesplošno pomanjkanje kadra je skoraj nemogoče pričakovati, da bi zaposlili nove osebe, ki bi denimo pomagale pri prenašanju bremen. Največ težav bi tako lahko imela podjetja z majhnim številom zaposlenih. V OZS se bomo na to temo sestali s predstavniki ministrstva za delo in resornega ministrstva ter skušali doseči spremembe oziroma vsaj omiliti nekatere zahteve.

V fazi priprave pa so že tudi letošnje zahteve slovenske obrti in podjetništva, ki jih bomo predstavili predsedniku vlade in ministrom na forumu konec maja. Naš cilj je, da obrtnikom in podjetnikom zagotovimo boljše in predvidljivo poslovno okolje z zmanjševanjem administrativnih bremen in z večjim dostopom do financiranja. Pri oblikovanju zahtev pa lahko sodelujete tudi vi. Vabim pa vas, da nam do sredine aprila vaše predloge za zahteve, skupaj z obrazložitvami, posredujete na e-naslov: zahteve@ozs.si.

V tokratni reviji vam predstavljamo tudi aktualne spodbude ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, Slovenskega podjetniškega sklada ter SID banke. Letos bo gospodarstvu na voljo več kot 850 milijonov povratnih in nepovratnih sredstev. Za več informacij pa obiščete našo spletno stran, kjer je v rubriki Aktualno na to temo objavljena novica z vsemi povezavami do razpisov.

Spoštovani članice in člani, predvsem tisti, ki ste se v minulem mesecu pridružili naši zbornični družini. Izkoristite vse ugodnosti, ki vam jih ponuja članstvo. To so brezplačna svetovanja, izobraževanja, informacije ter seveda kartica Mozaik podjetnih, ki vam prinaša popuste pri naših partnerjih.

Povezani smo močnejši.

Blaž Cvar, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

**obrn
podjetnik**

Kolofon

Letnik LIII, številka 4, april 2024
Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana
Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 50 54 373;
e-pošta: revija.obrtnik@ozs.si; spletna stran:
www.ozs.si/obrn

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559
Novinar, koordinator: Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533

Vodja skupine za komuniciranje, novinarka:
Mira Črešnar, tel. 01 58 30 823

Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:
Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507

Naklada: 31.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina
60 evrov (5-odstotni DDV je vključen v ceni).

Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:
02013-0253606416

**Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij in
priprava za tisk:** Žiga Okorn in Barbara Sirk,
www.uvid.si

Tisk: Salomon, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje
ISSN 2385-9849

*Na mobilni telefon si naložite novo spletno stran **ozs.si***

Operacijski sistem iOS (iPhone):

1. odprite spletno stran **www.ozs.si** v aplikaciji Safari
2. na dnu zaslona izberite ikono za deljenje vsebine

3. izberite Add to Home screen

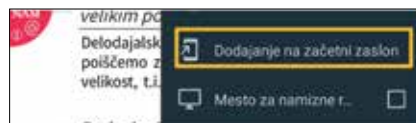

Operacijski sistem Android in drugi:

1. odprite spletno stran **www.ozs.si** v brskalniku
2. izberite ikono za izbor več možnosti

3. izberite možnost Dodajanje na začetni zaslon/
Add to home screen

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Že od leta 1969

AKTUALNO

4-15

IZ OZS

16-25

PODJETNO

26-34

OBRTNIKOV SVETOVALEC

35

SEKCIJE

55-67

00Z

68-71

EEN

72-73

IZOBRAŽEVANJE IN PRENOS ZNANJ

74-81

NAŠI ČLANI

82-84

OBRTNIKOVA BORZA

86-88

NASLOVNICA

Bigstock

Bigstock

◀ Pravilnik o ročnem premeščanju bremen

Pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev pri ročnem premeščanju bremen je začel veljati lani, uporabljati pa se začne 1. avgusta letos. Ročno premeščanje bremen v skladu s tem pravilnikom pomeni vsako opravilo, ki zaradi svojih značilnosti ali zaradi neugodnih ergonomskih pogojev pomeni nevarnost za razvoj kostno-mišičnih obolenj, povezanih z delom. [stran 4](#)

850 milijonov za gospodarstvo ▶

Marca so SID banka, Slovenski podjetniški sklad in ministrstvo za gospodarstvo predstavili paleto letošnjih spodbud s ciljem razvoja, podpori poslovanju, produktivnosti in inovativnosti, predvsem pa dvigu konkurenčnosti in dodane vrednosti slovenskega gospodarstva predstavili svoje načrte. [stran 6](#)

OBRTNIKOV SVETOVALEC

35

Nelojalna konkurenca v cestnih prevozih

Prevozniki so se marca srečali s širšim krogom pristojnih nadzornih organov s ciljem, da predstavijo problematiko vedno bolj prisotne nelojalne konkurence v svojem sektorju. Izpostavili so predvsem nespoštovanje zakonodaje in pomanjkljiv nadzor nad poslovanjem slednjih ter ob tem nanizali tudi razloge in možne rešitve. [stran 55 ▶](#)

◀ Dan slovenskega lesarstva

Les je naravno bogastvo, ki ga po mnenju udeležencev Dneva slovenskega lesarstva še vedno ne izkoriščamo dovolj. Razmere se izboljšujejo, vendar je lesno-predelovalna industrija še vedno daleč za obsegom, ki ga je imela pred več kot 30 leti. Da bi to spremenili, bo potrebno storiti več, tudi na področju izdelkov z višjo dodano vrednostjo. [stran 64](#)

Približuje se začetek uporabe novega pravilnika

Pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev pri ročnem premeščanju bremen je začel veljati lani (2. 8. 2023 z objavo v Uradnem listu RS), trenutno poteka prehodno obdobje, uporabljati pa se začne 1. avgusta 2024. Ročno premeščanje bremen v skladu s tem pravilnikom pomeni vsako opravilo, ki vključuje dvigovanje, prenašanje, spuščanje, potiskanje, vlečenje ali premikanje bremen s človeško silo in druga podobna dela (npr. podpiranje, držanje, ponavljajoči gibi), ki zaradi svojih značilnosti ali zaradi neugodnih ergonomskih pogojev pomeni nevarnost za razvoj kostno-mišičnih obolenj, povezanih z delom.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je v praksi zaznala težave članov iz različnih panog, ki so povezane predvsem z izračuni oz. prevelikimi obremenitvami, kar pomeni, da morajo podjetja izvesti ustrezne ukrepe (organizacijske, tehnične, kadrovske itd.), ki so povezani z izvedljivostjo in stroški ter kratkim prehodnim obdobjem. Podjetja morajo do 1. avgusta 2024 opraviti oceno tveganj na novo in v primeru preseganja dovoljenih obremenitev tudi načrt ukrepov.

Največji izziv pa podjetjem predstavljajo različni ukrepi, ki jih bodo morala uveljaviti v praksi in so povezani tudi s stroški. Največ težav bodo imela podjetja, predvsem mikro in mala, ki imajo premalo zaposlenih, in tista, ki pri svojem delu uporabljajo naprave, stroje oz. mehanske pripomočke, ki so povezani z različnimi tereni v različnih panogah.

OZS in druge delodajalske organizacije so sodelovale v delovni skupini pri pripravi omenjenega pravilnika in posredovale svoje pripombe, ki jih je pristojno ministrstvo delno upoštevalo. Glede na to, da pripombe niso bile upoštevane v celoti in da zaznava, da bo spoštovanje določb pravilnika v praksi podjetjem prineslo težave, se bo zbornica ponovno sestala s predstavniki ministrstva za delo in resornega ministrstva ter skušala doseči spremembe oziroma omiliti določene zahteve.

OZS v okviru Svetovalnega centra nudi svetovanje članom na to temo, zbornica pa bo pripravila tudi spletni seminar s predstavitvijo pravilnika in s priporočili, kako se podjetja čimbolj pripravijo na njegovo uvajanje.

V vmesnem obdobju naj bi delodajalci na novo ocenili tveganje za nastanek kostno-mišičnih obolenj in po potrebi določili preventivne ukrepe. Pričakuje se, da bo novi pravilnik bolj učinkovito kot predhodni pripomogel k preprečevanju mišično-kostnih obolenj, ki so eden od glavnih razlogov za odsotnost z dela v Sloveniji. Težave, ki se kažejo, se razlikujejo po jakosti – od blagih do zelo hudih in vse do kroničnih in izčrpavajočih bolezni.

Delodajalci morajo delovna mesta **prilagajati tehničnemu in tehnološkemu napredku** in ročno premeščanje bremen nadomeščati z delovno opremo, pripo-

močki in mehanskimi pomagali. Kadar se ni mogoče izogniti ročnemu premeščanju bremen, morajo delodajalci sprejeti **organizacijske, kadrovske in tehnične ukrepe**, uporabiti opremo in tak način dela, da zmanjša nevarnost, povezano z ročnim premeščanjem bremen.

Delavci smejo ročno premeščati bremen na podlagi ocene tveganja za varnost in zdravje priporočenem premeščanju bremen.

Kaj morate torej storiti v povezavi z novim pravilnikom?

Priporočamo, da se čim prej obrnete na strokovne delavce, ki pri vas opravljajo storitve s področja varnosti pri delu, saj bo morda potrebno vpeljevati rešitve, ki terjajo tako denarna sredstva kot tudi čas. Presejalni test lahko izvede delodajalec tudi sam, ocenjevanje tveganja pa je strokovna naloga, ki jo lahko izvajajo podjetja oz. izvajalci, ki izpolnjujejo predpisane pogoje. Obrazec, ki je na voljo preko spleta, je digitaliziran.

1. Izvedba presejalnega testa

Kadar se v delovnem procesu zazna ročno premeščanje bremen, mora delodajalec s presejalnim testom ugotoviti, ali obstaja tveganje za nastanek kostno-mišičnih obolenj. Presejalni test se izvede na obrazcu iz Priloge 2 pravilnika, lahko pa se uporabi tudi presejalni test iz primerljive metode. Če sta s presejalnim testom doseženi **dve točki**, je potrebno ročno premeščanje bremen oceniti z metodo za ocenjevanje tveganj pri ročnem premeščanju bremen, ki upošteva vse ugotovljene dejavnike tveganja iz Priloge I. Delodajalci lahko pri tem uporabijo metode, ki so objavljene na osrednjem državnem portalu in na spletnih straneh Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti: <https://vzd.mdds.gov.si/varnost-in-zdravje-pri-delu/spletne-aplikacije/ocena-tveganj-bremena>

2. Ocenitev tveganja

Za ocenjevanje se lahko uporabi metoda iz Priloge 3 pravilnika ali katera koli druga primerljiva metoda, s katero delodajalec zagotavlja vsaj tako raven varnosti in zdravja delavcev pri ročnem premeščanju bremen, kot bi jo zagotovil z

VEČ INFORMACIJ IN NASVETI

Člane naše stanovske organizacije OZS vabimo, da za dodatne informacije in svetovanje pokličete naš Svetovalni center OZS na telefon 01 58 30 553 ali nam pišete na e-naslov: svetovanje@ozs.si.

Predlagamo vam tudi, da na spletni strani www.ozs.si poiščete Svetovalni center in znotraj njega svetovalno področje Varnost in zdravje pri delu, kjer boste med novicami našli prispevek Priročnik Kostno-mišična obolenja povezana z delom, ki vam bo lahko v pomoč pri razmišljanju na to temo.

upoštevanjem ukrepov na podlagi ocene tveganja po metodi iz Priloge 3 pravilnika.

Ocena tveganja za nastanek kostno-mišičnih obolenj pri ročnem premeščanju bremen mora vsebovati zapis o:

- imenu in ključnih kazalnikov izbrane metode za ocenjevanje tveganja,
- ugotovljenih dejavnikov tveganja iz Priloge 1 pravilnika,
- rezultatih meritev merljivih dejavnikov tveganja (na primer: čas, masa, frekvenca, sile, toplotne razmere),
- ocenjeni stopnji tveganja in
- ukrepih za odpravo oziroma zmanjšanje prisotnih tveganj.

Delavce, ki ročno premeščajo bremen, je potrebno tudi ustrezno teoretično in praktično usposabljanje, kar je že obstoječa zahteva.

Kaj morate storiti v primeru, da so stopnje obremenitve visoke?

V oceni tveganja je potrebno opredeliti ukrepe, ki so lahko tehnični, organizacijski ali kadrovske. Med tehnične ukrepe sodi tudi dvizna oprema, kot so dvigala, žerjavi, dvizni trak, platformni vozički, platforme s škarjastim dvigom, viličarji na motorni pogon, odri za premeščanje bremen v višino nad rameni delavca, hidravlična dvigala za dviganje bremen na police, razni manipulatorji, električni stopnišni voziček, stopnišni vzpenjalnik, paletnik in eksoskelet (naprava za dviganje, ki jo delavec obleče).

EDINA ZEJNIČ, MAJA RIGAČ,
KATARINA ŽELEZNIK LOGAR

Letos bo gospodarstvu na voljo več kot 850 milijonov povratnih in nepovratnih sredstev

Slovenska izvozna in razvojna banka - SID banka in Slovenski podjetniški sklad - SPS v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport – MGTŠ bodo do konca letošnjega leta gospodarstvu omogočili kar 851,2 milijona evrov nepovratnih in povratnih sredstev. Marca so tako predstavili paleto letošnjih spodbud s ciljem razvoja, podpori poslovanju, produktivnosti in inovativnosti, predvsem pa dvigu konkurenčnosti in dodane vrednosti slovenskega gospodarstva predstavili svoje načrte.

Od 512 milijonov evrov povratnih spodbud, jih je 333,2 milijona evra takih, kjer sredstva poleg obeh podpor-
nih institucij zagotavlja tudi gospodar-
sko ministrstvo, preostalih 178,8 milijona
evrov povratnih spodbud pa financirata
sami. Poleg teh povratnih sredstev bo
MGTŠ gospodarstvu letos namenilo še
339,2 milijona evrov nepovratnih sred-
stev, razpisanih v okviru 42 javnih raz-
pisov. Gospodarstvu bo letos tako iz
vseh treh virov namenjenih skupaj 851,2
milijona evrov nepovratnih in povratnih
sredstev.

Splet proračunskih, evropskih in zasebnih virov

V ukrepih so združena proračunska ali evropska finančna sredstva ministr-
stva, finančna sredstva, s katerimi go-
spodari SID banka oziroma namensko
premoženje SPS in dodatno angažirani
zasebni kapital komercialnih finančnih
institucij. Na ta način je moč doseči večji
obseg spodbud, finančna sredstva pa v
daljšem časovnem obdobju tudi večkrat
izkoristiti in jih s tem tako multiplicirati.

Prednosti povratnih spodbud

SID banka in SPS nudita povratne
oblike spodbud za podjetja, kot so ugodni
kreditni in garancije ter lastniško in kvazi
lastniško financiranje. Ob tem velja izpo-
staviti prednosti povratnih spodbud, kot
so krediti in garancije, ki so pomembno
dopolnilo nepovratnim oblikam pomoči
in obratno. Povratna sredstva so odobre-
na vnaprej, pri subvencijah se čaka na
povračilo. Povratna sredstva omogočajo
tudi kritje širših potreb podjetij, kot je na
primer sofinanciranje likvidnosti, med-
tem ko so subvencije ožje in bolj projek-
tno osredotočene.

Pametno kombiniranje sredstev

Državna pomoč se pri povratnih
sredstvih upošteva le v višini preraču-

nane ugodnosti v primerjavi s tržnim
financiranjem, to pa podjetjem omogo-
ča pridobiti višje nominalne vrednosti
sofinanciranja. V času visokih obrestnih
mer je namreč še toliko bolj pomembno
financiranje z nižjimi obrestnimi merami
od tržnih, daljšimi ročnostmi, moratoriji
ter nižjimi zahtevanimi zavarovanji. Po-
vratna sredstva pa bodo zelo pomembna
tudi v prihodnje, saj se pričakuje, da bo
nepovratnih sredstev iz evropskih virov
za Slovenijo vse manj, zato je skupna od-
govornost celotnega podpornega okolja,
da podjetja na to pravočasno pripravi in
jih usmerja k pametnemu kombiniranju
sredstev.

Vlaganja v produktivnost in konkurenčnost ter zagotavljanje likvidnosti

Vsebinsko zelo raznolik portfelj fi-
nančnih spodbud SID banke in SPS-a na-
mreč omogoča podjetjem vseh velikosti
različne finančne spodbude tako za kre-
pitev vlaganj v produktivnost in konku-
renčnost kot tudi v kriznih časih zagota-
vljanje likvidnosti podjetij. SID banka se
bolj osredotoča na posle večjega obsega,
medtem ko je SPS bolj osredotočen na
posle nižjega finančnega obsega, pra-
viloma za kredite do 100.000 evrov ali
mikrokredite.

Po novem tudi podpora z mešanjem sredstev

Ministrstvo kot posredniško telo namerava v letu 2024 zagovati tudi nove finančne instrumente iz kohezijske ovojnice 2021–2027. Novi finančni instrumenti iz kohezijske ovojnice 2021–2027 bodo med drugim pripravljeni na način mešanja sredstev, kjer končni prejemnik prejme hkrati obe obliki pomoči, torej povratno in nepovratno.

SID banka s 335 milijoni različnih posojil

V okviru aktualnih posojil SID banke lahko podjetja vseh velikosti do konca leta prek različnih finančnih instrumentov financiranja koristijo skupno še 235 milijonov evrov. V okviru Sklada skladov in Sklada skladov covid-19 pa je podjetjem vseh velikosti na voljo še 100 milijonov.

Za financiranje naložb za **trajnostno rast slovenskega turizma** je na voljo ugodno financiranje po programu Turizem 1, za naložbe v izgradnjo ali obnovo oziroma za obratni kapital. Poleg tega je za podporo **investicijam zaradi neposrednih ali posrednih učinkov krize** na voljo izredno ugodno financiranje po programu ORMG2. Programa SID ZELEN in SID DIGITALEN omogočata **financiranje trajnostnih projektov in podjetij ter inovacij in digitalizacije**. Program financiranja **za obratna sredstva in naložbe** (program OSN) zagotavljajo viri nemške razvojne bank KfW. **Financiranje naložb v razvoj, raziskave in inovacije** (program RRI) je na voljo z maksimalnim zneskom 10 mio EUR in ročnostjo do 10 let za financiranje 100% upravičenih stroškov z DDV ter moratorijem na odplačilo glavnice.

MSP je za **financiranje poslovanja in kapitalskega utrjevanja** na voljo program MSP7, krije stroške materiala in storitev, drobnega inventarja ter trgovskega blaga in celotnih stroškov dela, zavarovanje pa je lahko nepremičnina. MSP in start-upom so na voljo tudi **mikroposojila za MSP** po programu MSP mikro s posojili do 25.000 EUR in ročnostjo do 5 let za vse upravičene stroške in moratorijem na odplačilo glavnice. MSP, mid-cap podjetjem in tistim v fazi

rasti so posredno na voljo tudi **sredstva lastniškega financiranja** v okviru programa SEGIP.

Ministrstvo in SID banka pa najavljata tudi **nov interventni posojilni sklad**, ki bo na voljo v drugem kvartalu v skupni višini 100 milijonov evrov za blaženje in odpravljanje posledic naravnih nesreč, v kratkem pa bodo na voljo tudi sredstva za financiranje prenosa tehnologij, tveganega kapitala in pa lastniških naložb z naslavljanjem problema **nasledstva v podjetjih**.

V okviru SID banke pa lahko podjetja, poslovne banke in komercialne kreditne zavarovalnice koristijo tudi **različne storitve zavarovanja**, ki so oblikovane tako, da dopolnjujejo obstoječi zasebni trg zavarovanj, s čimer krepijo celovitost in dostopnost finančnih instrumentov.

SPS letos ponuja 177 milijonov razvojnih spodbud

S skupno kvoto ponujenih spodbud SPS načrtuje podpreti okoli 3.800 projektov, vložena sredstva pa naj bi spodbudila za okoli 233 milijonov evrov novih investicij v slovenskem gospodarstvu.

SPS bo s **kreditno shemo za zagotavljanje likvidnosti MSP ter blaženje kriznih razmer** zagotavljal posojila v zneskih od 5.000 do 100.000 evrov za manjše investicije oz. obratna sredstva in za blažitev kriznih razmer (npr. energetska kriza) ter na ta način omogočal podjetjem nemoteno in likvidno poslovanje.

V letošnjem letu je SPS že objavil **mikrokredite za mikro in mala podjetja**, razpis vreden 10 milijonov evrov pa je zaradi velikega povpraševanja že zaprt. V prihodnjih mesecih bo razpisanih še dodatnih 10 milijonov evrov mikrokreditov za MSP in sicer za **krizno likvidnostne kredite** za škodo na področju oskrbe z energijo. V prihodnjih mesecih se načrtuje še objava **mikrokreditov za problemska območja** v skupni vrednosti 10 milijonov evrov.

Podjetja bodo lahko zaprosila tudi za garancijo znotraj produkta **Garancijska shema za investicijska vlaganja** v višini do 80 odstotkov za bančna posojila z ročnostjo do 10 let in moratorijem do 2

leti, kar jim bo omogočilo lažje, hitrejšo in cenejše pridobivanje bančnih kreditov.

Zagonske spodbude za inovativna start-up in scale-up podjetja bodo možne z nepovratnimi sredstvi v višini do 72.000 evrov, kandidirala bodo lahko MSP s potencialom rasti, ki svojo podjetniško pot šele začenjajo in imajo inovativno poslovno idejo, ki je skladna z vsaj enim prednostnim področjem iz slovenske strategije trajnostne pametne specializacije S5.

Nadaljevanje finančnih spodbud na področju semenskega kapitala bo SPS izvajal v okviru **Slovenskega kapitalskega sklada za zagonske inovacije**. Skupno 25 milijonov evrov, od tega predvidoma 15 milijonov evrov iz nove finančne perspektive, bo vložil v zasebne sklade semenskega in/ali tveganega kapitala, ki bodo pripravljeni kombinirati zbrane zasebne vire z javnimi.

V sklopu **Posebnih spodbud za specifične ciljne skupine**, bodo možne subvencije v višini od 15.000 evrov do 70.000 evrov **za lesno panogo**, kar bo podprtim podjetjem omogočilo do 60-odstotno sofinanciranje upravičenih stroškov za posodobitev tehnološke opreme za nadaljnji razvoj in okolju prijazno trajnostno rast s principi krožnega gospodarstva.

Ponovno bodo na voljo tudi **vavčerji za dvig poslovnih kompetenc**, to so enostavne spodbude manjših vrednosti za 60 odstotkov sofinanciranje upravičenih stroškov posameznih poslovnih storitev. Vavčerje v obliki nepovratnih sredstev v višini od 300 evrov do 9.999 evrov bodo enostavno in hitro lahko pridobila vsa MSP.

Več informacij, povezave in razpisi

Vabimo vas, da za več informacij obiščete našo spletno stran www.ozs.si, kjer je v rubriki Aktualno na to temo objavljena novica, v kateri boste našli bolj podrobne opise povratnih in nepovratnih spodbud ter uporabne spletne povezave na objave razpisov za vsa opisana razvojna sredstva.

ANTON ŠIJANEC

Gospodarska diplomacija odpira vrata slovenskim podjetjem v tujini

Gospodarsko diplomacijo izvaja Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve. Njen namen je nudenje pomoči slovenskim podjetjem pri vstopu na tuje trge, prepoznavanje poslovnih priložnosti in spodbujanje internacionalizacije slovenskega gospodarstva s ciljem povečevanja slovenskega izvoza.

Podjetja, ki želijo povečati prodajo, izboljšati svojo konkurenčnost in diverzificirati poslovanje, morajo storiti korak naprej in se podati na tuje trge. Na tej poti vam lahko pomaga tudi gospodarska diplomacija. Na številnih slovenskih predstavništvih v tujini delujejo ekonomski svetovalci, katerih glavna naloga je brezplačna pomoč slovenskim podjetjem pri prodiranju na tuje trge. Delo ekonomskih svetovalcev dopolnjuje po vsem svetu tudi razvejana mreža častnih konzulov Slovenije, katerih glavna naloga je zastopanje gospodarskih interesov Slovenije.

Naloge gospodarske diplomacije

V Direktoratu za gospodarsko in javno diplomacijo v sodelovanju z mrežo slovenskih predstavništev v tujini ter

PREDSTAVNIKI MINISTRSTVA SO GOSPODARSKO DIPLOMACIJO PREDSTAVILI SLOVENSKIM OBRTNIKOM IN PODJETNIKOM

V okviru rednega srečanja v organizaciji Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je generalni direktor Direktorata za gospodarsko in javno diplomacijo **dr. Slobodan Šešum** nagovoril vodstvo zbornice ter direktorje, svetovalce in sekretarje območnih zbornic in strokovnih sekcij. Predstavil je podporo, ki jo gospodarska diplomacija nudi slovenskim obrtnikom pri širitvi poslovanja na tuje trge, in opisal načine delovanja gospodarske diplomacije, povezanost z mrežo diplomatsko-konzularnih predstavništev, konkretne primere podpore podjetjem preko poslovnega gospodarskega sklada in dobre prakse pri internacionalizaciji slovenskih podjetij v tujini.

Generalni direktor OZS **Danijel Lamperger** je predstavil dosedanje aktivno sodelovanje z gospodarsko diplomacijo tako v Sloveniji kot v tujini in izpostavil interes obrtnikov za širitev poslovanja na mednarodne trge. Izpostavljenih je bilo tudi precej dobrih praks pri poslovnih aktivnostih obrtnikov v zamejstvu in priložnosti, s katerimi bi lahko podjetja dosegla boljšo prepoznavnost na ključnih trgih s pomočjo mreže diplomatsko-konzularnih predstavništev Slovenije.

MINISTRSTVO ZA ZUNANJE IN EVROPSKE ZADEVE

Direktorat za gospodarsko in javno diplomacijo
Prešernova cesta 25, 1000 Ljubljana
Tel. št. 01 478 66 42
E-naslov: gospodarska-diplomacija.mzez@gov.si
<https://www.gov.si/teme/gospodarska-diplomacija>

AKTUALNA VLADNO-GOSPODARSKA DELEGACIJA

Ministrstvo pripravlja vladno-gospodarsko delegacijo na Kitajsko, ki bo **med 21. in 24. aprilom obiskala Peking, Šanghaj in Šenžen.**

Delegacijo bo vodila podpredsednica vlade in ministrica za zunanje in evropske zadeve **Tanja Fajon.**

Poudarek delegacije bo na iskanju novih poslovnih priložnosti, utrjevanju že obstoječih poslovnih povezav, obiskali pa bodo tudi nekatera najnaprednejša kitajska podjetja.

drugimi vladnimi in nevladnimi ustanovami, pristojnimi za internacionalizacijo slovenskega gospodarstva, opravljajo naslednje naloge:

- podpora slovenskim podjetjem pri vstopu na tuje trge in širitvi poslovanja na njih ter pri reševanju težav v obliki različnih brezplačnih storitev,
- podpora tujim podjetjem pri navezovanju stikov s slovenskimi podjetji,
- organizacija vhodnih in izhodnih poslovnih delegacij ob obiskih visokih državnih predstavnikov,
- priprava stanja in analiz makroekonomskega stanja v državah akreditacije,
- organizacija zasedanja meddržavnih komisij za gospodarsko sodelovanje,
- promocija Slovenije kot lokacije za neposredne tuje naložbe itd.

Trenutno deluje 20 ekonomskih svetovalcev v slovenskih predstavništvih v tujini, ki slovenskim podjetjem nudijo:

- pomoč pri navezavi stikov z ministrstvi, drugimi državnimi ustanovami, gospodarskimi zbornicami, poslovnimi združenji in mediji na državni in regionalni ravni;
- informacije o poslovnih priložnostih, mednarodnih razpisih, panogah ter sejmihi, zanimivih za slovenske ustanove in podjetja;
- zbiranje in pošiljanje poslovnih informacij in poslovnih priložnosti;
- svetovalno podporo pri vstopu na

NEKAJ IZVOZNO-UVOZNE STATISTIKE

Lanski izvoz višji kot leto prej

Slovensko gospodarstvo je močno odvisno od zunanje trgovine. Po podatkih Statističnega urada RS je lani izvoz znašal 54,9 milijarde EUR in je bil v primerjavi z letom 2022 vrednostno višji za 4,4 %. Zrasel je samo izvoz v države nečlanice EU, in sicer za 19,4 %. Uvoz je lani znašal 57,0 milijarde EUR, kar je približno toliko kot leto prej.

Lani je Švica postala največji slovenski trgovinski partner, izrazito pa se je znižala vrednost uvoza iz Ruske federacije, in sicer za več kot 85 %. Najpomembnejši **izvozni trgi** lani so bili **Švica, Nemčija, Italija, Hrvaška in Avstrija**, najpomembnejši **uvozni trgi** pa **Švica, Kitajska, Nemčija, Italija in Avstrija**.

Zanimivi podatki za leto 2022:

- Več kot dve tretjini slovenskih izvoznikov je bilo hkrati tudi uvoznikov. Med slovenskimi uvozniki so bili številnejši tisti, ki so bili samo uvozniki.
- **Mikro in mala podjetja skupaj so predstavljala 86,7 % vseh podjetij izvoznikov in 94,6 % vseh podjetij uvoznikov.**
- S tujino je trgovalo **26.880 slovenskih izvoznikov in 48.666 slovenskih uvoznikov.**
- **Mikro in mala podjetja z manj kot 50 zaposlenimi so številčno prevladovala med izvozniki in uvozniki (86,7 % vseh podjetij izvoznikov in 94,6 % vseh podjetij uvoznikov).** Prispevala pa so skoraj petino vrednosti celotnega izvoza (18,9 %) in več kot četrtno vrednosti celotnega uvoza (26,9 %).
- Najvišjo vrednost izvoza in uvoza so med podjetji, ki so hkrati izvažala in uvažala, ustvarila podjetja, ki po SKD spadajo v področja dejavnosti B, C, D, E (rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z električno energijo, plinom in paro, oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja), in sicer 71,4 % celotnega izvoza ter 51 % celotnega uvoza.
- Izvoz je bil skoncentriran v majhnem številu največjih izvoznikov. Petdeset največjih izvoznikov je ustvarilo več kot polovico (55,7 %) vrednosti celotnega izvoza, sto največjih izvoznikov pa skoraj dve tretjini (64,0 %) vrednosti celotnega izvoza. Veliko večino blagovne menjave na izvozni strani (90,1 % vrednosti celotnega izvoza) je ustvarilo tisoč največjih izvoznikov (to je 3,7 % vseh izvoznikov).
- Velika podjetja, ki zaposlujejo 250 ali več oseb, so predstavljala le 1,0 % vseh podjetij izvoznikov in 0,7 % vseh podjetij uvoznikov. Prispevala pa so zelo velik delež vrednosti izvoza in uvoza. Izvoz velikih podjetij je bil 57,0 % vrednosti celotnega izvoza, uvoz teh podjetij pa 48,8 % vrednosti celotnega uvoza.

EDINA ZEJNIC

trge države sprejemnice;

- pomoč pri navezavi stikov z možnimi poslovnimi partnerji;
- pomoč pri reševanju problematike, na katero so opozorila ministrstva, druge institucije in podjetja;
- organizacijo poslovnih srečanj, sejmskih in drugih predstavitev, semi-

narjev in konferenc ter drugih promocijskih prireditev itd.

Vsa ambiciozna mala in srednje velika podjetja vabimo, da izkoristijo podporo gospodarske diplomacije za lažji vstop na tuje trge.

DR. SLOBODAN ŠEŠUM, MZEZ

OZS vztraja, da birokratsko vodenje evidenc velja samo za kršitelje

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije ponovno poudarja, da je Zakon o evidencah na področju dela in socialne varnosti neživljenjski in v praksi težko izvedljiv. Pristojno ministrstvo zato poziva, naj spremembe na področju evidentiranja delovnega časa veljajo zgolj za kršitelje, vsi preostali poštteni delodajalci pa naj evidence vodijo tako kot pred uveljavitvijo zakona.

Začetkom uporabe zakona morajo delodajalci poleg do sedaj predvidenih podatkov v evidenco o izrabi delovnega časa za posameznega delavca voditi še kopico drugih podatkov, denimo čas prihoda delavca na delo in čas odhoda z dela, izraba in obseg izrabe odmora med delovnim časom, opravljene ure v posebnih pogojih dela in v neenakomerno ali začasno prerazporejenem delovnem času, tekoči seštevek ur v tednu, mesecu oz. letu itd. Beleženje vseh teh podatkov na dnevni nivoju za vse delavce terja dodatne ure dela v primerih, ko se evidence vodijo ročno, še posebej takrat, ko je pri delodajalcu več zaposlenih delavcev.

OZS obenem predlaga, da se iz definicije delavca izključi kategorije oseb, za

katere se evidenca vodi in hrani že na podlagi drugih predpisov. Gre za upokojene, študente, pogodbene delavce. Vključitev teh oseb v definicijo delavca je nepotrebna ter vzbuja zmedo pri delodajalcih glede potrebnosti vodenja več evidenc o izrabi delovnega časa po več različnih pravnih podlagah.

Pripombe ima tudi glede hrambe evidenc. Zakon določa, da se morajo evidence hraniti kot listine trajne vrednosti, za kar ne vidimo vsebinskega razloga. Ustrezne evidence za uveljavljanje teh pravic namreč že vodijo pristojne državne institucije (ZPIZ, ZZS, FURS ipd.).

OZS je že večkrat tudi izpostavila, da so globe nesorazmerno visoke, najvišje

celo 20 tisoč evrov. Pred uveljavitvijo sprememb zakona je bila maksimalna globa 4.200 evrov, torej gre za skoraj petkratno zvišanje višine glob. Zbornica nikakor ne podpira zlorab pri vodenju evidenc, toda kljub temu je pri globah potrebno ločiti med kršitvami, ki jih delodajalec povzroči namenoma in imajo velike škodljive posledice ter med tistimi, ki so posledica nehotene pomote.

Zakon torej prinaša dodatne, nepotrebne birokratske ovire in zmedo med delodajalci, zato OZS vztraja, naj evidence na tak način vodijo le kršitelji, tako kot je to predvideno za obveznost elektronskega vodenja evidenc.

MIRA ČREŠNAR

Nova kartica – nove možnosti prihrankov!

”MODRA KARTICA
ZA MOJE ZAPOSLENE
IN MOŽA,
FINO.”

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Pobuda za pospešitev postopkov umeščanja logistične infrastrukture ob avtocestnem križu v prostor

Državni svetnik Aleš Pulko, ki v Državnem svetu RS zastopa interese slovenskih obrtnikov, je predstavil pobudo reševanja problematike naših prevoznikov, ki že dlje časa izpostavljajo nujno izgradnjo logistične infrastrukture ob avtocestnem križu, in zanjo dobil tudi visoko podporo državnega sveta.

Nujno potrebna logistična infrastruktura ne le, da bi zelo koristila razvoju domače prevoznike dejavnosti, nujno potrebna je tudi zaradi podpore tranzitnemu prometu, hkrati pa je zaradi naše ugodne geografske lege velika poslovna priložnost celotnega logističnega sektorja.

Poslovna, strateška in infrastrukturna nuja

Pobuda naslavlja Vlado RS, da čim prej pristopi k pripravi in sprejemu sistemske rešitve za pospešitev postopkov umeščanja gospodarske in logistične infrastrukture, torej malih logističnih centrov, intermodalnih logističnih centrov ter varnih in varovanih parkirišč za tovorna vozila, ob avtocestnem križu v prostor.

Podpora celotni oskrbovalni verigi

Cestni promet in logistika sta ključna v celotni oskrbovalni verigi, zagotavljata povezavo med različnimi gospodarskimi dejavnostmi. Velik pomen prometa in skladiščenja pri nas potrjuje kar 9.400 aktivnih podjetij, 8,5 milijarde evrov prihodkov od prodaje, 2,9 milijarde evrov dodane vrednosti in neverjetnih 49.500 zaposlenih v panogi, govorimo torej o dobri desetini slovenskega gospodarstva, zato je za optimalen izkoristek vseh zmogljivosti in prednosti, ki jih prinaša transport v povezavi z logistiko, v to dejavnost nujno usmeriti še več pozornosti.

Velik razvojni potencial

Panoga ima zaradi geostrateške lokacije še vedno tudi velik razvojni po-

V DS RS POSREDOVANO TUDI VPRAŠANJE GLEDE KRATKOROČNIH UKREPOV ZA OHRANITEV KONKURENČNEGA POLOŽAJA SLOVENSКИH PREVOZNIKOV V OBDOBJU ZELENEGA PREHODA

Državni svetnik Aleš Pulko pa je ob tej priložnosti ob podpori DS RS naslovil tudi širše utemeljeno vprašanje Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo s katerimi kratkoročnimi ukrepi bo zaščitilo slovenska prevozna podjetja, da bodo v obdobju zelenega prehoda ostala konkurenčna v domačem in mednarodnem okolju? Ko bo odgovor znan, vas bomo z njim seveda seznanili.

tencial, za ustvarjanje številnih novih delovnih mest z višjo dodano vrednostjo, hkrati pa bi z ustrezno umeščeno infrastrukturo lahko izkoristili možnost učinkovitejše izrabe različnih načinov prevoza do pomembnih trgov in globalnih evropskih trgovskih poti, saj smo najmanj kar že geografsko ključna povezovalna točka za tovarni promet. Žal pa ugodne lege naše države ne znamo izkoristiti, niti ne znamo izkoristiti vse bolj naraščajočega tranzitnega prometa.

Ključno je umeščanje v prostor

Za razvoj logističnih dejavnosti je v zasebnem sektorju velik interes, vendar je problematično prostorsko umeščanje logistične infrastrukture, kjer številnim tudi po petnajstletnem prizadevanju še vedno ni uspelo pridobiti potrebne dokumentacije. Infrastrukture posledično ne morejo zgraditi, ne morejo izkoristiti tudi evropskih sredstev, poslovno zato zaostajamo za okoliškimi državami, vse to pa ima velik negativni učinek na razvoj slovenskega gospodarstva.

Državni svetnik Aleš Pulko, ki v DS RS zastopa interese obrtnikov, med predstavitvijo pobude prevoznikov. Oba dokumenta s pobudo in vprašanjem svetnika, ki vsebujeta širšo razlago in utemeljitve, preberite med novicami na spletni strani naše stanovske organizacije www.ozs.si

Logistika mora postati strateška panoga

Logistično dejavnost kot pomembno gospodarsko panogo moramo zato nujno in takoj umestiti v tak zakonodajni okvir in strateške razvojne dokumente, ki ji bodo brez zavlačevanja omogočili hiter in učinkovit nadaljnji razvoj, saj nas sosednje države že sedaj več kot uspešno prehitevajo.

Slovenski prevozniki se ob tej priložnosti državnemu svetniku Alešu Pulku zahvaljujejo za razumevanje in podporo svojim prizadevanjem pri razvoju panoge logistike in transporta. **ANTON ŠIJANEC**

Predlagani zakon po mnenju zbornic zmanjšuje dostopnost medicinskih pripomočkov

Predlog zakona o medicinskih pripomočkih zavira delovanje gospodarskih subjektov in zmanjšuje dostopnost medicinskih pripomočkov, menijo v zbornici ponudnikov teh pripomočkov pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS) ter lekarniški in Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije (OZS). Ministrstvo za zdravje pozivajo, naj v dopolnjeni različici upošteva njihove pripombe.

Po mnenju ministrstva za zdravje, ki je pripravilo zakonski predlog, besedilo določa rešitve za zagotavljanje varnih in kakovostnih pripomočkov na slovenskem trgu v skladu z dvema evropskima uredbama. Ob tem ureja vzpostavitev informacijskega sistema, ki se bo povezal z evropsko podatkovno zbirko za medicinske pripomočke Eudamed.

V Zbornici ponudnikov medicinskih pripomočkov in storitev pri GZS (GZS Zbornica MedTech Slovenija) se skupaj z Lekarniško zbornico Slovenije in Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije strinjajo z ministrstvom, da so premiki na obravnavanem področju nujni. A ob tem

ocenjujejo, da je predlog pomanjkljiv in neustrezen za izvajanje, kar so povedali tudi na novinarski konferenci.

Generalna direktorica GZS **Vesna Nahtigal** je poudarila velik pomen, ki ga imajo medicinske tehnologije in pripomočki za bolnike. Z njimi se povečuje učinek zdravljenja, pa tudi izid zdravljenja je boljši. Hkrati omogočajo dostop do storitev na daljavo. Poleg tega po njenih besedah pripomorejo k temu, da je manj odsotnosti z delovnega mesta. Medicinski pripomoček je denimo srčni spodbujevalnik, je spomnila.

Če predlog zakona ne bo spremenjen, bo predstavljal potencialno grožnjo za konkurenčno delovanje gospodarskih subjektov s področja medicinske tehnologije in pripomočkov ter hkrati prepreko pri dostopnosti in nemoteni dobavi določenih medicinskih pripomočkov, pri čemer oboje zmanjšuje kakovostno obravnavo bolnikov, je poudarila predsednica GZS Zbornice MedTech Slovenija in direktorica podjetja Tosama **Mojca Šimnic Šolinc**.

Proizvajalcev je le približno sto, tako da večino medicinskih pripomočkov po njenem opozorilu uvozijo. Predlagani pristojbinski sistem ocenjuje kot nerealen, nevzdržen in nejasen. »Marsikje v tujini letnih pristojbin za proizvajalce sploh ni ali pa so znatno nižje,« je opomnila. Pristojbine po njenem opažanju tudi niso oblikovane glede na dejanski obseg poslovanja in število zaposlenih pri proizvajalcih.

V primeru nespremenjenega predloga se bo pri tujih dobaviteljih interes zastopanosti na slovenskem trgu dodatno zmanjšal, je posvarila. Posledica bo manjša dostopnost predvsem sodobnih medicinskih pripomočkov. Poleg tega bo predlog negativno vplival na konkurenčnost slovenskih proizvajalcev tako v tujini kot doma in se bodo morali odločati o tem, kaj še proizvajati, da bodo lahko preživel. Tudi to bo negativno vplivalo na dostopnost medicinskih pripomočkov na slovenskem trgu.

Prav tako so nezadovoljni v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije. Skupni učinek takšnega zakona na slovenska podjetja bo negativen, je poudarila vodja službe za pravne, kadrovske in splošne zadeve v zbornici **Tamara Starič Petrovič**. Povzročil bo, da bo treba po določene medicinske pripomočke v tujino. Posledično bodo še tisti, ki vztrajajo v dejavnosti, dobro premislili, kako naprej. Med njimi je omenila čevljarje, ki izdelujejo ortopedsko obutev in jih je že zdaj le še od pet do deset.

V sekciji koncesionarjev Lekarniške zbornice Slovenije so medtem izpostavili, da jim predlog zakona nalaga dodatne naloge prijavljanja vsakega medicinskega pripomočka, ki ga izdajo v lekarni, na javno agencijo za zdravila in medicinske pripomočke. Prav tako jim nalaga naloge, ki jih v lekarnah sploh ne znajo oziroma ne morejo izpolniti, je povedal predsednik sekcije **Matija Centrih**.

STA

Nasprotujemo zlorabi zakona

za urejanje razmer zgolj v enem podjetju

»Podpiramo odločitve in rešitve, ki so v korist čistejšega okolja in zdravja ljudi, vendar morajo biti te rešitve tudi izvedljive,« so zapisale Gospodarska zbornica Slovenije, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Združenje delodajalcev Slovenije, Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije, Slovensko-nemška gospodarska zbornica in Advantage Austria Slovenija v stališču, posredovanem predsednikom parlamentarnih strank pred tretjo obravnavo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja – 2 (ZVO-2A). Opozorile so, da so nekatere spremembe, predvsem v 1. členu zakona, v nasprotju z uveljavljenimi pravili v EU in predstavljajo odmik od uveljavljene prakse, kar slovenska podjetja postavlja v neenakopraven položaj. Ob tem so izrazile nasprotovanje temu, da se zakone zlorablja za urejanje razmer zgolj v enem podjetju, saj to lahko postane nevarna praksa, ki v bodoče ogroža obstoj tudi drugih podjetij.

Predlagatelji sprememb ZVO-2A niso skrivali dejstva, da so te spremembe uperjene predvsem zoper podjetje Saloni Anzovo, kjer ocenjujejo, da določil predloga zakona, kakršen je predlagan za tretjo obravnavo, tehnično ne bodo mogli izpolniti, kar bo posledično lahko vodilo v zaprtje podjetja, od katerega je posredno in neposredno odvisnih okoli 800 delovnih mest. Predlagani zakon tudi krši temeljne evropske postulate, vključno z evropsko IED direktivo in to prav na področju, ki ga trenutno obravnavata tako Sodišče EU kot tudi Ustavno sodišče RS.

Določanje novih, strožjih najvišjih emisijskih vrednosti za sosežig, je poseg v pravico do svobodne gospodarske pobude podjetij, ki izvajajo to dejavnost. Tehnologija, ki bi na primer omogočala proizvodnjo cementa pod konkurenčnimi pogoji tudi ob upoštevanju novih, strožjih najvišjih emisijskih vrednosti namreč ni na razpolago, zato ta ukrep pomeni onemogočanje opravljanja dejavnosti, kar posledično lahko pomeni zaprtje obrata.

Zgoraj omenjene organizacije so predlagale spremembo predloga zakona tako, da bo v njem jasno zapisan pogoj razpoložljivosti predpisane tehnologije. Predlagane spremembe zakonodaje uvažajo tudi mnoge dodatne administrativne obremenitve tako za gospodarstvo kot za državo, ki pa ne prinašajo nobenih dejanskih okoljskih koristi. Dodatno poročanje ne bo v ničemer prispevalo k izboljšanju stanja v okolju, saj podjetja zaradi tega ne bodo spreminjala tehnologij, le obseg poročanja se bo izredno povečal, kadrovske obremenitve pa bodo največje ravno na strani regulatorja.

»Predlog zakona nas pelje v napačno smer, proč od EU okvirov in k več administracije in manj vsebinskih rešitev. Z ničemer ne naslavlja resničnega problema počasnosti postopkov umeščanja novih in okoljsko bolj prijaznih tehnologij v prostor, kar dodatno zavira zeleni prehod. Zato predlagamo, da pristopimo k resni reformi zakonodaje, ki nas bo hitreje pripeljala do dejanskega reševanja resničnih izzivov zelene preobrazbe,« so še zapisale gospodarske organizacije. **MIRA ČREŠNAR**

Debirokratizacija – rdeča nit letošnjih zahtev in razprave na forumu

V Sloveniji je potrebno ustvariti boljše in predvidljivo poslovno okolje z zmanjševanjem administrativnih bremen in z večjim dostopom do financiranja. S tem bodo postali cilji, kot so dvig konkurenčnosti, nova delovna mesta, prijazno poslovno okolje, zlasti za obrtnike, mikro, mala in srednja podjetja, hitreje in lažje uresničljivi.

Sodelujete pri pripravi letošnjih zahtev

Čeprav bo, kot napovedujemo že v naslovu, debirokratizacija rdeča nit letošnjih Zahtev slovenske obrti in podjetništva, te vseeno ne bodo mogle spregledati večnih tem, ki posegajo na področja administrativnih ovir, davčnega sistema, trga dela, zdravstvenega sistema, izobraževalnega sistema, digitalizacije in znanj za zeleni prehod ter podpornega okolja.

Zato vas na tem mestu vljudno vabimo, da tudi letos sodelujete pri pripravi Zahtev slovenske obrti in podjetništva 2024. Vaše predloge za zahteve, skupaj z obrazložitvami, nam posredujte najkasneje do petka, 12. aprila, na e-naslov zahteve@ozs.si ali jih oddajte preko spletnega obrazca, ki ga najdete v novici na spletni strani naše stanovske organizacije www.ozs.si v rubriki Aktualno.

Razprava o naših zahtevah na Forumu obrti in podjetništva

Zbrane zahteve bomo Vladi Republike Slovenije predstavili na Forumu obrti in podjetništva 2024, ki bo **v petek, 24. maja**, ob 11. uri. Vabimo vas, da si že zdaj rezervirate vaš čas in se dogodka udeležite.

V družbi obrtnikov in podjetnikov bomo gostili predsednika vlade in vrsto ministrov ter drugih visokih predstavnikov državnih institucij. Z njimi bomo lahko razpravljali o razvoju poslovnega okolja, uresničevanju preteklih zahtev in iskanju najboljših poti razvoja obrti, podjetništva in celotnega gospodarstva v prihodnje.

Več informacij v zvezi s pripravo Zahtev slovenske obrti in podjetništva lahko dobite pri mag. Maji Rigač, svetovalki za

Na prihajajočem Forumu slovenske obrti in podjetništva bodo obrtniki in podjetniki predsedniku vlade, ministrom in javnosti predstavili letošnje Zahteve slovenske obrti in podjetništva 2024, ki jih bo zbrala, pripravila in oblikovala naša stanovska organizacija.

zastopanje gospodarskih interesov, na e-naslovu maja.rigac@ozs.si ali na tel. št.: 01 58 30 807.

ANTON ŠIJANEC

OZS IN ZAVOD RS ZA ZAPOSLOVANJE

Nadaljujemo dobro sodelovanje

Vodstvo Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, predsednik Blaž Cvar, podpredsednik Peter Pišek in direktor Danijel Lamperger, se je konec marca srečalo z vodstvom Zavoda RS za zaposlovanje, s katerim zbornica že vrsto let dobro sodeluje.

Na sestanku so obravnavali aktualne teme, pri čemer so izstopale pridobivanje delovnih dovoljenj, organizacija, sodelovanje in skupni nastop na kariernih sejnih v tujini ter kako do nujno

potrebnih kadrov. Med drugim pa so izmenjali tudi nove ideje in predloge, kako obojestransko sodelovanje še nadgraditi in okrepiti predvsem na regionalni in lokalni ravni. Nekaj skupnih aktivnosti

bodo izvedli že v aprilu in maju, ko se bo OZS predstavila na Sejmu zaposlitvenih možnosti, ki bo 9. maja na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Vodstvo zbornice je predstavilo ne-

Zakoni, pomembni za obrt in malo podjetništvo

1. V javni razpravi:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozihi (do 14. 4. 2024)

2. Končane javne razprave:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev
- Predlog Zakona o medicinskih pripomočkih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih izvedencih, sodnih cenilcih in sodnih tolmačih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih
- Predlog Zakona o Poslovnem registru Slovenije
- Osnutek Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o podpornem okolju za podjetništvo
- Predlog Podnebne zakona

3. V pripravi na ministrstvih:

- Predlog Zakona o spremembah Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah

4. Obravnava v državnem zboru:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu
- Predlog Energetskega zakona
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spodbujanju investicij
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov
- Predlog Zakona o dopolnitvah Zakona o javnem naročanju

5. Sprejeto v državnem zboru:

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o spodbujanju investicij

6. Uradni list RS:

- Uredba o standardni klasifikaciji dejavnosti

kaj pobud za zmanjšanje primanjkljaja kadrov na trgu dela, predvsem s spodbuditvijo zaposlovanja starejših in s spremembami na področju zaposlovanja tujcev. Ena od skupnih zakonodajnih pobud zavoda in zbornice bo tako hitrejšo pridobivanje delovnih dovoljenj za tujce po vzoru interventne zakonodaje, ki je bila sprejeta za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023.

M. R.

Vodstvi Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in Zavoda RS za zaposlovanje sta se pogovarjali o aktualnih temah s področja kadrov.

Za uspeh ključni predanost in kakovost

Minuli mesec sta se predsednik OZS Blaž Cvar in direktor OZS Danijel Lamperger na regijskem obisku mudila v okolici Grosuplje. V družbi predsednika OZS Grosuplje Milana Saška sta obiskala podjetje KGŽ kovinska galanterija, ki ima sedež v Podgorici v občini Videm – Dobrepolje, in podjetje Studio75B v Spodnji Slivnici pri Grosuplju, kjer se ukvarjajo s šiviljstvom, tapetništvom in laserskim graviranjem.

Med epidemijo so celo zaposlovali

Franci Žnidaršič se s kovinarsko obrtjo ukvarja od leta 1990, ko je, kot je povedal, začel v delavnici z enim samim varilnim aparatom. Danes vodi podjetje KGŽ kovinska galanterija, v katerem je trenutno zaposlenih 71 ljudi.

V urejenem, sodobno opremljenem podjetju izdelujejo kovinske komponente za pisarniško pohištvo in opremo po naročilu, fitnes opremo, sklope za avtomobilski sektor ... V želji po obvladovanju svojih izdelkov od začetka do konca izdelave so leta 2018 investirali v nakup lakirne linije za prašno barvanje.

Zanimivo je, da so v času epidemije, ko je marsikatero podjetje moralo odpu-

ščati zaposlene, v podjetju KGŽ zaposlovali. Vzrok je bil razcvet fitnes industrije. Tik pred epidemijo so namreč vzpostavili poslovno sodelovanje s proizvajalcem fitnes opreme. Sprva je šlo zgolj za majhna naročila, danes pa izdelava fitnes naprav predstavlja večmilijonski posel, ki so ga, kot so poudarili v podjetju, dobili na račun svoje kakovosti in urejenega poslovanja.

Manjši del podjetja je usmerjen tudi v izdelavo lesenega pohištva, predvsem miz in stolov, saj so leta 2013 in v času krize slovenske pohištvene industrije prevzeli nekoč uspešno lesno predelovalno podjetje Stolarna Dobrepolje, d. o. o., ter z investicijami, reorganizacijo in razvojem proizvodnje kakovostnih stolov

in miz po naročilu postavili nazaj na svetovne trge. Resda ne gre za tako obsežen posel kot na področju kovinarstva, a se trudijo tudi na tem področju.

Franci Žnidaršič je ob obisku predsednika OZS izpostavil predvsem visoke stroške poslovanja. »V zadnjem obdobju beležimo tudi do 40 odstotkov nižji dobiček, kar gre na račun povišanja stroškov poslovanja,« je povedal in dodal, da jim največ težav pravzaprav povzročajo predolgi postopki pridobivanja dovoljenj za delo za tujce, pri čemer podjetje izgublja konkurenčnost.

Vsak šiv je izraz ljubezni do ustvarjanja

Za družino Koželj, ki ustvarja v družinskem podjetju STUDIO75B, noben izživ ni prevelik. Mama Jožica in oče Milan sta strast do šivanja in krojenja prenesla na vse tri sinove – Benjamina, Jana in Aneja – eden je modni, dva pa industrijska oblikovalca. V njihovi delavnici v Spodnji Slivnici, v kateri ima vsak svoje delo, v kreativnem okolju ustvarjajo unikatne izdelke po želji strank. Vsak izdelek je unikat, serij ne delajo.

Stranke se, ne glede na to, kako zahtevne so, na družino Koželj tako zane-sejo, ko potrebujejo unikatno oblačilo za posebne priložnosti, zavese in senčila, novo sedežno garnituro, preobleko za

staro ali pa ko novo notranjost potrebuje njihovo vozilo. Poleg tega pa zagotavljajo tudi lasersko graviranje, vezenje in 3D print.

Najbolj pomembno je, da je prav vsak izdelek narejen s strastjo in ljubeznijo. Naj gre za nove izdelke ali restavratorstvo, ogromno pozornosti namenijo detajlom, kakovostni izvedbi in materialom.

EVA MIHELČ

Na mladih svet stoji – tudi v obrtništvu in podjetništvu

»Na mladih svet stoji. Tudi v obrtništvu in podjetništvu. Tega se zavedamo tudi na Območni obrtno-podjetniški zbornici Škofja Loka, zato smo se leta 2019 odločili, da v okviru naše zbornice poslovno in družabno povežemo mlade, inovativne in zagnane podjetnice in podjetnike ter ustanovimo Klub mladih podjetnikov,« o začetkih škofjeloškega Kluba mladih podjetnikov pravi sekretarka OOO Škofja Loka Petra Dolenc.

Vsako srečanje prinaša vsebino, pa tudi mreženje in druženje

V klubu se srečujejo mladi podjetniki in podjetnice, ki so samostojno že začeli podjetniško pot ali pa so prevzemniki podjetij svojih staršev, pa tudi tisti, ki o podjetniški poti šele razmišljajo. Glavni namen delovanja kluba je mreženje, pridobivanje novih znanj, spodbujanje medsebojnega sodelovanja, spoznavanje in druženje. Člani se tako srečujejo na srečanjih, na katerih predajanje praktičnih znanj in izkušenj povezujejo z izmenjavo idej, mnenj in mreženjem.

Potrudijo se, da ima vsako srečanje vsebino, ki mladim nekaj da. Srečanja

tako gradijo predstavitve mladih in že uveljavljenih podjetnikov in podjetnic ter obiski drugih znanih gostov, v drugem delu srečanj pa sledijo razprava, mreženje in druženje. Med drugim so doslej spoznavali pomen blagovne znamke in grafične podobe, marketinga ter upravljanja s kadri. V prihodnje si želijo tudi terenskih obiskov v posameznih uspešnih podjetjih.

Učenje iz izkušenj drugih, ne lastnih napak

»Mreženje z drugimi podjetniki je neprecenljivo. Problemi enega skoraj nikoli niso unikatni in velika je verjetnost, da so bolj izkušeni podjetniki že šli čez izzive, s katerimi se soočajo mlajši. Če imaš ob sebi ljudi, ki jim lahko poveš, kakšne izzive imaš, in če znaš poslušati in spraševati, boš zelo hitro našel odgovore in možne rešitve. Mnogo bolje je rešitve najti na ta način kot prek učenja iz lastnih napak – te so namreč zmeraj najdražje. In prav zato je klub tako zelo pomemben,« razmišlja podjetnik **Miha Lavtar**, lastnik in direktor podjetja Optiweb ter prejemnik naziva Podjetniški vzor 2022, ki neformalno vodi škofjeloški Klub mladih podjetnikov.

Kot direktor škofjeloškega podjetja Optiweb, ki je na svojo poslovno pot stopil z 19-imi leti, Lavtar pozna izzive, s katerimi se soočajo vsi tisti, ki svojo podjetniško pot šele začenjajo. Sko-

zi vodenje kluba si prizadeva mladim vračati obsežno znanje, ki ga je v veliki meri brezplačno sam od številnih mentorjev in svetovalcev prejel na svoji dosedanji podjetniški poti.

Tudi obrtniki danes nujno potrebujejo podjetniško znanje

»Čeprav je Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije primarno obrtniška zbornica, poizkušamo tudi v klubu pokazati, kako zelo pomembni so v sodobnem poslu podjetniški koncepti. Tudi če si obrtnik, moraš biti tudi podjetnik; moraš znati prodajati, voditi projekte, razumeti finance ... Zgolj znati delati tisto, kar obrtnik dela, v sedanjem času ni več dovolj,« izpostavlja Lavtar. Prepričan je, da klub mladim in vsem drugim na začetku podjetniške poti, ki jih takšne vsebine zanimajo, da znanje, izkušnje, poznanstva in uvide, ki so jim na njihovi poti lahko v veliko pomoč.

Klub deluje pod pokroviteljstvom OOO Škofja Loka, sodelovanje v njem pa trenutno ni pogojeno s članstvom. »Vsekakor pa je naša zbornica mladim lahko v veliko pomoč s svojim znanjem, nasveti, mentorstvom, izobraževanju in storitvami, ki jih potrebujejo,« je poudarila Petra Dolenc.

V klubu si želijo večjega odziva mladih na kakovostne dogodke, ki jih pripravlja klub, ter druge dogodke in aktivnosti, ki jih zbornica organizira za svoje člane. »S tem pa mladi podjetniki ne bodo le spoznali delovanje zbornice, temveč tudi splošno znano dejstvo, da

Škofjeloški Klub mladih podjetnikov neformalno vodi Miha Lavtar, lastnik in direktor podjetja Optiweb.

Mladi podjetniki predajanje praktičnih znanj in izkušenj povezujejo z izmenjavo idej, mnenj in mreženjem.

V klubu mladih podjetnikov se srečujejo mladi podjetniki in podjetnice, ki so samostojno že začeli podjetniško pot ali pa so prevzemniki podjetij svojih staršev, pa tudi tisti, ki o podjetniški poti šele razmišljajo.

posel vzcveti skozi druženje in medsebojno povezovanje,« so prepričani na OOO Škofja Loka, kjer vse zainteresirane vabijo k vključitvi v Klub mladih podjetnikov.

TADEJA ZABRET

Klub mladih podjetnikov Škofja Loka:

– OOO Škofja Loka, telefon 04 50 60 200, e
lektronski naslov: ooz.sk.loka@siol.net

NOV PRIPOČNIK:

AVTORSKO IN OSEBNOSTNO PRAVO V FOTOGRAFIJI

Sekcija fotografrov pri OZS je izdala pravi priročnik za fotografe. V njem bodo poklicni ali ljubiteljski fotografi našli odgovore na pravna vprašanja, s katerimi se srečujejo pri svojem delu, na primer:

- Ali s fotografiranjem pridobim avtorske pravice in kaj to pomeni?
- Turistična agencija je brez dovoljenja objavila mojo fotografijo Bleda na svoji spletni strani, kjer oglašuje storitve v angleškem jeziku. Kaj lahko storim in kako?
- Ali lahko kot referenco objavim fotografije s poroke na svoji spletni strani? Koga moram prositi za soglasje?
- Ali lahko snemam poroko z dronom? Kaj moram upoštevati?

Avtorici priročnika sta **doc. dr. Špelca Mežnar**, ustavna sodnica in strokovnjakinja za avtorsko in civilno pravo, ter **Hana Hvala**, pripravnica v Odvetniški pisarni Vrtačnik, d.o.o., kjer se ukvarja tudi z avtorskim pravom.

Izpolnjeno naročilnico skupaj s potrdilom o plačilu pošljite na e-naslov: adrijana.poljansek@ozs.si.

Cena priročnika za člane OZS

39,00 €

(DDV je vključen)

NAROČILNICA:

Nepreklicno naročamo: _____ izvod-ov priročnika

Avtorsko in osebnostno pravo v fotografiji

Naziv in polni naslov naročnika:

Telefon: _____, E-naslov: _____

Zavezanec za DDV (obvezno obkrožite): DA NE

Dav. številka (obvezno): SI _____

št. kartice Mozaik podjetnih (obvezno): _____

Izjavljamo, da smo skupni znesek **ob naročilu plačali** na naslov: Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (za fotografski priročnik), št. tr. r. 02013-0253606416, NLB d.d., Ljubljana, sklic: 00 200004.

Kraj in datum: _____

Žig in podpis: _____

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 17. redni seji Upravnega odbora OZS dne 30. 1. 2024

objavlja RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA **OBRTNIK LETA 2024**

Priznanje »Obrtnik leta« podeljuje zbornica enkrat letno za izjemne dosežke na področju obrtništva.

Kandidate za podelitev priznanja »Obrtnik leta« lahko predlagajo:

- upravni odbori strokovnih sekcij zbornice,
- upravni odbori ali predsedniki območnih obrtno-podjetniških zbornic,
- kandidat se lahko predlaga sam.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- članstvo v zbornici vsaj 5 let pred oddajo prijave na razpis,
- poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države,
- do vključno 20 zaposlenih.

Kriteriji za izbor »Obrtnika leta« so, da:

- delo opravlja na obrtni način, skladno z opredelitvijo v Obrtnem zakonu,
- poslovna uspešnost,
- razvoj dejavnosti,
- trajnost dosežkov,
- poslovna odličnost,
- uvajanje inovacij (ustvarjalnost in izboljšave),
- skrb za varstvo okolja,
- skrb za kadre in njihovo usposabljanje,
- strategija razvoja,
- prispevek k razvoju okolja, v katerem posluje, in
- aktivnosti v stanovskih vrstah.

Komisija preverja izpolnjevanje navedenih kriterijev za najmanj zadnje 5-letno obdobje poslovanja.

Rok za prijavo je 30. september 2024.

Obvezne priloge k prijavi na razpis so:

- kratka utemeljitev upravičenega kandidata,
- izjava o izpolnjevanju pogojev za kandidiranje na razpis,
- fotografije poslovnih prostorov,
- izjava kandidata, da ima poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države in
- izjava kandidata, da dovoljuje uporabo svojega imena v promocijske namene zbornice.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in sicer v elektronski obliki ali fizično poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Blaž Cvar

Predsednik OZS

objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA PODJETNIK LETA 2024

Priznanje »Podjetnik leta« podeljuje zbornica enkrat letno za izjemne dosežke na področju podjetništva.

Kandidate za podelitev priznanja »Podjetnik leta« lahko predlagajo:

- upravni odbori strokovnih sekcij zbornice,
- upravni odbori ali predsedniki območnih obrtno-podjetniških zbornic,
- kandidat se lahko predlaga sam.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- članstvo v zbornici vsaj 5 let pred oddajo prijave na razpis,
- poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države,
- več kot 5 zaposlenih.

Kriteriji za izbor »Podjetnika leta« so, da:

- delo opravlja pretežno na industrijski način,
- poslovna uspešnost,
- strateška usmerjenost,
- globalno delovanje,
- razvoj dejavnosti,
- trajnost dosežkov,
- poslovna odličnost,
- uvajanje inovacij (ustvarjalnost in izboljšave),
- skrb za varstvo okolja,
- skrb za kadre in njihovo usposabljanje,
- strategija razvoja,
- prispevek k razvoju okolja, v katerem posluje, in
- aktivnosti v stanovskih vrstah.

Komisija preverja izpolnjevanje navedenih kriterijev za najmanj zadnje 5-letno obdobje poslovanja.

Rok za prijavo je 30. september 2024.

Obvezne priloge k prijavi na razpis so:

- kratka utemeljitev upravičenega kandidata,
- izjava o izpolnjevanju pogojev za kandidiranje na razpis,
- fotografije poslovnih prostorov,
- izjava kandidata, da ima poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države in
- izjava kandidata, da dovoljuje uporabo svojega imena v promocijske namene zbornice,
- v primeru, da ima prijaviteljenec v lasti več podjetij, mora predložiti konsolidirano bilanco od pooblaščenega revizorja.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in sicer v elektronski obliki ali fizično poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Blaž Cvar
Predsednik OZS

OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE

V ospredju pridobivanje kadrov

Minuli mesec je bila seja Upravnega odbora OZS v Pomurju. Zbornica se je namreč odzvala na vabilo nekdanjega predsednika Štefana Palinjeka. Po seji, na kateri so med drugim govorili o kadrih, ki jih potrebuje malo gospodarstvo, in odpravi administrativnih ovir, so si člani upravnega odbora ogledali še Pavlinjekovo podjetje ROTO.

Člani upravnega odbora OZS so se uvodoma seznanili z delom zbornice v prvih mesecih letošnjega leta. Ob tem so, vključno s predsednikom OZS Blažem Cvarom in predsednikom nadzornega odbora zbornice Alešem Pulkom, izrazili zadovoljstvo, da poslovanje izraža stabilnost organizacije, in hkrati poudarili, da se je treba zavedati izzivov, ki jih prinaša nadaljevanje leta.

Pohvalili so tudi uspešnost vodstva zbornice in strokovnih služb pri kandidiranju in pridobivanju različnih evropskih projektov, ki so, kot so se strinjali, ključni za prepoznavnost zbornice in nujni za njeno delovanje.

Spregovorili so tudi o vprašanju pomanjkanja kadrov. Ob tem, da skoraj v vseh dejavnostih čutijo pomanjkanje primernih kadrov, je nekaj optimizma čutiti po nedavnem sestanku vodstva zbornice s predstavniki zavoda za zaposlovanje. Predsednik Cvar je povedal, da je zavod šele zdaj prepoznal predloge zbornice kot dobre in prave. Na zavodu so obljubili, da bodo na karierne sejme, ki jih organizirajo po vsem Balkanu, v prihodnje vabili tudi zbornico. Sprejeli so tudi pobudo po uvedbi dovoljenj »na zaupanje«, ki naj bi zaživela jeseni.

Člani upravnega odbora OZS so sprejeli še poročilo o poslovanju Ustanove za humanitarno pomoč obrtnikom za lani in se seznanili s pripravami na Forum obrti in podjetništva, ki bo v petek, 24. maja, v Ljubljani.

EVA MIHELIČ

Na začetku seje je člane upravnega odbora pozdravil gostitelj Štefan Pavlinjek, nekdanji predsednik zbornice.

Nepričakovani stroški? Ni problema!

STE KDAJ RAZMIŠLJALI O TEM, KAKO SI ZAGOTOVITI ŽIVLJENJSKO POTREBNE DOBRINE, ČE VAS NENADOMA PRESENETI NEPRIČAKOVAN NAKUP VEČJE VREDNOSTI? KARTICA DINERS CLUB MOZAIK PODJETNIH JE ODGOVOR NA VAŠE POTREBE!

Dva ločena limita za večjo svobodo

Limit za nakupe, ki jih boste poravnali v enkratnem znesku z odloženim plačilom (nakupi hrane, goriva ali oblačil).

Obročni limit za večje enkratne izdatke (oprema za vašo pisarno, dom, registracija ali servis vozil), ki jih boste poravnali z odplačevanjem mesečnih obrokov.

Limit za novo ustanovljena podjetja

Kljub novo ustanovljenemu podjetju vam bomo zagotovili izdajo kartice z limitom.

Nakupi na obroke doma, po svetu in na spletu

Obročni limit omogoča nakupe na največ 60 obrokov v Sloveniji in največ 12 obrokov v tujini, pri tujih pridobiteljih v Sloveniji in tujih spletnih straneh.

Posebne ugodnosti za vas in vaše bližnje

Enoletna brezplačna članarina za vse, ki prvič pristopijo k članstvu v Diners Club.

Povečajte svojo likvidnost

Kartica Diners Club Mozaik podjetnih olajša poslovanje z odlogom plačil obveznosti, kar povečuje vašo likvidnost.

Dodatne ugodnosti s članstvom v Diners Clubu

D-Torek popusti. Vsak drugi in četrti torek v mesecu je dan, ko lahko s kartico Diners Club s popusti nakupujete na največjem številu prodajnih mest.

DrBest. Eno leto brezplačnega dostopa do slovenskih zdravnikov s storitvijo Abi.

Hiter posvet prek aplikacij za klepet ali videoklica.

Zamenjava banke ni potrebna

Za pridobitev kartice vam ni treba zamenjati banke!

Poskrbite za likvidnost svojih poslovnih in osebnih financ - **izberite kartico Diners Club Mozaik podjetnih!**

Skenirajte QR-KODO in si naročite svojo kartico.

Koristne informacije članom društva

Zahvaljujoč OZS že vrsto let redno v vsaki številki revije Obrtnik podjetnik objavljamo zapise, s katerimi članom posredujemo zanimive in tudi pomembne informacije. S tem na ugleden način informiramo članstvo o zadevah, ki so pomembne za društvo in tudi za slehernega člana/-ico kot tudi za potencialne zainteresirane za članstvo. Tudi tokratni informaciji sta takšne narave.

Društvo DUPOS se po 15 letih delovanja sooča z izzivom, da je interes za včlanitev in delovanje v njem (vsi smo prostovoljci) med mlajšimi in mladimi upokojenimi obrtniki in malimi podjetniki majhen. Starejši pa, še posebej po obdobju koronavirusa, postajamo vedno bolj betežni, nekateri tudi težko oboleli. Kar nekaj pa jih je tudi že preminilo.

Smo vseslovensko društvo, zato se vsi člani med seboj ne poznamo in sami brez dobro organizirane institucije na posameznih območjih ne moremo ustvariti pogojev za delovanje temeljne društvene celice, ki jo imenujemo območni odbor DUPOS. Problematiko smo predstavili tudi vodstvu OZS, saj se naš statut delovanja društva preko območnih odborov tehnično naslanja na sodelovanje z OOO.

Predsednik OZS **Blaž Cvar** je ta naš problem razumel in povabil k sodelovanju vodstva območnih zbornic, da tam, kjer imajo pregled nad upokojevanjem

njihovega članstva, kandidatom za upokojitev ponudijo tudi priložnost, da se včlanijo v DUPOS kot stanovsko upokojensko društvo. S tem se odpira novo, a pomembno sodelovanje obeh teh območnih organizacij v zanesljivo in dolgoročno skupno korist.

Kot dobrodošlega povezovalca med upokojenimi obrtniki in malimi podjetniki v Sloveniji je društvo DUPOS prepoznalo tudi Sklad obrtnikov in podjetnikov (SOP) Ljubljana. Še posebej od tedaj, ko se je društvo v Ljubljani registriralo za delovanje na območju vse Slovenije. Vodstvo sklada je razumelo, da posebej v času nastajanja društva, predvsem na območnih nivojih, samo z zbranimi sredstvi iz članarine (ta je že vsa leta 10 evrov na leto), ne bo moglo opraviti dobrega servisa pri zagonu novo nastajajočih območnih odborov društva, saj tak začetek terja prisotnost inštruktorja v novem okolju, a ta ima stroške, najmanj za potovanje. Zato se je sklad odločil z donaci-

jami podpreti delovanje društva DUPOS. Odločil se je tudi zato, ker je ugotovil, da je večina takrat registriranih članov DUPOS tudi članov SOP-a in tudi že prejemnikov pokojnine pri SOP-u.

V želji po stabilnem dolgoročnem poslovanju je družba SOP ustanovila svojo lastno zavarovalniško družbo AVRIO zavarovalnica, d. d., ki deluje na področju različnih zavarovanj, ciljno usmerjenih za potrebe obrtnikov in malih podjetnikov in njihovih družin. Društvo DUPOS je v preteklosti organiziralo brezplačne predstavitve za članstvo, na katerih so bile predstavljene zanimive novosti. Če bo na posameznem območju ponovno izkazan interes za take predstavitve, jih seveda ponovimo, do takrat pa informacije o ponudbi dobite preko telefona.

JOŽE ELERSIČ, PREDSEDNIK DUPOS

POSTANITE ČLAN DRUŠTVA UPKOJENIH OBRTHNIKOV IN PODJETNIKOV SLOVENIJE

Društvo upokojenih obrtnikov in podjetnikov Slovenije ali na kratko DUPOS deluje že petnajst let. Njegove aktivnosti so razvejane in raznolike, od zagovarjanja interesov upokojenih obrtnikov in malih podjetnikov do izobraževanj, usposabljanj in najrazličnejših oblik druženja. Prav druženja so med člani izredno priljubljena dejavnost in nemalokrat tudi motivacija za včlanitev.

Vse upokojene obrtnike in male podjetnike vabimo, da se včlanijo v društvo DUPOS. Željo za včlanitev nam posredujte po e-pošti dupos.je@siol.net in sporočite svoje kontaktne podatke (naslov, telefon, e-naslov), da vam pošljemo potrebno dokumentacijo. Vljudno vabljeni v čim večjem številu.

Lansko leto so zaznamovala neurja in poplave

Lani je Ustanova za humanitarno pomoč obrtnikom med upravičence razdelila največ pomoči doslej. Razlog za to je v velikem številu obrtnikov in podjetnikov, ki so jih prizadele lanske poplave. Na najbolj prizadetih območjih skorajda ni podjetja ali obrtne delavnice, ki ne bi utrpela škode, v zbiranje pomoči zanje pa se je nemudoma vključila tudi Ustanova za humanitarno pomoč obrtnikom.

Obrtniki in podjetniki so leta 2007 ustanovili Ustanovo za humanitarno pomoč obrtnikom, neprofitno organizacijo, ki članom OZS pomaga, če jih doletijo najrazličnejše nesreče.

Prva humanitarna pomoč je bila nakazana aprila 2010 ob požaru gostilne, sicer pa je Ustanova od svoje ustanovitve svojim kolegom, obrtnikom in podjetnikom največkrat pomagala ob poplavah, žledu, potresu in požarih. Vseh prejemnikov pomoči je bilo doslej več kot 400, mednje pa je ustanova razdelila preko 450.000 evrov.

Najobsežnejša akcija zbiranja pomoči pa je bila lani, po poplavah, ki so priza-

dele tudi številne obrtnike in podjetnike. Samo po tem katastrofalnem dogodku je Ustanova pomagala 179 upravičencem, med katere je razdelila več kot 200.000 evrov.

Ustanova za humanitarno pomoč obrtnikom ob nesreči sproži akcijo zbiranja sredstev z objavo posebnega sklica na svojem računu, hkrati hvaležno sprejema tudi donacije, od lani pa posamezniki lahko pomagajo tudi s poslanim telefonskim kratkim sporočilom, s katerim prispevajo po 10 evrov na račun Ustanove.

Dobrodelni prispevek lahko nakažete na (pomagate si lahko tudi s QR kodo):

Ustanova za humanitarno pomoč obrtnikom

Celovška cesta 71

1000 Ljubljana

Poslovni račun pri NLB d.d. Št.: SI56 0201 3025 7684 878

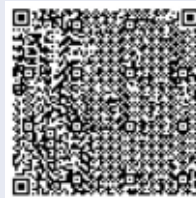
BIC banke: LJBAS12X

Namen: Humanitarna pomoč

Koda namena: CHAR

Sklic: 00 20

V imenu oškodovancev se vam zahvaljujemo.

Različnost nas bogati

Tokrat začnemo vznemirljiv niz člankov, ki bodo osvetlili fascinantno temo osebnosti in vedenja. Osebnost je kot nevidna sila, ki nas vodi v vsakodnevnikih interakcijah, naše vedenje pa je kot ogledalo, ki odlikava notranje značilnosti. Razumevanje teh dinamik nam omogoča, da se bolje spoznamo in izboljšamo naše medsebojne odnose. V seriji člankov bomo raziskovali, kako se naše vedenjske tendence odražajo v odnosih do ljudi in opravil.

Nekateri med vami ste morda naravno odprti in se brez težav povežete celo s popolnimi tujci, medtem ko drugi potrebujete bolj formalen uvod, preden se počutite udobno v interakciji. Ali pa ste med tistimi, ki dajete prednost kakovosti in popolnosti, v nasprotju s tistimi, ki raje rečete: »Dovolj dobro je. Dajmo to preizkusiti!«

Da, naše razlike so tiste, ki nas delajo edinstvene in obogatijo našo kolektivno izkušnjo. Želim vas spodbuditi, da raziskujete in cenite to raznolikost med nami.

Kot mnogi, si verjetno tudi vi **želite izboljšati svoje odnose** s ljudmi okoli sebe. Želite biti bolj prepričljivi, olajšati prodajni proces, motivirati za ukrepanje,

obogatiti odnose in spodbujati boljše sodelovanje. Ključnega pomena je, da se zavedamo, da je izpolnitev naših želja pogosto v rokah drugih. Zato je obvladovanje umetnosti prepričevanja, da jih pripravimo do tega, kar želimo, neprecenljivo. To velja tako za vaše zasebno življenje kot delovanje v službi.

Ste že kdaj nekomu naročili, naj nekaj stori, in nato ugotovili, da je ostalo nedokončano? Naloga ni bila zapletena, vendar ni bila narejena do konca. Po premisleku ste ugotovili, da težava ni bila v sami nalogi, temveč v tem, **kako ste jo posredovali**. Vaš pristop ni bil primeren. Če se poglobite, boste našli številne primere, kjer je bil ključ v pristopu in ne v zahtevi.

Razumevanje in odnos do drugih sta torej ključnega pomena za vaš osebni in poklicni uspeh. Pri tem se moramo zavedati razlik med udeleženci. Prav zaradi njih so medsebojni odnosi bogati in hkrati predstavljajo izzivi. Razumevanje samega sebe je prvi korak k uspehu, kar potrjuje tudi modrost Lao Tzuja: »Kdor pozna druge, je učen, kdor pozna sebe, je moder.« Ključno vprašanje je torej: **»Kako dobro razumemo sebe in druge?«**

Razumevanje osebnosti

Človeška osebnost je kompleksna in nanjo delujejo številni dejavniki, ki vplivajo na naše vedenje, razpoloženje ter odločitve. Kako se znajti v tej kompleksnosti?

Razumevanje sebe in drugih je staro kot človeštvo samo. Vedno nas je zanimalo, kaj nas in druge žene, zakaj delamo to kar delamo, kdo smo in še posebej je bilo pomembno, kako učinkovito sodelovati z drugimi. Ta radovednost je navdihnila romane, znanstvene knjige in celo glasbene uspešnice, kot je »Knowing Me, Knowing You« skupine ABBA.

Najstarejši zapisi o takšnih študijah segajo v antično Grčijo. Starogrški zdravilec **Hipokrat** je predlagal teorijo štirih temperamentov: **koleričnega, sangviničnega, flegmatičnega in melanholičnega**. Njegova predpostavka je bila, da na osebnost, predvsem pa na vedenjske lastnosti vplivajo telesne tekočine:

Štirje
temperamenti,
vir: wikipedija

Štirje vedenjski tipi, vir: persolog

žolč, kri, limfo in črni žolč. Hipokratova teorija temperamentov je prestala preizkus časa in so jo uporabljali Aristotel, Teofrast, Galen in celo Shakespeare v svojih igrah.

Model, ki nam bo olajšal razumevanje vedenja drugih ljudi, prav tako razvršča naše vedenje v štiri različne kategorije. Temelje za to je postavil Dr. William Marston v svoji knjigi »Emotions of Normal People« (Čustva normalnih ljudi). V njej je Marston opredelil štiri osnovne tipe ljudi: **dominantni, iniciativni, stabilni in korektni**, ki jih povzema kratica **DISK**. Marston je sicer še bolj kot utemeljitelj DISK profilov poznan kot izumitelj detektorja laži. To nam govori, da se je verjetno kar dobro spoznal na človeško osebnost.

DISK vedenjski profil

Dominantni posamezniki ocenjujejo svoj uspeh po rezultatih, ki jih dosežejo. So zagnani in usmerjeni k dejanjem, zato se bodo lotili vsega, kar je potrebno za dokončanje naloge. Odlasjanje in neodločnost nista v njihovem besednjaku; njihova mantra je »naredi zdaj«.

Iniciativni tipi merijo uspeh po količini pozornosti, priznanja in pohvale, ki jo prejmejo. Njihov glavni cilj je očarati, navdušiti in si prislužiti aplavz. Težijo k uživanju, uspevajo v dobri družbi ter se izogibajo negativnosti in zavračanju.

Stabilni posamezniki so bolj sodelovalni in umirjeni, cenijo globlje povezave in si prizadevajo, da bi vas bolje razumeli. Zaupanje in varnost imata zanje velik pomen, zaradi česar se upirajo nenadnim ali nenačrtovanim spremembam nalog ali odnosov in se nanje odzivajo negativno. Nenadni premiki ali nepričakovani dogodki jih lahko zmedejo.

Korektni tipi se osredotočajo na vsebino in kakovost, ne pa na priznanja.

izadevajo si razumeti, kako stvari dejejo, in se posvečajo temeljitemu razkovanju in študiju. Raje imajo okolja z snimi pravili in predpisi, čeprav lahko ihovo iskanje znanja včasih privede do valitične paralize.

Mogoče se lahko že na podlagi tega kratkega opisa štirih temeljnih vedenjskih tipov identificirate z enim od njih. Ne glede na to vas spodbujam, da izpolnite kratek vprašalnik. Upoštevajte, da ta kviz ni znanstveno potrjen, ampak je namenjen temu, da vam omogoči vpogled v vaše vedenje in vam pomaga pri boljšem razumevanju in poglobljenih predstavitvah v naslednjih člankih. Do **brezplačne DISK** analize lahko pridete preko **QR kode**.

Ko naše vedenje oblikuje naš pogled na svet

Razumevanje vašega prevladujočega vedenjskega sloga je ključnega pomena, saj naš vedenjski slog deluje kot barvna leča. Predstavljajte si, da ste se rodili z rumenimi lečami; ta zaslon ali papir bi videli kot rumen, ker barva vaših leč vse obarva. Nekdo drug, ki se je rodil z zelenimi lečami, bi vse to zaznal kot zeleno. Za oba bi bila ta zaznava njuna resničnost. Predstavljajte si zanimiv dialog, ki bi ga lahko imela, če bi eden drugemu skušal nekaj prodati. Poglejmo primer.

Razmislite o prodajalcu z rumenimi lečami, ki vidi bel papir kot rumen, in kupcu z zelenimi lečami. Prodajalec se približa kupcu in ga navduši nad prednostmi »rumenega« papirja; njegov svetel odtenek bo zagotovo pritegnil kupce, rumena barva pa simbolizira optimizem in lahko te vibracije prenese na kupce. Predstavljajte si prodajalčevo zmedenost, ko se sooči s kupcem, ki vztraja, da je papir zelen. Prodajalec, ki se ne zaveda lastnega obarvanega dojemanja, bo morda pomislil, da se ni dovolj jasno izrazil, in bo ponovil prednosti rumenega papirja, tokrat počasneje in glasneje. Zanimivo je, kako povzdignemo glas in jasneje izgovarjamo, kadar smo napačno razumljeni - podobno kot kadar govorimo z nekom iz druge države.

Kako bi se lahko končal ta scenarij? Kljub kupčevi potrpežljivosti lahko na

Barvna očala, vir: <https://www.freepik.com/>

koncu prodajalcu predlaga obisk okulišta. Če bi prodajalec vztrajal, bi ga kupec morda poslal še kam drugam.

Vsaka podobnost je zgolj ...

Podobno se dogaja v vsakdanji komunikaciji. Naše vedenje **vpliva na naše zaznavanje**, zaradi česar dajemo prednost določenim potrebam pred drugimi. Če se tega ne zavedamo, se lahko znajdemo v pogovorih, kot je zgoraj opisani, kjer **vsak od nas vidi stvari drugače** in jim pripisuje svoj pomen. Če se tega zavedamo, se lahko začnemo prilagajati. In to je ključ za uspeh v komunikaciji in srečo v življenju.

Ko bomo začeli prepoznavati različne leče (beri naše vedenjske tendence), skozi katere gledamo na svet, **bomo lažje prepoznali** tako svoje kot tudi prednostne naloge in temeljne potrebe drugih. Šele ko to prepoznamo, se lahko odločimo, da se jim bomo prilagodili. S tem se ne le bolje razumemo, temveč tudi globlje razumemo njihov svet. Njihove potrebe bomo videli kot enako pomembne kot svoje, zato jih bomo lažje obravnavali in zadovoljili ter tako dosegli svoje cilje.

Avtor članka je **Janez Hudovernik**, trener poslovnih veščin, ki z bralci z veseljem deli svojo strast ter strokovno znanje. Kot certificirani mojstrski trener za persolog® model dejavnikov osebnosti, se je posvetil raziskovanju in učenju o tem, kako naše osebnosti vplivajo na naše vedenje v različnih situacijah. Spremljate ga lahko na <https://www.linkedin.com/in/hudovernik/>.

Učinkovito vodenje družinskih podjetij

Prenos družinskega posla na naslednike je velik izziv. Ta se navezuje predvsem na nadaljnje učinkovito vodenje. Starši vse prevečkrat razmišljajo, da bo še naprej vse potekalo enako kot doslej. Ne bo! Zakaj ne?

Vsak podjetnik, vsak vodja ima svoj slog vodenja. Osnovnih slogov vodenja je sicer le peščica. Zato pa je vmesnih načinov kar nekaj. Prav je, da si vsak vodja najde svoj edinstven slog, ki je vezan na njegove osebne vrednote v povezavi z vizijo poslovanja.

Pri prenosu odgovornosti na naslednike je ključno, da imajo slednji lastno vizijo nadaljnjega razvoja podjetja. Veza na mora biti tudi na osebno vizijo prevzemnikov. V kolikor je naslednikov več, je še kako pomembno, da se osebne vizije uskladijo s skupno vizijo poslovanja.

To zadnje je prava redkost. Najsi gre za skupno poslovanje bratov in sester, prijateljev ali poslovnih partnerjev, v večini primerov je to velik izziv. Največkrat se zadeve zataknejo prav pri skupni viziji. Od tu tudi rek: »V španoviji še pes crkne.«

Sam imam s tem res bogate izkušnje. Tako dobre kot slabe. Bil sem solastnik kar nekaj podjetij in soustvarjal sem večje število športnih projektov. Za vse moje projekte je značilno, da je zadeva delovala, dokler smo imeli skupno vizijo. Ko se je (osebna) vizija spremenila, so se naše poti razšle. Žal niso bili vsi projekti (finančno) uspešni.

Moja zgodba – turistični projekt

S še tremi solastniki sem se lotil turističnega projekta. Zgradili smo penzion s petdesetimi posteljami v vrednosti nekaj milijonov evrov. Zelo jasno smo

zastavili marketinško strategijo in ciljne kupce. Tudi način pridobivanja kupcev je bil jase.

Do tukaj so bile vse aktivnosti popolnoma usklajene s skupno vizijo, ki je bila hkrati tudi moja osebna. V tistem času sem bil še zaposlen v družinskem podjetju z možnostjo, da ga v nekaj letih od očeta, ki je bil že druga generacija, tudi prevzamem. Kasneje ga je prevzel mlajši brat.

Bil sem polno zaposlen z vodenjem družinskega podjetja. Poleg tega sem vzgajal malega sinka. Obenem sem (amatersko) vodil pomemben športni projekt, ki je bil hkrati moj hobi in moja strast. Strast je bil tudi naš turistični projekt, ki sem ga ob vseh ostalih aktivnostih vodil strateško. Skrbel sem za marketing, celostno podobo in strateško prodajo na idejni ravni.

Moja ključna naloga je bila predvsem najti prave strokovnjake, ki so pripravljali posamezne projekte znotraj turističnega projekta. To pomeni iskanje projektantov, arhitektov, nadzor gradnje, celostna podoba penziona, marketinška strategija, razni izvajalci, direktor penziona ...

Za tak način dela sem imel še ravno dovolj časa. Kasneje se v operativi penziona nisem videl. Želel sem biti zgolj lastnik, ki se vsak mesec sestane s solastniki in ugotavlja rezultate.

Kje se je zalomilo? Prvič že pri izboru direktorja. Na zaključnih intervjujih smo bili prisotni vsi solastniki. Jaz sem želel izbrati drugega kandidata kot ostali tri-

je. Tukaj je prvič zares počilo med nami. Vztrajal sem pri svojem. Čez 7 mesecev se je izkazalo, da sem imel prav. Kandidat ni upravičil naših pričakovanj. Šli smo v ponoven razpis in zgodba se je ponovila.

Zopet razhajanja med nami glede vizije. Zopet razmerje v glasovanju 1 proti 3. Tokrat je bil rezultat še slabši. Novega direktorja smo odpustili že po treh mesecih. Meni je bilo vsega dovolj in solastnikom ter zaposlenim sem pojasnil, zakaj odhajam. V roku treh mesecev je skoraj 3/4 zaposlenih dalo odpoved. Očitno so se strinjali z menoj, kar mi je marsikateri kasneje potrdil.

Podjetje je kmalu po tem šlo v stečaj oz. prodajo pod realno vrednostjo sredstev. Zame osebno nič hujšega. Izgubil sem sicer nekaj denarja. Obenem sem pridobil predragocene izkušnje, ki jih danes s pridom izkoriščam za svetovanje našim strankam pri oblikovanju solastniških dogovorov in iskanju primernih operativnih direktorjev.

Na MoST inštitutu med drugim:

- Za družinska in večlastniška podjetja oblikujemo učinkovite medsebojne dogovore.

- Naslednikom omogočamo trajno razbremenitev s predajo operativnih funkcij.

- Optimiziramo lastniško upravljanje podjetij z od 12 do 70 zaposlenimi.

- Za ta podjetja iščemo primerne operativne ključne vodje/direktorje.

Z našim dodelanim konceptom smo v številnih podjetjih dorekli jasnost lastniških razmerij. Obenem tudi izstopne pogoje in jih zavarovali za primere dedovanja. Oblikovali smo učinkovit način lastniškega odločanja ter optimizirali način komunikacije.

Ključna področja:

- Osebna vizija vsakega lastnika posebej – kaj je njegova srčna poslovno-osebna želja;
- Usklajevanje želja, osebne in skupne vizije – pomembno je, da »pihajo v isti rog«;
- Nastavimo jasno vizijo ter optimalen način lastniškega odločanja v prihodnosti;
- Natančno določimo naloge, pristojnosti in učinkovit način redne komunikacije;
- Jasno definiramo izstopne pogoje, način vrednotenja podjetja in čas izplačila;
- Način zaposlovanja družinskih članov v podjetju ter jasne pogoje nasledstva;
- Dorečemo scenarije v primeru dedovanja, da se čimbolj zavaruje poslovanje.

Spletna delavnica

UČINKOVITO LASTNIŠKO VODENJE DRUŽINSKIH ALI VEČLASTNIŠKIH PODJETIJ

Na spletni delavnici razjasnimo, kaj je potrebno urediti, da se lastniki razbremenijo operativnih nalog in začnejo učinkovito upravljati podjetje.

Teme:

- Zakaj in kako oblikovati učinkovite solastniške dogovore.
- Kako določiti jasne funkcije, naloge, pristojnosti in odgovornosti.
- Načini, kako se lastniki trajno razbremenijo in zakaj je to pomembno.
- Izbor ključnih zaposlenih – kako dobiti prave, učinkovite in lojalne vodje.

Ustanovitelj MoST inštituta Uroš Kavs vas bo 90 minut vodil skozi omenjene tematike. Odgovoril bo na vaša vprašanja. Možnost boste imeli tudi rezervirati termin za brezplačni informativni sestanek.

Delavnica je primerna predvsem za:

- Družinska in solastniška podjetja z 12 in več zaposlenimi.
- Lastnike podjetij, ki se želite trajno razbremeniti operativnih nalog.
- Podjetnike, ki že nekaj časa razmišljajo, da bi si omislili primerne direktorja.

Brezplačna spletna delavnica bo potekala v **četrtek, 18. aprila**, od 13.00 do 14.30.

Prijave sprejemamo preko spletne prijavnice na **most-institut.com/online-delavnica**. Prijava je obvezna, ker boste le na ta način prejeli link za spremljanje.

Reference MoST inštituta

Izkušnje s prestrukturiranjem in urejanjem medsebojnih lastniških razmerij imajo iz najrazličnejših branž. Delajo tako z malimi podjetji kot s tistimi z več sto zaposlenimi. V zadnjih štirih letih so prenesli vodenje podjetja na naslednike v 108 družinskih podjetjih.

Ustanovitelj Uroš Kavs že 12 let svetuje družinskim in solastniškim podjetjem. Leta 2017 je izdal knjigo *Kako družinskemu podjetju zagotoviti uspešno prihodnost*, ki je polna različnih primerov z njegove prakse.

Predviden zakonski rok za izplačilo deležev je tri leta. V primeru dedovanja ali izstopa družbenika/ov je to izjemen problem za podjetje! Zato jih mi skozi mediacijo podaljšamo. Da ti dogovori postanejo tudi zavezujoči, jih zapišemo v razširjeni družbeni pogodbi.

Vse dogovore sklenemo v duhu, da ne glede na situacijo, podjetje uspešno posluje naprej. **Ste vedeli, da družinsko podjetje po prenosu na več naslednikov postane solastniško?** Ja, ker če pride do dedovanja, se brat/sestra ne ukvarja več z bratom/sestro, pač pa z dediči.

UROŠ KAVS, MOST INŠTITUT,
WWW.MOST-INSTITUT.COM

Nova naložbena priložnost?

V zadnjem času verjetno ni posameznika, ki ne bi govoril ali vsaj kaj slišal o umetni inteligenci. Veliko posameznikov jo že uporablja v svojo pomoč in iskanje podatkov (primer Chat GPT), prav tako jo vedno bolj uporabljajo in vnašajo v svoje delovne procese podjetja, vlade in investicijski velikani.

Umetna inteligenca se je v zadnjih letih močno razvila iz različnih disciplin, kot so strojno učenje, računalniški vid, naravni jezikovni proces in robotska tehnika. Ključni mejniki v razvoju umetne inteligence vključujejo:

Strojno učenje: Tukaj gre za razvoj algoritmov, ki omogočajo računalnikom, da se učijo iz podatkov – in to je

eden ključnih dogodkov za razvoj sodobne umetne inteligence. Metode, kot so nevronske mreže, podpora vektorjev in odločitvena drevesa, so omogočile hitro napredovanje na področju prepoznavanja vzorcev, napovedovanja in odločanja.

Napredek računalniškega vida: Razvoj algoritmov za prepoznavanje objektov, obrazov in gest je omogočil širšo

uporabo umetne inteligence v različnih aplikacijah, vključno s samovozečimi avtomobili, nadzornimi sistemi in medicinskimi diagnozami.

Naravno jezikovno procesiranje (NLP): Tukaj lahko spremljamo trenutno močan razvoj algoritmov za obdelavo in razumevanje človeškega jezika, ki so omogočili razvoj virtualnih asistentov,

avtomatizirano analizo besedil in prevode itn.

Robotika: Napredki na področju robotike so omogočili razvoj avtonomnih robotov, ki lahko opravljajo naloge v različnih okoljih, od proizvodnje do zdravstva.

Priliv kapitala v sektor umetne inteligence

V zadnjem desetletju smo priča izjemnemu naraščanju investicij v podjetja, ki delujejo na področju umetne inteligence. Velike tehnološke družbe, kot so Google, Amazon, Microsoft in Facebook, vlagajo enormne zneske v raziskave in razvoj na tem področju.

Poleg tega so se pojavile tudi številne start-up družbe, ki inovirajo na področju umetne inteligence. Po podatkih različnih raziskav je sektor umetne inteligence privabil več milijard dolarjev investicij v zadnjem desetletju in ta trend se še naprej povečuje.

Kar nekaj uspešnih podjetij, ki kotirajo na borzah, je že uspešno integrira-

lo umetno inteligenco v svoje poslovne procese, kot na primer:

Področje varnosti: podjetji, kot sta CrowdStrike ali Okta, izkoriščata umetno inteligenco za utrjevanje kibernetске varnosti in varovanje celovitosti podatkov.

Računalništvo v oblaku: velikani, kot so Microsoft, Google, Amazon in Super Micro Computers vodijo pri razvoju rešitev v oblaku, ki omogočajo brezhibno razširljivost in izboljšano zmogljivost.

Aplikacije: podjetja Adobe, Meta in Salesforce disruptirajo industrijo z vodenimi aplikacijami, poenostavljajo operacije in izboljšujejo uporabniške izkušnje.

Spletna učinkovitost: podjetje Cloudflare izstopa pri optimizaciji spletne učinkovitosti preko vodenih rešitev s pomočjo umetne inteligence, zagotavljajoč brezhibne digitalne izkušnje.

Strojna oprema: podjetji Nvidia in AMD integrirata umetno inteligenco v strojno opremo, spodbujajoč napredke v računalniški moči in učinkovitosti.

Prav neverjeten razvoj pa se znotraj področja umetne inteligence dogaja tudi na posameznih kriptoprojektih. Vodilni projekt s tega področja je TAO, ki se trudi decentralizirati področje umetne inteligence in jo narediti dostopno vsakemu posamezniku. Projekti, ki so prav tako dobro integrirali umetno inteligenco in so vodilni v svojem razvoju pa so še AIT, PAAL, FET, RNDR, ARC, AIX itn.

Priložnosti in pasti

Priložnosti na področju umetne inteligence:

Avtonomni sistemi: Razvoj avtonomnih sistemov od samovozečih avtomobilov do avtonomnih robotov odpira nove možnosti za industrijo, logistiko in zdravstvo.

Personalizirane izkušnje: Umetna inteligenca omogoča podjetjem ustvarjanje personaliziranih izkušenj za uporabnike na podlagi analize njihovih podatkov in vedenja.

Zdravstvena diagnostika: Razvoj algoritmov za analizo medicinskih slik in podatkov omogoča bolj natančne diagnoze in zdravljenje.

Industrija 4.0: Umetna inteligenca omogoča avtomatizacijo proizvodnih

procesov in optimizacijo dobavne verige.

Pasti razvoja umetne inteligence:

Etična vprašanja: Uporaba umetne inteligence postavlja vprašanja o zasebnosti podatkov, diskriminaciji in avtonomiji.

Napake in varnost: Algoritmi umetne inteligence so lahko nagnjeni k napakam in zlorabam ter postavljajo vprašanja o varnosti in odgovornosti.

Delovna mesta: Avtomatizacija in avtonomni sistemi lahko povzročijo izgubo delovnih mest v nekaterih sektorjih, kar postavlja vprašanja o socialni pravičnosti in prestrukturiranju trga dela.

Investicijske priložnosti

Investicijske priložnosti v sektorju umetne inteligence so številne in raznolike. Med najbolj obetavnimi sektorji za investiranje v umetno inteligenco – poleg zgoraj omenjenih, so še:

Podjetja za obdelavo podatkov: Podjetja, ki razvijajo inovativne algoritme za analizo podatkov in pridobivanje poslovnih uvidov, so privlačna za investitorje.

Robotika in avtonomni sistemi: Podjetja, ki razvijajo avtonomne sisteme za uporabo v industriji, logistiki in zdravstvu, imajo velik potencial za rast.

Umetna inteligenca kot storitev (AIaaS): Podjetja, ki ponujajo storitve umetne inteligence kot oblak, so vse bolj priljubljena med podjetji, ki želijo izkoristiti možnosti umetne inteligence brez velikih začetnih naložb.

Industrija igralništva: Razvoj algoritmov za analizo velikih količin podatkov o uporabnikih in personalizacijo izkušenj je vodil do naraščajočega interesa investitorjev za podjetja v industriji igralništva.

Sektor umetne inteligence je trenutno zagotovo eden izmed najhitreje rastočih in najbolj obetavnih sektorjev za investicije. Kljub temu pa je pomembno, da v omenjeni sektor investirate zgolj del vašega premoženja in seveda dobro preučite v katero podjetje ali kriptovalu-to se najbolj izplača investirati.

MATJAŽ ŠTAMULAK,

NEODVISNI FINANČNI SVETOVALEC,

WWW.CRESUS.SI

Bigstock

Nekaj pomembnih napak pri vodenju

Errare humanum est. Delati napake je človeško. Tako zaposleni kot vodje so ljudje in tako kot vsi, delajo tudi napake. Velika večina (na srečo vsi do zdaj) vodij je dobronamernih in tudi, če kdaj kaj naredijo narobe, to ni nalašč. Napake se lahko zgodijo zaradi pomanjkanja znanja, včasih pa vodje ne zmorejo prenesti znanja v prakso.

Sveda ni prav, da napake vedno znova ponavljamo in v takem primeru obstaja razširjena verzija zgornjega pregovora, ki pravi: »Motiti se je človeško; vztrajati pri napakah je hudičevo!« Kot pri napakah oziroma motilcih pri delu iz prejšnjega članka, sledi nekaj primerov napak in rešitev pri vodenju.

Vodja dela namesto da vodi

Naloga vodje je, da Vodi. Pogosta ideja v slovenskih podjetjih je, da je vodenje nekaj za poleg. Žal se še vedno najbolj ceni fizično delo. Upravljanje s procesi, operativno delo, poročila, telekonference, skrb za stranke, če ostane še kaj časa, pa še vodenje ljudi. Absolutno zgrešeno razmišljanje in pristop. Kadar vodja ne vodi in je preveč vpet v operativne naloge se zelo hitro zgodi, da zaposleni delajo po svoje.

Zanimiva ugotovitev mojega lastnega učenja in spremljanja najboljših (predvsem tujih) praks vodenja je, da prav v nobenem dobrem primeru (case study) vodja ni vpet med množico različnih nalog. Vodja vedno in povsod večji del svojega časa vodi.

Rešitev 1: Vzmeti si čas za vodenje. Dnevno, tedensko, mesečno namenite del časa za vodenje ljudi. 1. Dajanje navodil, smernice in cilji. 2. Opremite ljudi

z viri. Učite jih, razvijajte, usmerjajte in jim pomagajte toliko časa, da bodo postali najboljši izvajalci. 3. Spremljajte in kontrolirajte jih. Le tako boste vedeli, ali so na pravi poti do cilja, in le takrat, ko boste poznali njihov način delovanja jih boste lahko spreminjali.

Odvisno od izhodišča boste za vodenje potrebovali nekaj časa. Zagotovo pa bo posledica vašega vodenja ekipa zaposlenih, ki bodo izpolnjevali cilje na učinkovit način. Takrat zelen rezultat ne bo več naključje, ampak posledica dobrega vodenja.

Rešitev 2: Nekateri zaposleni imajo učinkovite strategije, kako kakšne naloge ne narediti. Vodja se srečuje z upiranjem, agresivnostjo, nemočjo, pasivnostjo in podobnimi pojavi. A kot dober vodja veste, da je takšno vedenje le način, kako se zaposleni izognejo nalogi. Naloga vodje je, da premaga tovrstne pojave in ljudi usmeri k delu v smeri rezultata. Delo z ljudmi zna biti tudi naporno, a to spada v čudovito igro vodenja – vplivanja.

Pri delu z ljudmi se mnogo vodij izogiba problemov, največkrat tako, da se izogibajo ljudem. Rad bi vas pomiril, da je tudi to del vodenja. Namreč, tam kjer delate z ljudmi, bodo vedno problemi. Če problemov nimate, potem imate problem.

Vodja naloge daje enim in istim

V vsakodnevnem zahtevnem delu, konkurenčnih razmerah na trgu in pomanjkanju časa se vodje včasih odločijo, da je narejeno delo bolj pomembno kot pravilno razporejeno delo. Kratkoročno zagotovo drži, da je naloge najboljše dajati dobrim izvajalcem, ker je s slabšimi več dela. Vendar ima tovrsten način dolgoročno kup pomanjkljivosti:

- na ta način »kaznujemo« učinkovite zaposlene z dodatnim delom. V bistvu jih za dobro opravljeno delo kaznujemo. Če od tega še nič nimajo jih kaznujemo dvakrat. Več dela za isto denarja – v njihovih očeh je to manj denarja.

- Sporočilo damo slabšim zaposlenim, da res ne rabijo nalog narediti, saj vskočijo in naredijo boljši sodelavci. Zakaj bi pa naredil nalogo, če jo lahko opravi nekdo drug?

- Način organizacije dela slabo vpliva na medsebojne odnose in sčasoma se skrhajo. Namesto funkcionalne ekipe imate nagajanja in konflikte.

- Sporočilo dobrim zaposlenim je, da več in boljše kot delaš, več dela imaš. Posledica je, da še sami padejo v neučinkovitosti ali pa odidejo drugam.

Rešitev 3: Naloge poskušajte (še bolj primeren bil izraz morate) vedno razde-

liti enakomerno in pravično med zaposlene.

Pozor. Skoraj v vsaki ekipe imate zaposlene, ki imajo težave reči ne ob preobliceli dela. Zato dober vodja ve, koliko dela ima posamezen zaposleni, pozna njihove kapacitete (hitrost, natančnost, način dela, ali potrebujejo pomoč, ali poiščejo pomoč in podobno) in delegira v skladu z njihovimi zmožnostmi.

Rešitev 4: Prav tako vodja poskrbi, da se med zaposlenimi med seboj ne razvije simbiotično sodelovanje, ko bolj učinkovit sodelavec konstantno pomaga manj učinkovitim. Kratkoročno in v fazi učenja je to sprejemljivo in kdaj tudi zaželeno, če pa to postane stalnica, je narobe. S tem ne razvijamo ljudi, ampak ohranjamo njihovo nefunkcionalnost. Vodja skrbi za primerno obremenitev zaposlenih.

Take sodelavce imajo drugi zelo radi, ker so vedno pripravljeni pomagati, a zaradi tega trpijo njihove lastne naloge in roki.

Rešitev 5: Ko vodja daje navodila zaposlenim, preveri tudi njihovo trenutno obremenjenost in jim dodeli prioriteto nalog. Za zagotavljanje končnega rezultata preveri, kdaj bo oseba nalogo delala in do kdaj naredila (linearni in procesni čas). Po potrebi zaposlenim pomaga, vendar naj ne dela namesto njih.

Vodja je na strani zaposlenih

Vodje na vseh ravneh organizacije so del vodstvenih struktur. To pomeni, da so tiste osebe, ki ideje in zamisli neposrednih vodij, direktorjev in lastnikov prenašajo nižje v strukturo. Zato, da je delo opravljeno kot je treba in da se doseže rezultat, lahko vodja tudi sporoča navzgor o potrebah na nižjih strukturah, ne sme pa sabotirati navodil, razen v skrajnih primerih (nevarnost za zdravje, okolje, poškodovanje delovnih sredstev ipd.)

V izogib mogočim nesporazumom bi bilo prav, da se z vodji dogovori, kdaj in kakšna pooblastila imajo.

Rešitev 6: Tudi, če se vodja kdaj ne strinja z neposredno nadrejenim, drugimi vodji v strukturi ali smernicami podjetja, tega ne prenaša do svojih zaposlenih. Naloga vodje je, da poskrbi, da se ideje, cilji, naloge opravijo in nima

pravice niti pooblastil, da sabotira lastno vodstveno strukturo.

Vedno lahko komentira ter daje povratne informacije in to naj bi bilo v odnosno zdravi organizaciji zaželeno, ne sme pa samodejno odločati drugače.

Rešitev 7: Vodja se lahko postavi in zagovarja svoje zaposlene v primeru npr. zlorab. Ne le zaradi etičnih razlogov, predvsem zato, ker se zaveda, da so zadovoljni zaposleni tisti, ki v resnici dosežajo rezultat ali pa ga ne. Daje predloge, rešitve ter ideje in se hkrati zaveda, da vselej ne bo dosegel, ker si je želel.

Rešitev 8: Vodja nikoli ne kritizira svojih nadrejenih. Možno so le dogovorjene izjeme, kot na primer v okoljih z zelo negativno naravnano klimo. Tam za potrebe gradnje odnosov in izboljšanja te klime lahko sodeluje pri kritiziranju ali negativizmu, a le z namenom preokvirjanja tem in preusmerjanja pozornosti. V takih ekipah se na primer s kritiziranjem in pritoževanjem v odnosu približa sodelavcem, da ga sprejmejo in potem skozi pogovor začne govoriti o stvareh, ki so v redu, o doseženih stvareh, ciljih, nalogah ter drugih plusih in s tem preusmeri

v druge, bolj primerne teme. Vodja naj daje več pohval kot kritik. Idealno razmerje je 5 pohval na 1 kritiko!

Rešitev 9: Nikoli, ampak res nikoli, pa vodja ni pobudnik in začetnik kritiziranja in pritoževanja.

Vodja ustvarja zmedo in/ali stres

Se vam kdaj zgodi, da sodelavec/-ka pošlje elektronsko pošto in naslednjo minuto pokliče, če ste pošto tudi prejeli? Motivacija in razmišljanje v takem primeru je, da osebi, ki vam nekaj sporoča, v resnici ni mar ne za vas, ne za vaše naloge, še manj za prioritete. V tistem trenutku je v središču pozornosti te osebe le on/-a in njegove/njene potrebe. Če se odzovete na to in ustrezete, ste prekinili neko drugo pomembno nalogo in osebi dali psihološko dovoljenje, da to počne še naprej. Vodja ne sme biti vir takšnih motenj in ustvarjanja stresa.

Rešitev 10: Vodja ne govori in razprda o problemu in problemih. Po potrebi skupaj z drugimi problem prepozna, določi in je nato osredotočen na rešitev. Vodja ne vzdržuje problemov ampak išče ali pomaga pri iskanju rešitev.

Rešitev 11: Vodja da jasna in specifična (SMART) navodila in potem pusti, da zaposleni nalogo opravijo znotraj dogovorjenih okvirjev. Vodja ne ruši lastnih prioritet ali to počne vsaj minimalno (kdaj pa kdaj se zgodijo tudi izjeme).

Rešitev 12: Vodja rezultata ne prepušča naključju ampak skrbi, da se rezultat zgodi. Zaupa ljudem, a jih za vsak slučaj tudi preverja. Vodja je odgovoren za rezultat.

Rešitev 13: Razdeli in vlada strategija deluje, a je boljša poveži in vlada. Vodja posameznike povezuje v trdno, delujočo skupino. Pot do učinkovitega delovanja vodi skozi dobre odnose.

Rešitev 14: Vodja je zgled ne le z besedami, ampak tudi z dejanji.

Rešitev 15: Slab vodja ne komunicira, zadržuje informacije in ne daje povratnih informacij. Dober vodja nasprotno informira ljudi, komunicira z njimi in jim daje povratne informacije. S povratnimi informacijami usmerja njihovo delovanje in jim dviguje motivacijo. Pomen povratnih informacij je izjemen, zato bom

temu načinu posvetil članek v enem izmed prihodnjih člankov.

Vodja dela po svoje

Pomanjkanje zavezanosti je lahko ena izmed disfunkcionalnosti vodje in se kaže tudi v tem, da vodja dela po svoje. Tudi vodja je del tudi vodstvene ekipe in značilnost vodenja je, da vodje nimajo vedno istih, kaj šele enakih idej in ciljev. Dober vodja sprejema različnost v razmišljanju in delovanju in gre v smeri ne nujno skupno dogovorjenega cilja na ne nujno skupno dogovorjen način.

Rešitev 16: V organizacijah se lahko zgodi, da se vodja kdaj ne strinja s kakšno odločitvijo ali navodilom, ki ga mora prenesti do svojih zaposlenih. Dober, funkcionalen vodja sprejme tudi ideje, ki so drugačne kot si je zamislil ali so celo manj primerne kot njegove. Kljub nestrinjanju tak vodja naredi tisto kar se od njega zahteva in je zavzet in motiviran tudi za izvajanje drugačnih zamisli.

Rešitev 17: Kot vodje pogosto pričakujejo, da zaposleni pridejo do njih in vprašajo za delo, ko končajo svoje naloge, to enako stori tudi vodja. Ko nima navodil ali jasnih smernic se pri svojem neposredno nadrejenim vodjem pozanima za nove smernice. To stori v primeru, ko nima dovolj informacij ali te niso natančne ali kakovostne, da doseže cilj.

Rešitev 18: Vodja ne »goji lastnih vrtičkov« znotraj organizacije. To stori tako, da:

1. z drugimi vodji in ekipami komunicira in izmenjuje informacije,
2. spoštuje druge vodje in ekipe,
3. izvaja naloge v skladu z navodili neposredno nadrejenega vodje,
4. kadar nima jasnih smernic, jih gre poiskati navzgor in
5. preverja ali je njegovo delovanje in delovanje ekipe (skupine, oddelka, enote ipd.) v skladu s smernicami organizacije.

Radovedni vodje, ki radi tudi sami raziskujejo in se razvijajo, najdejo več o disfunkcionalnostih vodstvene ekipe v literaturi avtorja Patrick Lencioni. Avtor ponuja zanimivo in prijetno branje, preprosto razumevanje ter nekaj smiselnih in uporabnih konceptov.

Vodja brez pooblastil

Da vodja lahko učinkovito izvaja funkcijsko, efektivno in psihološko vlogo potrebuje tudi določena in dogovorjena pooblastila. Vodja brez pooblastil ni vodja. Vodja, ki se ne more samostojno odločati (seveda v skladu z dogovorom), ni vodja. Kot dober primer iz prakse je množica vodij, ki potrebujejo in si želijo znanje vodenja, vendar se ne morejo samostojno odločiti niti za svoj lasten razvoj, kaj šele za razvoj svojih ekip. Že za odsotnost pri enodnevnem brezplačnem šolanju morajo vprašati druge, da bi si sami izbrali plačljivo izobraževanje zase (strokovno ali mehke veščine), pa je pogostokrat znanstvena fantastika.

V organizacijah, kjer morajo vodje vprašati za vsako odločitev, niso samostojni in ne prispevajo znanja, izkušenj in pomembnih osebnih kapacitet (odločnost, pogum, radovednost, ustvarjalnost ipd.) za doseganje ciljev. So le podaljšek operativnih izvajalcev, odgovorna oseba, ki pa nima pooblastil in dejanske moči.

Rešitev 19: Vodja ima dogovorjena pooblastila, sodeluje pri kreiranju dogovora o pooblastilih, lahko izraža svoje potrebe in se odloča v okvirih teh pooblastil. Tudi, ko potrebuje podpis ali dovoljenje za nekaj se upošteva njegove potrebe.

Error hesternus sit tibi doctor hodiernus*

Močno verjamem v vodje, njihove potenciale in zmožnosti, da jih prenesejo v prakso. Večina delovanj vodij je funkcionalnih, v redu. Obstaja pa tudi del, ki deluje rahlo ... pokvarjeno. Žal tistih nekaj nefunkcionalnih delovanj povzroča cel kup težav. In ne le vodjem, tudi drugim. Prav bi bilo, da ne kažemo vedno s prstom na druge ampak se zavedamo, da kdaj tudi vodje delamo napake in povzročamo probleme. Pomembno je, da jih odpravljamo, se razvijamo in postajamo iz vodenja v vodenje boljši. Za druge, zase in za rezultat.

Za zaključek navajam misel kot smernico učinkovitega vodenja. Uporabil sem jo za odpravljanje motilnikov pri delu in za odpravljanje napak pri vodenju. Tudi, če ima vodja zvezane roke in se ne more lotiti reševanja napak brez dovoljenja nadrejenega vodje ima kapaciteto, ki je

dana vsem – možnost izražanja in komuniciranja.

** Naj bo včerajšnja napaka vaš današnji učitelj.*

REŠITEV 20: KADARKOLI KOMUNICIRAMO NEKO NOVO REŠITEV ALI NAČIN DELOVANJA SE LAHKO SOOČIMO Z NEGATIVNIMI ODZIVI NA DRUGI STRANI. PRI TEM NAM BO POMAGALA MISEL, DA LJUDEM LAHKO POVEMO KARKOLI, POMEMBNO JE, KAKO JIM BOMO TO POVEDALI! SKRIVNOST USPEŠNEGA KOMUNICIRANJA NI LE V VSEBINAH, TEMVEČ PREDVSEM V PRIMERNI UPORABI BESED IN NAČINA, KAKO VSEBINO PODAJAMO. TAKRAT BODO VSA NAŠA/VAŠA SPOROČILA POZITIVNO SPREJETA.

Naloge za bralce

1. Postanite Vodja in vodite zaposlene.
 2. Vzemite si čas in zabeležite in analizirajte svoje vodenje po smernicah v člankih o vodenju. Uporabite lahko tudi katere druge vsebine. Pomembno je, da postanete učinkoviti vodje.
 3. Vprašajte svoje zaposlene in nadrejene (če jih imate) kaj lahko kot vodja spremenite .
 4. Odpravite neprimerne načine (napake) vodenja. Kateri način? Kako? Kdaj? Kakšen je bil rezultat spremembe? Nove načine počnite toliko časa, da postanete vaš učinkovit način vodenja.
- Če želite lahko razmišljanja okrog vsebin, nalog, povratne informacije in vaše dobre prakse delite na naslov denis.hilcer@kadroom.si. Vesel bom vaših mnenj ter kakšnega vprašanja ali komentarja na 040 933 536.

DENIS HILČER,

POSLOVNI TRENER IN COACH

OBRTNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika podjetnika,
april 2024

SVETOVALNI CENTER OZS

Svetovalni center OZS:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.ozs.si/svetovanje
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Tamara Starič Petrovič
vodja Svetovalnega centra:

**Ali elektronski
podpis pogodbe zavezuje
sopogodbenika?**

Vsebina aprilskega Svetovalca:

- ▶ Aneks št. 3 h KP dejavnost trgovine Slovenije
- ▶ Dodatek št. 7 h KP za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije
- ▶ Ali je aktuarski izračun obvezen pri oblikovanju rezervacij?
- ▶ Ali elektronski podpis pogodbe zavezuje sopogodbenika?
- ▶ Delo upokojenca v letu 2024 ponovno po matičnem zakonu
- ▶ Delo preko drugega pogodbenega razmerja za tuja podjetja
- ▶ Oblika in vsebina pogodbe o zaposlitvi
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Dušan Bavec
svetovalec s področja delovnega prava in
prava socialne varnosti:

**Delo upokojenca v letu
2024 ponovno po
matičnem zakonu**

Nina Ličar,
svetovalka s področja
delovnega prava in prava
socialne varnosti

Aneks št. 3 h KP dejavnost trgovine Slovenije

V Uradnem listu RS št. 26 z dne 26. 3. 2024 je objavljen
**Aneks št. 3 h Kolektivni pogodbi dejavnosti trgovine
Slovenije (KPDTS).**

Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije ima **razširjeno veljavnost**, kar pomeni, da zavezuje vse delodajalce, ne glede na članstvo v delodajalskih organizacijah, podpisnicah te kolektivne pogodbe dejavnosti, če kot glavno dejavnost opravljajo katero izmed dejavnosti s področja trgovinske dejavnosti G po SKD:

- 45 Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil
- 46 Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili in
- 47 Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili

Spremenjena veljavnost KPDTS

Veljavnost KPDTS se znova podaljšuje za 3 mesece, torej **do 30. 6. 2024**. Po prenehanju veljavnosti te kolektivne pogodbe pa se do sklenitve nove, vendar najdlje do 31. 3. 2025, še naprej uporabljajo določbe normativnega dela te kolektivne pogodbe.

Drugih sprememb aneks ne vsebuje.

Dodatek št. 7 h KP za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije

V Uradnem listu RS št. 24 z dne 22. 3. 2024 je objavljen Dodatek št. 7 h Kolektivni pogodbi za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije. Spremembe in dopolnitve bodo začele veljati in se uporabljati naslednji dan po objavi, to

je 23. 3. 2024, z izjemo 1. točke 2. člena Tarifne priloge tega dodatka (najnižje osnovne plače), ki se začnejo uporabljati s 1. 3. 2024.

Kolektivna pogodba za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije **ima razširjeno veljavnost**, kar pomeni, da zavezuje vse delodajalce, ki opravljajo eno izmed spodnjih dejavnosti po SKD kot glavno dejavnost:

24.100	24.200	24.310	24.320	24.330	24.340
24.410	24.420	24.430	24.440	24.450	24.510
24.520	24.530	24.540	25.500	32.110	32.120
32.130					

Spremembe so naslednje:

1. Veljavnost pisnega opozorila pred redno odpovedjo

Zaradi novele Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1D, Uradni list RS št. 114/2023) se veljavnost pisnega opozorila pred redno odpovedjo iz krivdnih razlogov skrajšuje iz 2 let na 18 mesecev od dneva vročitve delavcu.

2. Sprememba najnižjih osnovnih plač

Najnižje osnovne plače za posamezne tarifne razrede od 1. 3. 2024 dalje znašajo:

Tarifni razred	Najnižja mesečna osnovna plača za 174 ur v EUR	Najnižja osnovna plača na uro v EUR
I.	662,94	3,81
II.	732,54	4,21
III.	805,62	4,63
IV.	920,46	5,29
V.	1.005,72	5,78
VI.	1.172,76	6,74
VII.	1.372,86	7,89
VIII.	1.569,48	9,02
IX.	1.851,36	10,64

3. Znesek regresa za letni dopust za leto 2024

Najnižji polni znesek regresa za letni dopust za leto 2024 znaša 1.400,00 EUR.

4. Povračila stroškov v zvezi z delom ostajajo v enaki višini

Povračilo stroškov za prehrano med delom tudi v letu 2024 znaša **7,96 EUR** za vsak dan, ko je delavec na delu prisoten **vsaj 4 ure**. Če delodajalec ne zagotovi dodatnega toplega obroka, ko delavec dela 10 ur ali več, delavcu pripada za vsako dopolnjeno uro po 8 urah prisotnosti na delu še **0,99 EUR**. Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela znaša 80 % cene najcenejšega javnega prevoza. V primerih, ko je delavec upravičen do povračila stroškov v obliki kilometrine, se tudi v letu 2024 le-ta obračuna in izplača v višini 0,21 EUR na kilometer. Povračilo stroškov za službena potovanja v Sloveniji in terenski dodatek se prav tako še nadalje izplačujejo v okviru pogojev in v višini zgornjega zneska iz uredbe.

Natalija Kunstek,
svetovalka za davke

Ali je aktuarski izračun obvezen pri oblikovanju rezervacij?

Zaradi nekoliko ugodnejše obravnave rezervacij, se zavezanec pogosto sprašuje ali je pri oblikovanju rezervacij obvezen tako imenovani aktuarski izračun? V nadaljevanju pojasnilo.

Oblikovanje rezervacij

Skladno s SRS 10.5 je določeno, da se rezervacije v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripoznavajo, če:

- obstaja zaradi preteklega dogodka sedanja pravna ali posredna obveza (obvezujoč pretekli dogodek);
- bo po pričakovanju za poravnavo obveze potreben prenos sredstev, ki organizaciji omogočajo pritekanje gospodarskih koristi;
- je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti.

Skladno z 20. členom ZDDPO-2 velja, da se, pri ugotavljanju davčne osnove oziroma priznavanju odhodkov zavezanca, oblikovanje rezervacij v skladu z 12. členom ZDDPO-2, prizna kot odhodek v obračunanem znesku, razen če je z ZDDPO-2 določeno drugače.

Ne glede na prejšnji odstavek se v znesku, ki ustreza 50 % oblikovanih rezervacij, prizna oblikovanje rezervacij za dana jamstva ob prodaji proizvodov ali opravitvi storitev, rezervacij za reorganizacijo, rezervacij za pričakovane izgube iz kočljivih pogodb, rezervacij za pokojnine, rezervacij za jubilejne nagrade in rezervacij za odpravnine ob upokojitvi.

Nadalje je določeno, da se pogojne dolgoročne obveznosti ne štejejo za rezervacije. Odprava in poraba rezervacij iz prvega in drugega odstavka 20. člena ZDDPO-2, ki niso bile priznane kot odhodek, se v davčnem obdobju upošteva na način, da:

- se iz davčne osnove izvzamejo prihodki iz odprave ali porabe rezervacij v delu, v katerem oblikovanje rezervacij ni bilo priznано kot odhodek in
- se priznajo odhodki iz porabe rezervacij v delu, v katerem oblikovanje rezervacij ni bilo priznано kot odhodek.

Nadalje je, v okviru prehodne določbe ZDDPO-2 v zvezi z davčnim priznavanjem rezervacij določeno, da se oblikovanje rezervacij za pokojnine, oblikovanje rezervacij za jubilejne nagrade in oblikovanje rezervacij za odpravnine ob upokojitvi, prizna kot odhodek v obračunanem znesku, ki ustreza 100 % oblikovanih rezervacij v vsakem posameznem davčnem obdobju, ki se začne od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2026.

Torej, do vključno leta 2026 so rezervacije oblikovane za pokojnine, jubilejne nagrade in za odpravnine ob upokojitvi, priznane v celoti.

»Aktuarski izračun«

Kaj sploh je aktuarski izračun? Skladno s podrobnejšim opisom davčnega organa, DDPO - Davčna osnova - rezervacije iz januarja 2023, je aktuarski izračun vrednotenje, na podlagi katerega podjetje oblikuje rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ter je sestavljen tudi iz izračuna aktuarskih obresti.

Logika aktuarskih obresti je, da vsak dan, ko delavec dela, dejansko zasluži tudi del jubilejne nagrade oziroma odpravnine (glavnica). Ker se bodo te izplačale šele čez leta, ko delavec izpolni zakonske pogoje, aktuarji na znesek oblikovanih rezervacij gledajo kot na glavnico (znesek, ki ga delavec »zasluži« s svojim delom) in na obresti (znesek, ker se delavec »odpoveduje« takojšnjemu izplačilu glavnice).

Ali je aktuarski izračun obvezen?

Iz zgoraj citiranih pravnih podlag, SRS 10 in 20. člena ZDDPO-2, obveznost aktuarskega izračuna ne izhaja. Prav tako obveznosti uporabe aktuarskega izračuna ne predpisuje 132. člen ZDR-1, ki opredeljuje odpravnine ob upokojitvi. Je pa, za namene obračuna DDPO predpisano, da se oblikovane rezervacije priznajo v obračunanem znesku, s tretjo alinejo SRS 10.5 pa, da mora biti znesek obveze možno zanesljivo izmeriti. Torej, v kolikor zavezanec zadosti predmetnima pogojema, aktuarski izračun ni potreben.

**Tamara
Starič Petrovič,**
vodja Svetovalnega
centra

Ali elektronski podpis pogodbe zavezuje sopogodbenika?

Ali elektronski podpis pogodbe zavezuje sopogodbenika? Digitalizacija poslovnih procesov podjetij je eno izmed področij, ki je zagotovo doživelo največji razmah v zadnjih nekaj

letih. Razlogi v določeni meri tičijo v obdobju epidemije koronavirusa, ko smo čez noč postali odvisni od informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT), se je pa razvoj digitalizacije v kontekstu poslovanja podjetij začel veliko prej, obdobje epidemije pa je procese digitalizacije zgolj pospešilo. Zato danes digitalizacijo poslovnih procesov opazamo povsod: od internih postopkov v podjetij (beleženje delovnega časa, odobranje dopustov ipd.), prek plačil računov (razmah izdajanja in prejemanja e-računov se še posebej pričakuje v naslednjih letih), do podpisovanja najrazličnejših dokumentov (kot so pogodbe, ponudbe, dobavnice ipd.).

In ravno slednje področje bo predmet tega prispevka: ali lahko štejemo kot pravno veljavne dokumente, ki so bili podpisani elektronsko? Ogledali si bomo zakonske zahteve in pogoje, ki so zahtevani zato, da lahko štejemo dokument, ki je bil podpisan elektronsko (pri čemer pod »elektronsko« razumemo kakršni koli elektronski podpis, od skeniranih dokumentov, ki so bili podpisani v fizični obliki, do dokumentov, ki so podpisani s kvalificiranim elektronskim podpisom). Se pa bomo v prispevku omejili na dokumente, ki se uporabljajo v civilnopravnih razmerjih, torej pri poslovanju s poslovnimi partnerji, kupci, uporabniki itn. Področje elektronskega podpisovanja dokumentov pri poslovanju z državnimi organi in drugimi deležniki, ki je urejeno s posebnimi zakoni (kot je vlaganje pisanj v davčnih, upravnih, pravnih in drugih postopkih, kot je postopek javnega naročanja) ni predmet tega prispevka, saj gre za izrazito obsežno področje, ki ga je težko poenostavljeno predstaviti v strnjeni obliki.

Zakonodajni okvir

Ker je elektronsko poslovanje pomembno tudi v čezmejnih razmerjih, je tudi Evropska unija (EU) sprejela določena pravila, namen katerih je bil, da se področje kar se le da poenoti med državami članicami. Zato je bila leta 2014 sprejeta *Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES* (Uredba št. 910/2014).

Na nivoju nacionalnih predpisov je bil v Sloveniji že leta 2000 sprejet *Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu* (ZEPEP)², ki pa danes velja le še v omejenem obsegu, ravno zaradi uveljavitve prej navedene Uredbe št. 910/2014 in razvoja tega področja. Poleg navedenega Obligacijski zakonik (OZ)³ vsebuje splošne določbe o (ne)pisni obliki pravnih poslov. Slednji sicer ne govori o elektronski obliki pravnih poslov, vsebuje pa pomembne določbe, ki so nam v pomoč pri odgovoru na vprašanje, ali je pri poslovanju zahtevana pisna oblika in s tem tudi pisna oblika podpisov na dokumentih.

Elektronski podpis

Oglejmo si, kako je elektronski podpis definiran v prej navedenih aktih:

- Uredba št. 910/2014:

Navedena uredba vsebuje naslednje vrste oz. definicije elektronskega podpisu:

- »**elektronski podpis**« (tako imenovani »navadni«⁴ ali »preprosti«⁵ elektronski podpis) pomeni niz podatkov v elektronski obliki, ki so dodani k drugim podatkom v elektronski obliki ali so z njimi logično povezani in jih podpisnik uporablja za podpisovanje;⁶
 - »**napredni elektronski podpis**« pomeni elektronski podpis, ki izpolnjuje zahteve iz 26. člena Uredbe št. 910/2014, ki so: (a) podpis je enolično povezan s podpisnikom, (b) z njim je mogoče identificirati podpisnika, (c) podpis se ustvari na podlagi podatkov za ustvarjanje elektronskega podpisa, ki jih podpisnik z visoko stopnjo zaupanja lahko uporablja izključno pod svojim nadzorom, in (d) podpis je s podatki, ki so na ta način podpisani, povezan tako, da je opazna vsaka naknadna sprememba podatkov;⁷
 - »**napredni elektronski podpis, podprt s kvalificiranim potrdilom za elektronske podpise**«, ki je pomemben predvsem za uporabo spletne storitve, ki jo zagotavlja organ javnega sektorja ali se zagotavlja v njegovem imenu, zato ga v nadaljevanju ne omenjamo več;⁸
 - »**kvalificirani elektronski podpis**« pomeni napredni elektronski podpis, ki se ustvari z napravo za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa in temelji na kvalificiranem potrdilu za elektronske podpise.⁹
- Iz navedenega vidimo, da uredba razlikuje med različnimi vrstami elektronskih podpisov, od navadnih, za katere se zahteva najmanj pogojev za njihovo veljavo, do kvalificiranih, za katere veljajo strogi pogoji, da se jim prizna veljava. Hkrati pa je pomembno opozoriti, da glede pravnega učinka elektronskih podpisov navedena uredba določa, da se elektronskemu podpisu ne odvzame pravnega učinka in dopustnost kot dokaz v pravnih postopkih le zato, ker je v elektronski obliki, ali ker ne izpolnjuje zahtev za kvalificirani elektronski podpis.¹⁰ Iz navedenega lahko sklepamo, da je podpisovanje dokumentov na elektronski način brez kakšnih dodatnih pogojev ali zahtev, kot te veljajo za kvalificirani podpis, praviloma pravno veljavno in skladno z navedeno uredbo (jasno, kolikor s posameznimi zakoni ni drugače določeno, kot to denimo velja za vlaganje vlog v postopkih pred državnimi in drugimi organi). Primeri »navadnih« elektronskih podpisov zajemajo katerikoli elektronski podpis, za katerega se ne zahtevajo dodatni pogoji za veljavnost. V to kategorijo (tudi glede na trenutno teorijo) sodijo navedbe imen in primkov pošiljateljev na koncu elektronskega sporočila, skenirani podpisi na dokumentih, zgenerirani podpis iz programske opreme, podpisi na podpisnih tablicah (kot jih npr. imajo na pošti) oz. kakršnekoli druge rešitve, s katerimi oseba opravi podpis in s tem izrazi voljo za podpis.¹¹

Izrecno pa Uredba št. 910/2014 določa, da ima (le) kvalificirani elektronski podpis enakovreden pravni učinek kot lastnoročni podpis.¹² To pomeni, da je za posle/dokumente, za katere predpisi zahtevajo lastnoročni podpis podpisnika, nujno, da se podpišejo s kvalificiranim elektronskim podpisom, kadar se ta dokument podpisuje elektronsko (z drugimi besedami, v teh primerih ne zadošča »navaden« elektronski

podpis kot je to, denimo, skenirani podpis, ali podpis na elektronski tablici).

- ZEPEP:

Zakon je bil zaradi naknadnega sprejema in uskladitve z Uredbo št. 910/2014 velikokrat spremenjen, pa tudi razveljavljen, tako da sedaj veljajo zgolj nekateri njegovi členi. Med drugim je trenutno še v veljavi 13. člen ZEPEP, ki določa, da kadar zakon ali drug predpis določa pisno obliko, se šteje, da je elektronska oblika enakovredna pisni obliki, če so podatki v elektronski obliki dosegljivi in primerni za kasnejšo uporabo, pri čemer navedeno ne velja za zemljiškoknjižna dovolila, s katerimi se prenaša lastninska pravica na nepremičnini ali s katerimi se ustanavlja druga stvarna pravica na nepremičnini, ter za oporočne posle.¹³ Iz zapisanega tako lahko sklepamo, da je elektronski podpis pravnih dokumentov načeloma veljaven tudi z vidika nacionalne zakonodaje, razen ko je za konkretne primere izrecno predpisano drugače (kot to velja, denimo za prej navedene primere oporok in pravnih poslih vezanih na promet z nepremičninami).

Kako ravnati v praksi?

Kot že zapisano v prejšnjem poglavju, za večino poslov, ki jih podjetja opravljajo na dnevni ravni, tako zadošča »navaden« elektronski podpis – bodisi podpis v elektronskem sporočilu, ali podpis, ki je dan na fizični dokument in nato skeniran ter poslan prejemniku, ali podpis na elektronski tablici. Izjema so zgolj pravni posli, kjer je:

- s predpisom izrecno zahtevan lastnoročni podpis (kot zgoraj navedeno, za te primere je potem dopusten zgolj fizični podpis podpisnika na papirju ali pa kvalificirani elektronski podpis)¹⁴ – praviloma to pride v poštev pri poslovanju z državnimi in drugimi organi z javnimi pooblastili in izjemoma pri poslovanju med zasebniki ali

- kjer zakon zahteva pisno obliko pravnega posla za veljavnost tega posla. Take omejitve vsebuje poleg zgoraj navedenega ZEPEP, tudi OZ, ki v 52. členu določa, da pogodba, na podlagi katere se prenaša lastninska pravica na nepremičnini ali s katero se ustanavlja druga stvarna pravica na nepremičnini, mora biti sklenjena v pisni obliki. Oba zakona, torej, vsebujeta enako omejitev, ki je vezana na pravne posle v zvezi s prometom oz. obremenjevanjem nepremičnin.

Predstavljeno stališče je podprto tudi s (sicer skromno) sodno prakso. Ob presoji, ali je veljavna odpoved (oziroma odstop od) pogodbe o sodelovanju, ki je bila podana po elektronskem sporočilu, je Višje sodišče v Celju ocenilo, da je bila takšna odpoved v konkretnem primeru veljavna, čeprav je bilo elektronsko sporočilo podpisano zgolj z navedbo imena zakonitega zastopnika družbe in čeprav je bilo v pogodbi izrecno dogovorjeno, da se lahko od pogodbe odstopi zgolj s pisno izjavo.¹⁵ Torej, v tem primeru je sodišče elektronsko sporočilo štelo kot pisno izjavo.

Iz vsega zapisanega lahko sklepamo, da za vsakdanje poslovanje podjetij v razmerju z zasebnimi pravnimi subjekti (fizičnimi osebami ali drugimi podjetji) v veliki večini

primerov zadošča »navadni« elektronski podpisi strank oz. udeležencev pravnih poslov. To bi, denimo, veljalo za primere podpisovanja računov, pogodb, naročil, dobavnice. Je pa zagotovo smiselno, da se v splošnih pogojih podjetja, ali konkretnih pogodbah (ko se sklepajo posebne pogodbe), izrecno dogovori, da se kot pisna oblika šteje tudi komunikacija po elektronski pošti oz. druge oblike elektronskega poslovanja, ki jih podjetje uporablja (npr. če podjetje uporablja elektronsko opremo za podpisovanje dobavnice, je smiselno, da v svojih splošnih pogojih, ali pogodbah s strankami izrecno opredeli, da so dobavnice, ki se podpišejo s pomočjo takšne elektronske opreme, pravno veljavne v razmerju med strankami in jim ni mogoče odreči pravne veljave zgolj zato, ker so podpisane elektronsko). S tem si lahko podjetja olajšajo morebitne težave v poslovanje, če bi kakšna stranka izpodbijala veljavnost podpisov zgolj zato, ker so bili podani oz. zapisani elektronsko.

¹ Uradni list Evropske unije, L 257, 28. avgust 2014, strani 73 – 114.

² Uradni list RS, št. 98/04 - uradno prečiščeno besedilo, 73/04 - ZN-C, 61/06 - ZEPT, 46/14, 121/21 - ZEISZ, 130/22.

³ Uradni list RS, št. 97/07 - uradno prečiščeno besedilo, 64/16 - odl. US, 20/18.

⁴ Ferk Petra, *Elektronski podpis in pravna varnost: vrste elektronskega podpisa in katera izbrati, da se ustrezno zavarujemo*, Podjetje in delo, št. 6-7, 2022, str. 867.

⁵ Sekirnik Janez, *Digitalizacija pravnih procesov gospodarskih družb in pomen elektronskega podpisa*, Pravna praksa, št. 11-12, 2023, str. 10-12.

⁶ Točka 10. prvega odstavka 3. člena Uredbe št. 910/2014.

⁷ Točka 11. prvega odstavka 3. člena Uredbe št. 910/2014.

⁸ Prvi odstavek 27. člena Uredbe št. 910/2014.

⁹ Točka 12. prvega odstavka 3. člena Uredbe št. 910/2014.

¹⁰ Prvi odstavek 25. člena Uredbe št. 910/2014.

¹¹ Sekirnik Janez, *Digitalizacija pravnih procesov gospodarskih družb in pomen elektronskega podpisa*, Pravna praksa, št. 11-12, 2023, str. 10-12.

¹² Drugi odstavek 25. člena Uredbe št. 910/2014. Dodatno je določeno, da se kvalificirani elektronski podpis, ki temelji na kvalificiranem potrdilu, izdanem v eni državi članici, prizna kot kvalificirani elektronski podpis v vseh drugih državah članicah (tretji odstavek 25. člena Uredbe št. 910/2014).

¹³ Pred spremembo Zakon o notariatu je izjema veljala za naslednje pravne posle: i. pravne posle, s katerimi se prenaša lastninska pravica na nepremičnini ali s katerimi se ustanavlja druga stvarna pravica na nepremičnini, ii. oporočne posle, iii. pogodbe o urejanju premoženjskih razmerij med zakoncem; iv. pogodbe o razpolaganju s premoženjem oseb, ki jim je odvzeta poslovna sposobnost, v. pogodbe o izročitvi in razdelitvi premoženja za življenja, vi. pogodbe o dosmrtnem preživljanju in sporazume o odpovedi neuvedenemu dedovanju, vii. darilne obljube in darilne pogodbe za primer smrti in viii. druge pravne posle, za katere zakon določa, da morajo biti sklenjeni v obliki notarskega zapisa.

¹⁴ Kot že zgoraj navedeno, so to primeri pravnih poslov, s katerimi se recimo prenaša lastninska pravica na nepremičnini (kupoprodajne pogodbe, menjalne pogodbe). V to skupino praviloma sodijo tudi vloge pri državnih in drugih javnopravnih organih.

¹⁵ Sodba Višjega sodišča v Celju opr. št. Cp 294/2019 z dne 11. 12. 2019.

Dušan Bavec,
specialist za delovno pravo
in pravo socialne varnosti

Delo upokojenca v letu 2024 ponovno po matičnem zakonu

S takšno napovedjo sem začel s pripravo prispevka o upokojen-skem delu tudi v lanskem letu, pa so potem katastrofalne avgustovske poplave pripeljale do sprejetja določenih interventnih ukrepov in z enim od le-teh je drugi interventni protipoplavni zakon, Zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023, ZIUOPZP lani septembra prinesel določeno, na prvi pogled dokaj vsečno sprostitev omejitev upokojskega dela, ki pa ni prinesla olajšav delodajalcem, ampak le upokojenecem. Ta rešitev je namreč omogočila zvišanje dovoljenega obsega začasnega in občasnega dela upokojenecv na podlagi upokojske pogodbe ne glede na določbe 27. c člena sistemskega Zakona o urejanju trga dela, ZUTD. Tako je lahko upokojenec v obdobju od 1. septembra 2023 do 31. decembra 2023, če je šlo za odpravljanje posledic in sanacijo škode zaradi poplav in plazov, opravljal delo po upokojski pogodbi v neomejenem obsegu, pri čemer je bilo kljub vsemu potrebno upoštevati določbe ZDR-1, ki urejajo pravice, obveznosti, in odgovornosti iz delovnega razmerja, ki urejajo delovni čas, nočno delo ter odmore in počitke. V tem obdobju se prav tako niso upoštevale niti določbe ZUTD o omejitvi bruto dohodka upokojenca na letnem nivoju za opravljeno upokojsko delo.

Pomanjkljivost omenjenega interventnega zakona za delodajalce je bila v tem, da vsaj s sorazmerno sprostitevjo ni hkrati posegel v mesečne omejitve na ravni delodajalca, tako, da je moral delodajalec te omejitve upoštevati tudi v omenjenem štirimesečnem zakonsko določenem obdobju. Iz tega razloga je bila dodana uporabna vrednost takšne zakonske spremembe za delodajalce zelo majhna. Tako je npr. lahko delodajalec z le enim zaposlenim do vključno deset zaposlenih, še vedno lahko mesečno koristil le do največ 100 ur upokojskega dela, razlika je bila le v tem, da je te ure lahko opravil isti upokojenec.

Letos vsaj zaenkrat na tem področju ne velja več nikakršen interventni zakon, zato bodo vse v nadaljevanju pojasnjene značilnosti upokojskega dela na podlagi pogodbe o začasnem ali občasnem delu upokojenecv oz. t.i. »upokojske pogodbe« povzete iz sistemskega zakona, torej Zakona o urejanju trga dela (ZUTD), čeprav je marsikdo mnenja, da bi moral to materijo urejati pokojninski zakon.

Kakšne so torej osnovne značilnosti, pogoji in omejitve upokojskega dela v letu 2024?

Omejitve na strani delodajalca:

Omejitve za opravljanje dela upokojenecv po upokojski pogodbi v posameznem koledarskem mesecu so odvisne od števila zaposlenih pri tem delodajalcu in sicer po načelu, da več kot ima delodajalec zaposlenih, večje število ur upokojskega dela lahko uporabi:

- pri delodajalcu, ki nima zaposlenega nobenega delavca oziroma delavke, npr. »solo s.p.-ju«, se lahko opravi največ 60 ur,
- če zaposluje od enega do vključno 10 delavcev, znaša maksimum 100 ur,
- če zaposluje več kot 10 do vključno 30 delavcev, znaša maksimum 150 ur,
- če zaposluje več kot 30 do vključno 50 delavcev, znaša maksimum 400 ur,
- če zaposluje več kot 50 delavcev do vključno 100 delavcev, je max. 750 ur,
- če zaposluje več kot 100 do vključno 500 delavcev, znaša max. 1.500 ur,
- če zaposluje več kot 500 do vključno 1.000 delavcev, znaša max. 2.250 ur,
- če zaposluje več kot 1.000 do vključno 2.000 delavcev, je max. 3.000 ur,
- če zaposluje več kot 2.000 delavcev, znaša maksimum 3.750 ur,

Za ugotavljanje števila zaposlenih štejejo vse pogodbe o zaposlitvi, sklenjene za polni delovni čas v času podpisa upokojske pogodbe s strani delodajalca, ne glede na to, ali so pogodbe sklenjene za določen ali nedoločen čas.

Pogoji in omejitve na strani upokojenca:

Upravičenec do dela po upokojski pogodbi je oseba, ki ima v Republiki Sloveniji status upokojenca. Med le-te spada tudi uživalec poklicne pokojnine. Med upravičence pa se ne štejejo delno upokojene osebe.

Posamezen upokojenec lahko dela v povprečju le do največ 60 ur mesečno. Zakon dopušča, da v posameznem koledarskem letu v največ treh koledarskih mesecih opravi do 90 ur upokojskega dela, pri čemer seštevku ur opravljenega upokojskega dela v koledarskem letu 2024 ne sme preseči 720 ur. Upokojenec lahko tovrstno upokojsko delo opravlja pri več delodajalcih hkrati, vendar v seštevku ne sme preseči predpisane omejitve glede števila ur in višine dohodka kot če bi delal le pri enem delodajalcu. Primer: če upokojenec pri prvem delodajalcu v tekočem mesecu opravi 40 ur, lahko pri drugem le še

20 ur in ne dodatnih 60 ur. Neizkoriščenih ur v posameznem mesecu ni možno prenašati v naslednji koledarski mesec.

Na podlagi v Ur. l. RS, št. 10/24 objavljene odredbe ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, znaša **najnižja urna postavka** za delo upokoјencev na podlagi upokoјenske pogodbe **od 1. marca 2024 naprej 7,21 € bruto**. Tak znesek bo veljal do konca februarja 2025. Na letnem nivoju na podlagi tovrstne civilnopravne pogodbe lahko upokoјenec v seštevku prejme največ **10.781,07 € bruto**. Nikakor ni nepomembno ob tem dodati, da v takem primeru upokoјenec ohrani polno pokojnino.

Dvig najnižje urne postavke upokoјenskega dela kot tudi zgornjega še dopustnega zneska je povezan z dvigom minimalne plače. Bruto urna postavka upravičenca za opravljeno uro upokoјenskega dela namreč ne sme biti nižja od zneska minimalne plače, preračunanega na uro dela povprečne mesečne delovne obveznosti za polni delovni čas, tako, da se upošteva, da povprečna mesečna delovna obveznost za polni delovni čas znaša 174 ur. Višina bruto urne postavke in višina bruto dohodka za opravljeno upokoјensko delo se usklajujeta z rastjo minimalne plače v RS, kot jo določa zakon, ki ureja minimalno plačo, ter ju enkrat letno določi minister, pristojen za delo, in objavi v Uradnem listu RS najkasneje do konca februarja v koledarskem letu (v letu 2024 znaša 1.253,90 €). Višina bruto urne postavke velja od marca tekočega koledarskega leta do vključno februarja naslednjega koledarskega leta.

Pozor na zagrožene globe:

Na omejitve dopustnosti zneska dohodka na letnem nivoju morata biti pozorna tako delodajalec kot tudi upokoјenec, saj prekoraitve za oba predstavljajo prekršek, za katerega je zagrožena dokaj visoka globa. Delodajalca lahko doleti globa v višini 1.200 do 3.000 €. Globa v višini od 1.000 do 2.000 € je zagrožena za manjše delodajalce (tak status imajo delodajalci, ki zaposlujejo 10 ali manj delavcev in to ne glede na statusno organiziranost). Z globo od 400 do 1.200 € se lahko kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe. Enake globe veljajo tudi za primer, če delodajalec omogoči, da se pri njem v posameznem koledarskem mesecu opravi večje število ur kot je dopustno.

Predvsem za upokoјence zna biti uporabno opozorilo, da se z globo od 250 do 500 € za prekršek lahko kaznuje tudi upokoјenec, ki bi pridobil višji letni dohodek od zgoraj omenjenega, kot tudi v primeru, če v posameznem koledarskem mesecu opravi večje število ur dela kot je to dopustno.

Za delodajalce je vsekakor pomembno opozorilo tudi glede njihove dolžnosti vodenja dnevne evidence prihoda in odhoda ter števila dejansko opravljenih ur upokoјenskega dela za posameznega upokoјenca. Tudi s tem v zvezi kaže opozoriti na zagroženo globo, ki je predvidena, če delodajalec opusti vodenje dnevne evidence ali jo vodi v nasprotju z zakonsko zahtevo in sicer se kaznuje v višini 2.500 do 6.000 € oz. manjši

delodajalec v višini 1.500 do 3.000 €. Z enako globo je lahko sankcioniran delodajalec tudi v primeru, če davčnemu organu pravočasno ne predloži obračuna in ne plača dajatve iz naslova upokoјenskega dela.

Kljub dokaj natančnemu vodenju evidenc dela upokoјencev na podlagi Zakona o urejanju trga dela, pa je vsaj zaenkrat delodajalec dolžan voditi evidence tudi na podlagi lansko jesen uveljavljenega Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti, ki je med različnimi deležniki dvignil precej prahu in je trenutno v fazi noveliranja. Ena od številnih pripomb OZS, ki se nanaša na predmetni zakon je tudi v tem, da ni nikakršne potrebe, da se evidence podvajajo oz. da naj delodajalci ne bi bili dolžni voditi evidenc po obeh zakonih.

Poleg omenjenih glob, ki jih določa Zakon o urejanju trga dela, pa sem dolžan opozoriti tudi na globe, ki so predvidene v Zakonu o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno in so še višje od zgoraj navedenih. Iz svetovalne prakse članom ugotavljam, da delodajalci velikokrat ne prijavijo takšnega upokoјenskega dela pravočasno. Včasih je namreč veljalo, da je rok za prijavo 8 dni od nastopa dela, sedaj pa velja, da mora biti tudi upokoјensko delo (enako velja za delo na podlagi pogodbe o zaposlitvi) z obrazcem M-12 prijavljeno pred nastopom dela. Seveda mora obstajati tudi v pisni obliki sklenjena upokoјenska pogodba, ki jo mora imeti upokoјenec pri sebi v času opravljanja dela. V nasprotnem se bo »zaposlovanje upokoјenca« štelo kot delo oz. zaposlovanje na črno. Zainteresirani lahko vzorec »upokoјenske pogodbe« kupite tudi pri nas v Svetovalnem centru. Upokoјenska pogodba ima po eni strani določene elemente kot pogodba o zaposlitvi, po drugi strani pa gre za specifično pogodbo civilnega prava s to pomembno razliko od ostalih civilnopravnih pogodb, da že sam zakon dopušča, da ima lahko tudi nekatere elemente delovnega razmerja, kot jih določa zakon, ki ureja delovna razmerja. Posledično se tudi za upokoјensko pogodbo uporabljajo nekatere določbe zakona, ki ureja delovna razmerja, npr. o prepovedi diskriminacije, spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu, enake obravnave glede na spol, delovnem času, odmorih in počitkih ter odškodninski odgovornosti, pa tudi plačilo za delo mora biti, podobno kot plača za zaposlene, izplačano upokoјencu najkasneje do 18. dne v naslednjem mesecu. Glede na navedeno tudi ne preseneča, da v sporih med delodajalcem in upravičencem odloča delovno sodišče.

V praksi večkrat kak delodajalec poizveduje ali lahko zakonito spravi v svoj delovni proces upokoјenca na podlagi podjetne pogodbe. Angažma upokoјenca preko podjetne pogodbe vsekakor odsvetujem, če upokoјenec izpolnjuje pogoje za delo po upokoјenski pogodbi, saj v primeru dela po podjetni pogodbi, za razliko od dela po upokoјenski pogodbi, ne smejo obstajati elementi delovnega razmerja. Ker stroškovno ni omembe vredne razlike v primeru angažmaja upokoјenca po eni ali drugi pogodbi, v takih primerih vsekakor absolutno priporočam sklenitev upokoјenske pogodbe.

V letošnjih Zahtevah slovenske obrti in podjetništva bomo zagotovo predlagali, naj se obseg upokojskega dela dopusti v večjem obsegu, če že ne na letnem nivoju pa vsaj v posameznih mesecih, ko imajo delodajalci v času svoje sezone največji deficit delovne sile, interesa med brezposelnimi pa za krajše zaposlitve običajno ni.

Zdenka Bedekovič,
specialistka za poslovanje v tujini,
plače in knjigovodstvo

Delo preko drugega pogodbenega razmerja za tuja podjetja

Pri opredelitvi drugega pogodbenega razmerja za opravljanje dela za evropsko podjetje, je vedno pomembna opredelitev narave dela. Prav tako je pri določanju veljavnosti zakonodaje bistven kraj opravljanja dela, ki ga strogo določa Uredba 883/2004 (ES). V primerih drugih pogodbenih razmerij gre po 38. členu Zakona o dohodnini - ZDoh-2 praviloma za odvisna pravna razmerja, saj nimajo vseh elementov delovnega razmerja.

Nesporno je, da je pri delovnih razmerjih zavarovanje obvezno v Republiki Sloveniji, če se delo opravi v Republiki Sloveniji, čeprav pridejo izplačila iz druge evropske države. Slovenski davčni rezidenti pogosto opravljajo različna intelektualna dela za evropska podjetja. Tuja podjetja v Evropski uniji so za tovrstne storitve, ki jih opravljajo različni slovenski strokovnjaki iz različnih področij, zelo zainteresirana. Ti pa se največkrat odločijo, da ponujeno delo opravijo preko drugega pogodbenega dela. Tovrstna dela jim omogočajo dodaten zaslužek, kot tudi širšo prepoznavnost v evropskem prostoru. Naj omenimo, če uveljavlja oseba oprostitev ali pa odbitek v zvezi z davčno obveznostjo, mora ta biti v skladu z mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja. Ta se ugotavlja v postopku davčne obveznosti v Republiki Sloveniji na kraju opravljanja dela.

Pogosto se v praksi zastavlja vprašanje, **kako je s plačevanjem prispevkov v povezavi z določbami Uredbe 883/2004 (ES) pri opravljanju dela iz drugega pogodbenega razmerja?**

V takem primeru veljajo posebnosti. Od prejetih dohodkov, ki jih je oseba prejela iz tujine, so davki in prispevki lahko plačani v tujini. V takem primeru osebe, ki so slovenski davčni rezidenti, to tudi navedejo v napovedi dohodkov davčnemu organu ter pri odmeri davka od teh dohodkov uveljavljajo znižanje davčne osnove zaradi plačanih prispevkov v tujini. Za tovrstne primere velja, da se presoja v skladu z Uredbo 883/2004 (ES).

Prav tako se na enaki podlagi presoja obveznost zavarovanja za poškodbe pri delu in poklicne bolezni ter plačilo prispevkov po Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ.

Na podlagi opredeljenih pravil, ko zavarovanje v Republiki Sloveniji ni obvezno, je potrebno za dokazovanje dejanskega stanja ob obračunu prispevkov v obračunu davčnega odtegljaja (plačnik davka) oziroma ob vloženi napovedi dohodka iz tujine (prejemnik dohodka) davčnemu organu predložiti

27. KONGRES Zbornice davčnih svetovalcev Slovenije

Gradnja temeljev za predvidljivo davčno prihodnost

Rimske Terme ~ 16. 5. in 17. 5. 2024

+12 ur strokovnih predavanj

+14 govorcev

+100 udeležencev

2 dni druženja

Okrogla miza z razpravo

VEČ in PRIJAVA: www.zdss.si/27-kongres-zdss/

V ŽIVO IN PREKO SPLETA

verodostojen dokument nosilca zavarovanja. To pomeni, da je zavarovanje vzpostavljeno v državi opravljanja dela ter se posledično prispevki v Republiki Sloveniji ne obračunajo. V takem primeru je to potrebno iz obveznosti prispevkov v Republiki Sloveniji ustrezno označiti na predloženem REK obrazcu, in sicer v polju (A025) Uporaba zakonodaje druge države za plačilo prispevkov oziroma v napovedi akontacije dohodnine od dohodka iz tujine.

Naj še opozorimo, da tudi, če gre za nerezidenta, ki opravi storitev v Republiki Sloveniji, mora ta dohodek napovedati zaradi odmere dohodnine v Republiki Sloveniji, kot je to predpisano v skladu z devetim členom Zakona o dohodni-ZDoh-2.

Staša Pirkmaier,
svetovalka – specialistka za
delovno pravo

Oblika in vsebina pogodbe o zaposlitvi?

Pogodba o zaposlitvi se sklone praviloma v pisni obliki. Delodajalec mora delavcu izročiti pisen predlog pogodbe o zaposlitvi **praviloma tri dni pred predvideno sklenitvijo, pisno pogodbo o zaposlitvi pa ob njeni sklenitvi.**

Če delavcu ni izročena pisna pogodba o zaposlitvi, lahko kadarkoli v času trajanja delovnega razmerja od delodajalca zahteva njeno izročitev in sodno varstvo. V kolikor stranki nista sklenili pogodbe o zaposlitvi v pisni obliki ali če niso v pisni obliki izražene vse sestavine pogodbe o zaposlitvi iz prvega odstavka 4. odst. 17. člena ZDR, to ne vpliva na obstoj in veljavnost pogodbe o zaposlitvi. V primeru spora o obstoju delovnega razmerja med delavcem in delodajalcem se domneva, da delovno razmerje obstaja, če obstajajo elementi delovnega razmerja.

Vsaka pogodba o zaposlitvi mora vsebovati t. i. obligatorne sestavine, ki so taksativno opredeljene v 31. členu ZDR-1 in jih običajno vsebujejo že obrazci pogodb o zaposlitvi, ki se lahko kupijo v knjigarnah, lahko pa delodajalci naročite vzorce, ki smo jih pripravili delovno-pravni strokovnjaki v SC ter so objavljeni med vzorci na naši spletni strani Svetovalne-

ga centra. V primeru dodatnih vprašanj ter dilem vam seveda tudi pomagamo, da je pogodba o zaposlitvi konkretnemu delodajalcu »pisana na kožo«, ter se na ta način izognete kakšnemu nepotrebnemu spregledu zakonske obveznosti in jo prilagodite na opravljanje konkretnega delovnega mesta. Opozoriti pa velja, da je Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o delovnih razmerjih (ZDR -1D) **spremenil deveto alinejo 31. člena, ki vnaša v pogodbo o zaposlitvi tudi določilo o plačilu dodatkov, dodaja se tudi nova dvanajsta alineja, ki vnaša določilo o usposabljanju, ki ga zagotovi delodajalec.**

Glede na to, da delovna mesta kot tudi trg dela postajajo vse kompleksnejša, je priporočljivo, da se v pogodbo o zaposlitvi zapišejo tudi dodatne določbe. Delodajalec in delavec se lahko dogovorita tudi za t. i. fakultativne sestavine, kot so:

- **Poskusno delo** – je najbolj primerno, ko delavec in delodajalec pogodbo o zaposlitvi sklepata prvič. Ta določba seznanja obe stranki o času, v katerem se bo delavec poskusil izkazati kot ustrezen delavec. Delavec mora biti obveščen o komisiji, ki bo spremljala njegovo delo, prav tako pa ga je delodajalec dolžan seznanimi s tem, ali je poskusno dobo opravil uspešno.
- **Pripravištv**o – je najbolj primerno ob sklenitvi prve pogodbe med delavcem in delodajalcem. Največkrat se uporablja za potrebe pridobivanja znanj in veščin, ki omogočajo uspešno opravljanje nadaljnjega dela.

- **Konkurenčna klavzula** – delavcu za določeno časovno obdobje onemogoča zaposlitev pri konkurenci z namenom ohranitve poslovnih skrivnosti, pridobivanja tehničnih, proizvodnih, poslovnih znanj pri opravljanju dela, pri tem pa mora delodajalec za ves čas spoštovanja prepovedi mesečno izplačevati denarno nadomestilo.

Z dobro pogodbo o zaposlitvi, ki bo poleg zakonskih določb vsebovala tudi pogodbene obveznosti, ki zavezujejo delavca v primeru morebitne redne odpovedi iz razlogov na strani delavca (krivdni razlog – kršitev pogodbene obveznosti ali druge obveznosti iz delovnega razmerja), bo odpoved pogodbe lažje izpeljana.

V pogodbi o zaposlitvi se morata glede nekaterih vprašanj pogodbene stranki izrecno dogovoriti in opredeliti temu primerne pravice in obveznosti, glede nekaterih vprašanj pa se lahko sklicujeta na veljavne zakone, kolektivne pogodbe oziroma morebitne splošne akte delodajalca, npr. dodatni dnevi letnega dopusta, odpovedni rok itd.

Kot pomoč, katera kolektivna pogodba je za vas zavezujoča, pa si lahko pomagata z mesečno objavo ažuriranih ključnih kolektivnih pogodb dejavnosti zasebnega sektorja v nadaljevanju našega Svetovalca.

V izogib nepotrebnim kazenskim globam pa velja opozoriti, da če obstajajo elementi delovnega razmerja, se delo ne sme opravljati na podlagi pogodb civilnega prava, razen v primerih, ki jih določa zakon. Na podlagi 4. člena zakona elementi delovnega razmerja obstajajo, v kolikor se delavec prostovoljno vključi v organiziran delovni proces delodajalca in v njem za plačilo, osebno in nepretrgoma opravlja delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca.

Ko kupci iščejo ponudbe, naj bo vaša med njimi!

**Kupci oddajajo
povpraševanja preko
portala Moj obrtnik.**

Kot naročnik portala jih lahko
pregledate in oddate svojo
ponudbo. Kupci vas čakajo!

SOS obrtnik je opcija
portala Moj obrtnik, kjer lahko
kupci najdejo obrtnike za
nujna opravila. Ti so na voljo
24/7. Bi se prijavi mednje?

**Prijavite se še danes na
mojobrtnik.com/postanite-ponudnik**

mojobrtnik.com

info@mojobrtnik.com
T 080 12 42

Moj brtnik
Ponudnik

Ne spreglejte izobraževanj v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije

II.

april

Elektronsko arhiviranje računovodsko/davčne dokumentacije - za male podjetnike

Z napredkom informacijske tehnologije se spreminjajo tudi načini poslovnega komuniciranja in izmenjava dokumentov, vse bolj se uporabljajo elektronske poti. Na seminarju bomo pojasnili, kaj so elektronske listine in kako jih hraniti.

Predavateljica: Biserka Šubelj

15.

april

Kaj lahko izboljšam, kaj spremenim in kaj naredim novega?

Delavnica vam bo omogočila, da boste poglobljeno razmislili o svojih kupcih/strankah, produktih in ponujanju teh na trgu. Dala vam bo vpogled v tri najosnovnejše sestavine posla: kupci, produkti in trženje.

Predavatelj: dr. Andrej Pompe

15.

april

Obveznosti zavezancev po ZPPDFT-2 (v prostorih OZS)

Predavatelja z Urada za preprečevanje pranja denarja bosta predstavila zakonske obveznosti, ki jih morate poznati kot zavezanec za izvajanje zakona, s poudarkom na praktičnih primerih iz prakse urada in inšpekcijskih postopkih.

Predavatelja: mag. Lucija Frlec in mag. Matej Šantej

17.

april

Sistemi registracij znamk (nacionalni, EU in svetovni)

Registracija znamke lahko podjetjem prinese veliko koristi – od povečanja vrednosti podjetja, do pozicioniranja na trgu. Izvedeli boste, kaj točno znamka je in kakšen je njen odnos do branda in drugih nezaščitenih znakov. Kje vse je možno registrirati znamko in kakšne so prednosti ter slabosti različnih sistemov registracij znamk.

Predavateljica: Tamara Starič Petrovič

25.

april

PRODAJA PODJETJA – strokovni 45-minutni individualni spletni posvet Svetovalec: Tomo Senekovič

7.

maj

Pravo delegiranje: Kako pripraviti ljudi, da naredijo, kar jih prosimo

Namen delavnice je obravnavanje

izzivov vodenja v povezavi z delegiranjem ter zagotavljanje vodjem znanje in veščine za učinkovito in pravilno delegiranje nalog svojim podrejenim.

Predavateljica: dr. Marijeta Kobetič

15.

maj

S pametno zgodbo do boljše prodaje

V dobi umetne inteligence je za prodajo ključna – pametna zgodba. S hitrim napredkom tehnologije postaja ustrezna in privlačna vsebina ključnega pomena za uspeh.

Predavatelj: Goran Novkovič

17.

maj

Od ideje do uspešnega projekta:

Odklenite potencial nepovratnih sredstev in ugodnih kreditov

Odkrijte ključne strategije in orodja za uspešno prijavo na javne razpise za nepovratna sredstva in ugodnejše kredite. Nadgradite svoje veščine in znanje ter povečate možnosti za pridobitev financiranja vašega projekta.

Predavatelja: Nina Segar in Matej Voršnik

22.

maj

Odkrijte moč CANVE: ustvarite privlačne vizualne, video in spletne vsebine za svoje podjetje!

Vabljeni na delavnico, kjer boste odkrili, kako lahko to enostavno in cenovno ugodno orodje dvigne prepoznavnost in podoba vašega podjetja na višji nivo.

Predavateljica: Biserka Kišič

23.

maj

PRODAJA PODJETJA – strokovni 45-minutni individualni spletni posvet Svetovalec: Tomo Senekovič

23.

maj

Prenos družinskega podjetja na naslednike - POTREBNI DOGOVORI IN KORAKI PRENOSA

Na brezplačni delavnici razjasnimo, kaj vse je potrebno urediti, da se učinkovito prenese odgovornost in lastništvo na naslednike.

Predavatelj: Leon Kavc

Na vse dogodke se je potrebno prijaviti, podrobnejše programe dogodkov najdete na <http://www.ozs.si/koleдар>, za dodatne informacije pa pišite na izobrazevanje@ozs.si.

Pregled podatkov po ključnih kolektivnih pogodbah dejavnosti zasebnega sektorja

Opombe: Preglednica je le delovni pripomoček in zajema ključne kolektivne pogodbe dejavnosti zasebnega sektorja.

Za morebitne napake pri vnosu ne odgovarjamo.

Poudarjena dejavnost pomeni, da ima kolektivna pogodba za to dejavnost razširjeno veljavnost.

OPOZORILO: Iz spodnjih tabel izhajajo podatki iz Uradnih listov, objavljenih do 29. 3. 2024.

Kako delodajalec ugotovi, katera kolektivna pogodba dejavnosti (če sploh katera) ga zavezuje?

- 1. korak:** Najprej mora v Poslovnem registru Slovenije preveriti, katera je njegova registrirana glavna dejavnost.
- 2. korak:** V evidenci KPD, ki jo vodi MDDSZ preveri, katera KPD vključuje šifro njegove (glavne) dejavnosti. Delodajalca lahko zavezuje več KPD.
- 3. korak:** Preveri, ali ima KPD celotno ali delno razširjeno veljavnost. Če ima celotna KPD razširjeno veljavnost, delodajalca zavezuje. Če pa ima delno razširjeno veljavnost, je treba preveriti, ali jo ima glede dejavnosti, ki jo delodajalec opravlja (kot glavno) in član katerega delodajalskega združenja je.
- 4. korak:** Če KPD nima razširjene veljavnosti, delodajalca zavezuje le, če je član delodajalskega združenja, podpisnika KPD.

→ Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije (Ur. l. RS, št. 52/18 in nasl.)

Podpisniki: TZS, GZS, OZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 30. 6. 2024

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

- 45 Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil,
- 46 Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili in
- 47 Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 67/18).

Najnižje osnovne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 1. 2024 dalje	894,18	928,50	983,64	1.050,00	1.170,39	1.293,83	1.543,06

*Najnižje osnovne plače se 1. julija 2019 uskladijo z inflacijo, merjeno z indeksom cen življenjskih potrebščin SURS VI 19/XII 18, če je inflacija višja kot 1 %, in sicer za razliko od 1 % do dejanskega % inflacije.

→ Kolektivna pogodba za kmetijstvo in živilsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS, št. 40/2021)

Podpisniki: GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, ZDS in Zadrzna zveza Slovenije

Časovna veljavnost: sklenjena za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

01.110	01.120	01.130	01.140	01.150	01.160	01.190	01.210	01.220	01.230	01.240	01.250	01.260	01.270	01.280
01.290	01.300	01.410	01.420	01.430	01.440	01.450	01.460	01.470	01.490	01.500	01.610	01.620	01.630	01.640
03.110	03.120	03.210	03.220	10.110	10.120	10.130	10.200	10.310	10.320	10.390	10.410	10.420	10.510	10.520
10.610	10.620	10.710	10.720	10.730	10.810	10.820	10.830	10.840	10.850	10.860	10.890	10.910	10.920	11.010
11.020	11.030	11.040	11.050	11.060	11.070	12.000	81.300							

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur v EUR):

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 12. 2021 dalje	587,41	644,25	713,74	787,42	882,17	1.037,96	1.172,71	1.383,25

→ Kolektivna pogodba gradbenih dejavnosti (Ur. l. RS, št. 101/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo: 41 Gradnja stavb
42 Gradnja inženirskih objektov
43 Specializirana gradbena dela in

8.110	8.120	23.320	23.510	23.520	23.610	23.620	23.630	23.640	23.650	23.690	23.700
-------	-------	---------------	---------------	--------	--------	--------	--------	--------	---------------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 30/18 in 132/20). Označene in 42.110, 42.120, 42.130 in 42.910.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	IV./2	V.	V./2	VI.	VI./2	VII.	VII./2	VII./3	VIII.
od 1. 1. 2024 dalje	676,06	750,38	831,69	921,45	977,35	1.089,13	1.156,89	1.219,57	1.412,66	1.446,54	1.626,08	1.751,42	1.939,45

→ **Kolektivna pogodba dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije** (Ur. l. RS, št. 56/18 in nasl.)**Podpisniki:** TGZS in ZDS**Časovna veljavnost:** do 31. 12. 2023, normativni del kolektivne pogodbe, katerega sestavni del je tudi tarifni del, se uporablja še eno leto po prenehanju kolektivne pogodbe**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

55.100	55.201	55.202	55.203	55.204	55.209	55.300	55.900	56.101	56.102	56.103	56.104	56.105	56.210	56.290
56.300	77.340	79.110	79.120	79.900	85.510	86.220	92.001	92.002	93.110	93.120	93.130	93.190	93.210	93.291
93.292	93.299													

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 13/19).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1. 1. 2023 dalje	800,00	900,00	950,00	1.050,00	1.200,00	1.300,00	1.400,00	1.500,00

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije** (Ur. l. RS, št. 78/14 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Združenje kovinskih materialov in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

24.100	24.200	24.310	24.320	24.330	24.340	24.410	24.420	24.430	24.440	24.450	24.510	24.520	24.530	24.540
25.500	32.110	32.120	32.130											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 39/15).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 3. 2024 dalje	662,94	732,54	805,62	920,46	1.005,72	1.172,76	1.372,86	1.569,48	1.851,36
na uro	3,81	4,21	4,63	5,29	5,78	6,74	7,89	9,02	10,64

→ **Kolektivna pogodba za papirno in papirno-predelovalno dejavnost** (Ur. l. RS, št. 110/13 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Združenje papirne in papirno predelovalne industrije in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki trajno opravljajo delo na območju Republike Slovenije in so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

17.110	17.120	17.210	17.220	17.230	17.240	17.290								
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--	--	--	--	--	--	--	--

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 35/14).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	V./1	V./2	VII.	VIII.
Od 1. 1. 2024 dalje	1.203,36	1.203,36	1.203,36	1.323,70	1.444,03	1.564,37	1.805,04	2.166,05	2.406,72

→ **Kolektivna pogodba grafične dejavnosti** (Ur. l. RS, št. 77/17 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Medijska zbornica in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

18.110	18.120	18.130	18.140											
--------	--------	--------	--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Razširjena veljavnost: Ne.**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2024 dalje	645,44	710,00	787,46	884,26	1.006,91	1.155,35	1.310,27	1.813,72	2.188,06

→ Kolektivna pogodba za dejavnost elektroindustrije Slovenije (Ur. l. RS, št. 108/05 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za elektroindustrijo in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost:

26.110	26.120	26.200	26.300	26.400	26.510	26.520	26.600	26.700	26.800	27.110	27.120	27.200	27.310	27.320
27.330	27.400	27.510	27.900	29.310	32.500	33.130	33.140	33.200	95.220					

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 47/09).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2024 dalje	672,25	688,46	755,27	850,44	927,39	1.079,26	1.255,42	1.433,60	1.686,27

→ Kolektivna pogodba za kovinsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS, št. 6/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za kovinsko industrijo in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

25.110	25.120	25.210	25.290	25.300	25.400	25.611	25.619	25.620	25.710	25.720	25.731	25.732	25.910	25.920
25.930	25.940	25.990	27.520	28.110	28.120	28.130	28.140	28.150	28.210	28.220	28.230	28.240	28.250	28.290
28.300	28.410	28.490	28.910	28.920	28.930	28.940	28.950	28.960	28.990	29.100	29.200	29.320	30.110	30.120
30.200	30.300	30.400	30.910	30.920	30.990	33.110	33.120	33.150	33.160	33.170	33.190	33.200		

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 80/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 9. 2023 dalje	650,76	709,92	786,48	896,10	976,14	1.143,18	1.332,84	1.520,76	1.799,16
na uro	3,74	4,08	4,52	5,15	5,61	6,57	7,66	8,74	10,34

→ Kolektivna pogodba za dejavnosti pridobivanja in predelave nekovinskih rudnin Slovenije

(Ur. l. RS, št. 55/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za nekovine in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

08.110	08.120	08.910	08.930	08.990	23.110	23.120	23.130	23.140	23.190	23.200	23.310	23.410	23.420	23.430
23.440	23.490	23.910	23.990											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 24/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI./1	VI./2	VII.	VIII.
od 1. 1. 2024 dalje	615,36	683,74	758,33	849,49	957,23	1.075,34	1.164,43	1.307,40	1.653,41

→ Kolektivna pogodba za tekstilne, oblačilne, usnjarske in usnjarsko predelovalne dejavnosti

(Ur. l. RS, št. 18/14 in nasl.)

Podpisniki: ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

13.100	13.200	13.300	13.910	13.920	13.930	13.940	13.950	13.960	13.990	14.110	14.120	14.130	14.140	14.190
14.200	14.310	14.390	15.110	15.120	15.200									

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 25/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 4. 2014 dalje	433,26	462,84	504,60	553,32	614,22	725,58	817,80

→ Kolektivna pogodba za lesarstvo Slovenije (Ur. l. RS, št. 58/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje lesne in pohištvene industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za vse delodajalce, ki so registrirani za opravljanje pretežne dejavnosti v lesarstvu.

16.100	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	31.010	31.020	31.030	31.090	32.200	32.300	32.400	32.910	32.990
95.240														

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2019 dalje	477,92	521,76	574,94	637,26	712,24	831,92	937,07

→ Kolektivna pogodba za cestni potniški promet (Ur. l. RS, št. 197/20)

Podpisniki: GZS - Združenje za promet, ZDS in OZS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 163/21).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost 49.310 ali 49.391.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Vozno osebje
od 1. 6. 2023 dalje	806,09	837,54	916,87	1.034,12	1.124,10	1.325,76	1.458,83	1.240,00

→ Kolektivna pogodba med delavci in družbami drobnega gospodarstva (Ur. l. RS, št. 94/10 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Podjetniško trgovska zbornica

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: 85.530 Delno (Ur. l. RS, št. 4/18).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

13.300	13.990	14.120	14.130	15.120	15.200	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	17.290	22.110	22.190	22.210
22.220	22.230	22.290	23.440	24.330	25.110	25.120	25.290	25.620	25.710	25.720	25.731	25.910	25.920	25.930
25.940	25.990	26.400	26.520	26.600	27.110	27.320	27.330	27.400	27.900	28.250	28.290	28.490	28.930	28.990
29.320	30.120	30.920	31.010	31.020	31.030	31.090	32.120	32.130	31.500	32.200	32.300	32.300	32.500	32.910
32.990	33.110	33.120	33.130	33.140	33.190	33.200	41.200	43.310	43.320	43.390	43.910	71.200	74.100	74.200
77.110	77.120	77.210	77.220	77.290	77.310	77.320	77.330	77.340	77.350	77.390	80.100	80.200	80.300	81.210
81.220	82.110	82.190	82.200	82.300	82.920	82.990	85.320	85.510	85.520	85.530	85.590	86.220	86.230	86.901
86.909	88.109	90.010	90.020	90.030	90.040	93.130	93.210	93.299	95.210	95.220	95.230	95.240	95.250	95.290
96.010	96.021	96.022	96.040	96.090										

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 2. 2024 dalje	695,36	792,92	890,03	1.001,30	1.119,52	1.335,10	1.515,88	1.807,91	2.169,50

→ Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (Ur. l. RS, št. 46/23 in nasl.)

Podpisniki: ZDOPS (Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov GIZ)

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: Ne.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so člani pogodbene stranke (ZDOPS) in ki kot glavno dejavnost opravljajo obrtno dejavnost po Uredbi o obrtnih dejavnostih in Listi dejavnosti, ki se po Obrtnem zakonu običajno opravljajo na obrtni način.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih za (174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 3. 2024 dalje	813,79	935,75	987,56	1.045,84	1.119,23	1.171,04	1.199,10	1.341,57

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2024

Obvestilo FURS z dne 11. 12. 2023

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.755,00	16 %	
8.755,00	25.750,00	1.400,80 + 26 %	nad 8.755,00
25.750,00	51.500,00	5.819,50 + 33 %	nad 25.750,00
51.500,00	74.160,00	14.317,00 + 39 %	nad 51.500,00
74.160,00		23.154,40 + 50 %	nad 74.160,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2024 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	729,58	16 %	
729,58	2.145,83	116,73 + 26 %	nad 729,58
2.145,83	4.291,67	484,96 + 33 %	nad 2.145,83
4.291,67	6.180,00	1.193,08 + 39 %	nad 4.291,67
6.180,00		1.929,53 + 50 %	nad 6.180,00

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2024:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	16.000,00	5.000,00 + (18.761,40 - 1.172,59 x skupni dohodek)	
16.000,00		5.000,00	

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	1.333,33	416,67 + (1.563,45 - 1.172,59 x bruto dohodek)	
1.333,33		416,67	

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava (o čemer obvesti delodajalca) se davčna osnova zmanjša za 416,67 eura.

2. Osebnolajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	18.188,61	1.515,72
zavezancu po dopolnjenem 70. letu	1.500,00	125,00
zavezancu, ki prostovoljno in nepoklicno opravlja operativne naloge zaščite, reševanja in pomoč nepretrgoma najmanj 10 let	1.500,00	125,00

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 3.500 evrov.

Za rezidenta, prejemnika dohodka iz delovnega razmerja, do dopolnjenega 29. leta, znaša 1.300 evrov. Olajšava se prizna na letni ravni, sorazmerno glede na število mesecev delovnega razmerja v davčnem letu, pri čemer se upošteva vsak polni mesec zaposlitve.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.698,00	224,83
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	9.777,00	814,75
za drugega vzdrževanega otroka	2.933,00	244,42
za tretjega vzdrževanega otroka	4.892,00	407,67
za četrtega vzdrževanega otroka	6.851,00	570,92
za petega vzdrževanega otroka	8.810,00	734,17
Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.959,00 eura (mesečno za 163,25 evrov)		

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.698,00	224,83

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko

Največ do zneska premije, ki je enak 24% obveznih prispevkov za PIZ za zavarovance oziroma 5,844% pokojnine zavarovanca in ne več kot 2.903,66 evrov letno.

6. Minimalna plača

Minimalna plača	v eur
1.1.2024 - 31.12.2024	1.253,90

Najnižje osnove za plačilo prispevkov za delavce v delovnem razmerju

osnova	znesek PLP v eur	znesek v eur	velja za izplačila
60% PLP	2.220,95	1.332,57	od 1.3.2024 do 28.2.2025

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV MAREC 2024

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)
1. Prehrana med delom	
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	7,96 EUR na dan
1.2.	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (7,96 EUR) prišteje še 0,99 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela	
2.1.	v višini 0,21 EUR za vsak polni kilometer razdalje med običajnim prebivališčem in mestom opravljanja dela za vsak dan prisotnosti na delu
2.2.	do višine 140 eur, če je delavec prisoten najmanj en dan na delu in oddaljen najmanj 1 km od mesta opravljanja dela
3. Dnevnica za službena potovanja v RS	
3.1. nad 6 do 8 ur	9,69 EUR
nad 8 do 12 ur	13,88 EUR
nad 12 ur	27,81 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (UL št. 76/2019)	
4.1. nad 6 do 8 ur	25% dnevnice
4.2. nad 8 do 14 ur	75% dnevnice
4.3. nad 14 do 24 ur	cela dnevnic
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	55 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolarija, Romunija	40 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15%
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90% zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju	
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,43 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prenočevanje na službenem potovanju	
prenočevanje na službenem potovanju	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi
7. Terenski dodatek	
terenski dodatek	5,84 EUR na dan
8. Nadomestilo za ločeno življenje	
nadomestilo za ločeno življenje	434 EUR na mesec

Vrsta prejemka	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)	
9. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	Neobdavčen in neoprispevčen: regres za letni dopust, ki je določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.	
10. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade		
za 10 let delovne dobe	30% PLP	666,29 EUR
za 20 let delovne dobe	45% PLP	999,43 EUR
za 30 let delovne dobe	60% PLP	1.332,57 EUR
za 40 let delovne dobe	75% PLP	1.665,71 EUR
11. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	300% PLP	6.662,85 EUR
12. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	5.000 EUR	
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	5.000 EUR	
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	2.000 EUR	
13. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
dijaki in študenti	15% PLP	333,14 EUR
14. Plačila vajencem		
Do višin, ki jih kot minimalno višino vajeniške nagrade določa Zakon o vajeništvu		

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna letna plača zaposlenih v RS (PLP)
januar 2024	2.317,82	2.220,95 EUR

Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja ne določa pravic delavcev, torej višine povračil stroškov do katerih je delavec upravičen z delovnopravno zakonodajo, temveč le neobdavčeno višino povračila. S 1.1.2020 se KPOP ne uporablja več. Delodajalce pozivamo, da pravice delavcev uredijo s Pravilnikom o delovnih razmerjih.

Opozarjamo na sodbo Vrhovnega sodišča VIII Ips 26/2022 z dne 29. 11. 2022. Sodišče je v navedeni sodbi odločilo, da se v pravni praznini, davčna Uredba uporabi kot relevantna pravna podlaga za določitev višine povračil stroškov, če delodajalca ne zavezuje kolektivna pogodba dejavnosti, niti ne obstaja morebitna primerljiva in zanj uporabljiva druga kolektivna pogodba.

Pavšalni prispevki za zavezanke, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Od 1.4.2024 dalje znaša 46,28 eur. Zavezanke plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Znesek prispevka za obdobje **od 1.1.2024 do 31.12.2024** znaša **46,87 EUR** (11,72 EUR + 35,15 EUR). Prispevek plačujejo zavezanke mesečno **do 20. v mesecu** za pretekli mesec, ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - marec 2024

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			60 % PP**	3,5 PP***
			1.332,57	7.773,33
2.220,95	Prehodni davčni podračun	Referenca		
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		206,55	1.204,87
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		117,93	687,94
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	324,48	1.892,81
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		84,75	494,38
Obvezni zdravstveni prispevek	pavšalni znesek		35,00	35,00
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		87,42	509,93
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		7,06	41,20
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	214,23	1.080,51
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		1,33	7,77
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,33	7,77
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,66	15,54
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		1,87	10,88
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,80	4,66
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,67	15,54
Skupaj drugi prisp.			5,33	31,08
PRISPEVKI SKUPAJ			544,04	3.004,40

Vir: FURS

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - marec 2024

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			90 % PP**	3,5 PP***
			1.998,86	7.773,33
2.220,95	Prehodni davčni podračun	Referenca		
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		309,82	1.204,87
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		176,90	687,94
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	486,72	1.892,81
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		127,13	494,38
Obvezni zdravstveni prispevek	pavšalni znesek		35,00	35,00
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		131,13	509,93
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		10,59	41,20
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	303,85	1.080,51
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		2,00	7,77
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		2,00	7,77
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	4,00	15,54
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		2,80	10,88
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		1,20	4,66
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	4,00	15,54
Skupaj drugi prisp.			8,00	31,08
PRISPEVKI SKUPAJ			798,57	3.004,40

Vir: FURS

Minimalna bruto urna postavka za začasno in občasno delo upokoјencev in študentskega dela

Začasno in občasno delo upokoјencev	Leto	MIN bruto urna postavka v EUR	MAX bruto dohodek v EUR
	od 1.3.2024 do 28.2.2025	7,21	10.781,07

Študenško delo	Veljavnost od	MIN bruto urna postavka v EUR
	od 3.2.2024	7,21

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2023 (PP): 2.220,95 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2024 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače: 60 % od 2.220,95 = 1.332,57 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 2.220,95 x 3,5 = 7.773,33 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezancu elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Na podlagi drugega odstavka 48. člena ZZVZZ se za obdobje od januarja 2024 dalje plačuje tudi obvezni zdravstveni prispevek v višini 35 eurov za posamezni koledarski mesec ne glede na število dni zavarovanja v koledarskem mesecu

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2023 (PP): 2.220,95 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2024 znaša 90 % zadnje znane povprečne letne plače: 90 % od 2.220,95 = 1.998,86 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 2.220,95 x 3,5 = 7.773,33 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezancu elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Na podlagi drugega odstavka 48. člena ZZVZZ se za obdobje od januarja 2024 dalje plačuje tudi obvezni zdravstveni prispevek v višini 35 eurov za posamezni koledarski mesec ne glede na število dni zavarovanja v koledarskem mesecu

Nelojalna konkurenca v sektorju cestnih prevozov

Prevozniki so se marca srečali s širšim krogom pristojnih nadzornih organov s ciljem, da predstavijo problematiko vedno bolj prisotne nelojalne konkurence v svojem sektorju. Te so namreč domača prevozna podjetja deležna v odnosu do tujih podjetij, ki storitve opravljajo pri nas. Izpostavili so predvsem nespoštovanje zakonodaje in pomanjkljiv nadzor nad poslovanjem slednjih ter ob tem nanizali tudi razloge in možne rešitve.

Sestanka, ki je na temo problematike nelojalne konkurence v sektorju cestnih prevozov potekal 21. marca v prostorih naše stanovske organizacije OZS, so se poleg gostiteljev iz naše Sekcije za promet pri OZS udeležili še predstavniki Generalne policijske uprave, Generalnega finančnega urada, uprave za nadzor, Finančnega urada Novo mesto, sektorja za carine, Inšpekcije za cestni promet, Inšpektorata za delo, Ministrstva za infrastrukturo, sektorja za cestni promet in stanovski kolegi iz Gospodarske zbornice Slovenije, Združenje za promet.

Srečanje prevoznikov s širšim krogom pristojnih nadzornih organov na temo preprečevanja nelojalne konkurence.

Prevozniki zagovarjajo informiranje in izmenjavo mnenj

Zbrane je uvodoma pozdravil **Peter Pišek**, predsednik Sekcije za promet pri OZS, ter v nadaljevanju predstavil problematiko in izhodiščna stališča prevoznikov, ob tem pa poudaril, da je namen srečanja in njegova ključna vrednost predvsem v medsebojnem informiranju in izmenjavi mnenj.

Porast nepoštenih praks

V panogi cestnih prevozov se vse bolj pojavljajo nepoštenе prakse, tako domačih kot tujih prevoznih podjetij. Prevozniki imajo občutek, da se je povečal nadzor predvsem nad domačimi prevozniki. Po drugi strani pa ukrajinski prevozniki zaradi številčnih ugodnosti, ki jim jih nudi Evropa, vse bolj rušijo trg cestnih prevozov. Posledice te nelojalne konkurence se izkazujejo v vse številčnejših protestih evropskih prevoznikov in nasilnih zaporah državnih meja na Poljskem, Češki republik, Slovaškem in Madžarskem.

Sporno inovativno zaposlovanje

Prevozniki se ob tem soočajo še z vse večjimi administrativnimi ovirami in nenehno spreminjajočimi se predpisi, ki jih je vse težje izvrševati. Klima v panogi je zato trenutno zelo negativna, poglobljajo pa jo še vojna v Ukrajini, politično zaostrovanje v Rusiji in ohlajevanje gospodarstva v Nemčiji. Zaradi pomanjkanja voznikov, vse večjih obremenitev gospodarstva in nerazumno dolgih postopkov pridobitve delovnih dovoljenj se na terenu že opaža vse več spornih inovativnih oblik zaposlovanja, ki se izkazujejo v zaposlitvah voznikov za kratek čas, v katerem pridobijo potrebne dokumente, nato pa jih odjavijo.

Neurejene napotitve voznikov

Zbornici si zato zelo prizadevata za zakonodajno ureditev napotitve voznikov prevoznih podjetij s sedežem v tretjih državah. Številne evropske države imajo to področje že urejeno. Kot

prevozniki ugotavljajo, je to področje pri nas urejeno žal tako, da omenjenih napotitev voznikov v praksi enostavno ni možno izvajati in gre le za mrtvo črko na papirju. Prevozniki so mnenja, da bo neurejeno področje napotitev voznikov prevoznih podjetij s sedežem v tretjih državah vedno bolj vzrok za nepošteno konkurenco, zato so vse prisotne prosili za podporo in ureditev tega področja.

Zahteve za učinkovit nadzor

Prevozniki ob tem izpostavljajo, da so tisti podjetniki, ki se trudijo, da bi imel poslovanje čim bolj urejeno, večkrat hkrati tudi tarča raznih nadzornih organov, po drugi strani pa tisti, ki podjetja vodijo in upravljajo iz tujine, nadzora niso deležni, saj enostavno niso dosegljivi. V sektorju si prevozniki zato želijo učinkovitega nadzora, ki bi odkrival in sankcioniral predvsem najbolj grobe kršitve, ne pa lova na manjše administrativne napake. Poudarjajo, da je za vzpostavitev poštenе konkurence učinkovit nadzor ključnega pomena.

Neizvedljive obveznosti voznikov avtobusov

Na temo avtobusnih prevozov so prevozniki izpostavili težave pri izvajanju posebnih linijskih prevozov otrok v in iz šole, v delu, ki se nanaša na obveznost voznika glede spoštovanja pravil uporabe varnostnih pasov. Navedli so, da četudi voznik z vso skrbnostjo opozori in zahteva uporabo varnostnih pasov, že med samo vožnjo prihaja do nespoštovanja pravil, ob tem pa je potrebno vedeti in razumeti, da mora biti voznik med samo vožnjo skoncentriran na izvajanje samega prevoza, zato enostavno ne more spremljati, če so otroci ostali pripeti ali ne.

Tuja podjetja v nabiralnikih

V nadaljevanju razprave so opozorili tudi na sporne prakse nekaterih podjetij, ki dejavnost in poslovanje upravljajo iz tujine. Sedež podjetja, ki je pogoj za pridobitev licence Skupnosti, jim sporno zagotavljajo računovodski servisi, nadzorni organi pa zato težko vzpostavljajo kontakte z odgovornimi osebami. Izdajatelj licenc so zato prosili, da terenske preglede sedežev podjetij opravijo pogoste.

Nadzori po evropskem izračunu

Inšpekcija za cestni promet je predstavila evropsko zakonodajo, ki predpisuje število nadzorov socialne zakonodaje, to pa mora opraviti posamezna država. Izračun nadzorov temelji na številu registriranih gospodarskih motornih vozil. Del pregledov se opravi na sedežu podjetja, del pa na cesti tudi v sodelovanju s FURS in Policijo. Kot ugotavljajo, pretežni del

opravljenih pregledov izvedejo na podlagi prejetih prijav. V primerih, ko se ugotovi, da gre za podjetje »hišni nabiralnik«, se izvedejo ustrezni prekrškovni postopki.

Vedno več ponarejenih dokumentov

Sektor za carine Finančnega urada Novo mesto pojasnjuje, da so obseg nadzora na podlagi določil ZPCP-2 licence, dovoljenja, dovolilnice in ostali predpisani dokumenti, izvajanje kabotaže in ZDCOPMD tahografii, socialna zakonodaja na področju cestnih prevozov. Ugotavljajo, da se pojavlja vedno več ponarejenih dokumentov, v porastu pa so tudi kršitve upravljanja s tahografii. Nekateri njihovi nadzorni postopki potekajo tudi na pobudo tujih nadzornih organov. Večje število kršitev so zaznali tudi pri tujih prevoznih podjetjih in sicer na področju obveznosti napotitve voznikov.

Prevozniki po kršitvah posebej ne izstopajo

Uprava za nadzor Generalnega finančnega urada v okviru svojih pristojnosti preverja tveganja na področju davkov iz dejavnosti, davkov iz dohodkov pravnih oseb, DDV in prispevkov za socialno varnost. Na tem področju so nadzori usmerjeni predvsem na tista podjetja, ki ne oddajajo REK obrazcev. Dejavnost cestnega prevoznništva ne izstopa v primerjavi z ostalimi dejavnostmi. Podali so informacijo, da je ministrstvo za delo v želji po zagotovitvi čim bolj učinkovitega nadzora nad tujimi gospodarskimi vozili, pozvalo nadzorne organe, da se opredelijo do predloga o ustanovitvi posebne medresorske nadzorne mobilne enote.

Prevozniki pozdravljajo 24-urni nadzor, ki ga je nedavno izvedla policija.

Sumljivi popoldanski espeji

Inšpektorat RS za delo pojasnjuje, da nadzore podjetij usmerjajo predvsem na podlagi prijav, izvajajo pa se na sedežih podjetij. Opažajo, da je vse več »popoldanskih s.p.-jev«, ki v najrazličnejših dejavnostih opravijo izredno veliko delovnih ur.

Več nadzora na avtocestah

Nadzor policije je povezan z varnostjo v cestnem prometu. Zagotovili so večji nadzor na AC. Po statističnih podatkih, je nadzora nad tujci vedno več. Pozdravljajo skupne nadzore z ostalimi nadzornimi organi. Vse pogostejše se srečujejo tudi s samoprijavami voznikov iz tretjih držav. Kot ugotavljajo, se pojavlja vse številčnejše kršitve tujih prevoznih podjetij, ki izvajajo izredne prevoze brez dovoljenj ali pa so ta neustrezna. Pogoste so tudi manipulacije s tahografii in nezadostna tehnična brezhibnost vozil. Nadzor nad izvajanjem avtobusnih prevozov izvajajo v sodelovanju s pristojnim prometnim inšpektoratom.

Nujno dosledno evidentiranje kršitev

Oddelek za javne listine pri GZS na leto izvede okrog 300 postopkov za odvzem licence. Predstavili so nadzor nad izpolnjevanjem pogoja sedeža podjetja, ki ga lahko izvedejo le v sodelovanju z nadzornim organom FURS. Nadzorne organe tudi prosijo za bolj vestno vpisovanje kršitev v NER, saj so te v nadaljnjih postopkih tudi eden od možnih pogojev za odvzem licence. Glede nadzora izpolnjevanja pogoja sedeža podjetja pa Ministrstvo za infrastrukturo predlaga pogostejše sodelovanje nadzornih orga-

POBUDA PREVOZNIKOV ZA OBLIKOVANJE NOVIH FINANČNIH SPODBUD ZA NAKUP PNEVMATIK

Prevozniki obeh stanovskih organizacij GZS in OZS so marca Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo naslovili pobudo za oblikovanje novih finančnih spodbud za nakup energijsko učinkovitih in varnih pnevmatik ter nakup obnovljenih pnevmatik za sektor cestnega prevoznništva.

Ocenjujejo namreč, da so dosedanje tovrstne spodbude zelo pozitivno vplivale k odločitvam za nakup in uporabo energijsko učinkovitih in varnih ali obnovljenih pnevmatik. Glede na število gospodarskih vozil in prispevek pri varčevanju z energijo ter zmanjšanju onesnaževanja so tovrstne spodbude zagotovo pomemben korak pri ozaveščanju k zelenemu prehodu v dejavnosti.

nov z izdajateljem licenc. Nadzori naj se usmerijo predvsem na tiste naslove, kjer je prijavljenih več prevoznih podjetij.

Varnost so življenja, pretočnost pa denar

Spomnimo se sklepa ene od lanskih prevoznih konferenc, ki pravi: »Var-

nost so življenja, pretočnost pa denar!« Obe prevoznikiški stanovski organizaciji se zato tudi po zadnjem srečanju vseh deležnikov v cestnem transportu zavzemata za krepitev varnosti in čim boljšo pretočnost na slovenskih cestah ter ob tem tudi pozdravljata 24-urni nadzor, ki ga je nedavno nazaj izvedla policija.

Za konec so se vsi prisotni tudi strinjali, da le redna medsebojna izmenjava mnenj in informacij lahko pripelje do boljših rezultatov in se zavezali, da se na podobnem srečanju v prihodnje sestanajo vsaj enkrat letno.

ANTON ŠIJANEC

NOVOSTI ZAKONA O PREVOZIH V CESTNEM PROMETU

Končno dosegli zaščito in preprečili izkoriščanje tako prevoznikov kot voznikov

V Uradnem listu RS št. 23/2024 so bile objavljene spremembe in dopolnitve Zakona o prevozi v cestnem prometu, ki bodo pričele veljati 3. aprila 2024. Sekcija za promet naše stanovske organizacije si je za sprejetje jasnejše opredelitve prevozne pogodbe za prevoz blaga prizadevala dobrih pet let in v postopku spremembe zakona sodelovala s kar tremi vladami, zato je še toliko bolj zadovoljna, da prenovljeni zakon končno stopa v veljavo.

Sejem The One Milano je tridnevni mednarodni modni sejem, ki dvakrat letno poteka v halah milanskega sejma. Tekstilci in predelovalci kož so si ogledali mednarodno razstavo in spoznali najnovejše trende in razvoj v prihajajoči sezoni. Razstava je prikazala več kot 150 različnih blagovnih znamk izdelkov, spremljala pa jo je vrsta seminarjev za udeležence.

S spremembami zakona Zakona o prevozi v cestnem prometu bo končno preprečeno izkoriščanje in dosežena zaščita tako prevoznikov kot tudi voznikov, v zakon pa se vnašajo tudi spremembe, ki so posledica sprememb in dopolnitev evropske zakonodaje, kar je bila posledica izstopa Združenega kraljestva iz EU. V slovenski pravni red pa se z novostmi zakona prenaša tudi Direktiva (EU) 2022/738 o spremembi Direktive 2006/11/ES o uporabi vozil, najetih brez voznikov, in sicer za področje prevozov blaga, ter vrsta drugih novosti.

Najpomembnejše novosti zakona

Med najpomembnejšimi spremembami izpostavljamo novosti pri nakladu in razkladu, prevozu transportne emba-

laže, odškodnine pri zamudah na nakladu in razkladu ter možnost regulacije cene prevoznine glede na ceno energenta.

Naklad in razklad blaga

Najbolj razveseljujoča je novost v zvezi z nakladom in razkladom blaga ter prevozi transportne embalaže, ki bo veljala za pogodbe sklenjene od 3. aprila dalje.

Pošiljatelj ali prejemnik blaga ne bo več smel zahtevati od voznika, da opravi nakladanje ali razkladanje blaga, razen če je tako dogovorjeno z ločeno pogodbo, kjer je za navedeno storitev posebej opredeljen njen strošek in so za to izpolnjeni tudi pogoji iz zakona, ki ureja varstvo pri delu. To pa ne velja za prevoze s tovornimi vozili, ki zahtevajo posebno prilagoditev nadgradnje ali posebno opremo.

Če vozilo čaka na nakladanje ali razkladanje blaga več kot eno uro po času, ki je bil določen za naklad ali razklad blaga, mora pošiljatelj oziroma prejemnik plačati prevozniku znesek 100 eurov za vsako začeto nadaljnjo uro čakanja, razen če pogodba o prevozu določa drugačne pogoje.

Če naročnik prevoza, prejemnik ali pošiljatelj blaga zahteva od prevoznika vračilo transportne embalaže (na primer zabojnik, paleto, voziček), se transportna embalaža šteje za tovor in je prevoznik upravičen do voznine za prevoz embalaže.

Vpliv cene energenta na ceno prevoznine

Dobrodošla je tudi novost v primeru povišanja ali znižanja cene energenta, ki ga prevoznik uporablja za prevoz. Če se cena spremeni za deset odstotkov, se prevoznina poveča ali zniža za tri odstotke od prvotno dogovorjene cene, tudi to bo veljalo za pogodbe od 3. aprila dalje. Ta odstavek pa se ne uporablja za javni linijski prevoz potnikov v cestnem prometu.

Ostale novosti na spletu

Sekcija za promet je svojim članom pripravila podroben pregled vseh novosti, ki jih prinaša novi zakon. Te ste že prejeli z enovicami sekcije za promet, objavljene pa so tudi v novici na spletni strani sekcije za promet (www.ozs.si/sekcija-za-promet) v rubriki Aktualno.

ANTON ŠIJANEC

VZDRŽEVALCI TEKSTILIJ

Ponovno dobra udeležba na tradicionalnem strokovnem srečanju

Sekcija vzdrževalcev tekstilij pri OZS je sredi marca v Ankaranu pripravila svoje tradicionalno dvodnevno strokovno srečanje. Poleg velike večine članov, se je strokovnega srečanja udeležilo tudi veliko predstavnikov, ki (še) niso člani sekcije in naše stanovske organizacije.

Najprej je zbrane pozdravil predsednik Sekcije vzdrževalcev tekstilij pri OZS **Gašper Pance** in se vsem zahvalil za zaupanje stroki in res veliko udeležbo ter v družbi članov izrazil dobrodošlico predstavnikom podjetij, ki sicer niso člani zbornice.

Častni gost in slavnostni govornik strokovnega srečanja je bil predsednik OZS **Blaž Cvar**, ki je zbrane prisrčno pozdravil in tudi sam izrazil navdušenje nad visoko udeležbo. Poudaril je, da je prav veliko število podjetij, ki niso člani, dokaz, kako pomembno je strokovno povezovanje v stanovski organizaciji, ki lahko članom pomaga ali svetuje na vsakem koraku.

Zbrane je nagovoril tudi **Danijel Lamperger**, generalni direktor OZS, in predstavil delo in aktivnosti krovne stanovske organizacije v podporo obrtnikom in podjetnikom ter vse pozval, da jo čim bolj izkoristijo.

Na svojih stojnicah v predddverju strokovnega srečanja so udeležence sprejeli tudi pokrovitelji dogodka **Ecolab d.o.o.**, **Kimi d.o.o.** in **BE-GRE d.o.o.**, **Hagleitner Hygiene d.o.o.**, ki so s svojimi predstavitvami poželi veliko zanimanja, ob odmorih pa se je okrog stojnic vzpostavilo tudi pravo sejensko vzdušje s številnimi razpravami o predstavljenih proizvodih.

Ob koncu strokovnega dela je **Denis Hilčer**, poslovni trener in coach, zaključil dan s temo Kako negovati stranke, da pridejo in ostanejo, pri čemer je poudaril pomen odnosov v poslu in izpostavil odnosne potrebe, model gradnje odnosov, strateško komunikacija in pravila dobre komunikacije. Prvi dan srečanja, poln zanimivih strokovnih tem in razprav, se je končal z večerjo udeležencev v Izoli.

Sobotno dogajanje je odprla **Bernar-**

da Klemenc iz Srednjega izobraževalnega centra Ljubljana, ki je spregovorila o izobraževalnem programu za vzdrževalce tekstilij in predstavila težave likanja in čiščenja pri zahtevnih oblačilih.

Sledila je okrogla miza, na kateri je predsednik sekcije **Gašper Pance** udeležencem najprej natančno predstavil postopek na kakšen način rešuje čiščenje bund »umetne puhovke« ter izpostavil vprašanje zavarovanja odgovornosti in možnostih uveljavljanja škode. Razprava, ki se je razvila med udeleženci, je bila neprecenljiva, saj znanja in informacij člani ne morejo dobiti nikjer drugje.

V razpravi je podpredsednica sekcije **Bogdana Gale** ponovno poudarila, da je sprejem oblačil najbolj pomemben po-

stopek v kemični čistilnici, saj tam navežemo prvi stik s stranko, ki se nadaljuje in zaključí z izdajo oblačila. Udeležence je spomnila, da naj bodo ob sprejemu oblačil pozorni na to, da je prvi stik s stranko pozitiven ter da naj ob tem korektno izvedejo tudi sprejem in pregled oblačil s podrobnim evidentiranjem madežev. Hkrati je opozorila da naj svoje tudi sami cenijo, saj so skozi leta in izkušnje pridobili veliko strokovnega znanja.

Člani sekcije so sklenili, da bodo primeri dobrih praks na programu strokovnega srečanja tudi v prihodnje, saj lahko le na ta način spoznajo, da imajo vsi enake probleme in da se je potrebno skupno izobraževati, srečevati in stanovsko povezovati. Upravni odbor sekcije je

Tradicionalno strokovno srečanje vzdrževalcev tekstilij je ponovno privabilo lepo število udeležencev.

ob tem še sklenil, da bo sekcija pripravila informativni cenik za kemično čiščenje in pranje ter ga posredovala vsem članom sekcije.

Ob koncu srečanja so udeleženci srečanja izrazili veliko zadovoljstva s strokovnim programom in organizacijo.

ADRIJANA POLJANŠEK

Parkovna dediščina – oaze miru množičnega turizma

Sekcija cvetličarjev in vrtnarjev pri OZS vabi na mednarodni strokovni posvet, ki ga v petek, 19. april v hotelu Kempinski v Portorožu organizira Društvo ljubiteljev vrtnic Slovenije.

Mednarodni posvet je namenjen strokovnjakom hortikulture, turizma in urejanja zelenih površin iz Slovenije in sosednih držav. Predstavljeni bodo obstoječi programi za ozelenitev in ureditev parkovnih površin doma ter v sosednjih mestih in krajih, usmerjenih v turizem na višji kakovostni ravni.

Udeleženci bodo med drugim spoznavali vrtove zdraviliškega nemškega mesta Baden-Baden, turistični potencial parkov in pomen zelenih površin za razvoj turizma. Na to temo bo potekala tudi okrogla miza s priznanimi strokovnjaki.

Kotizacija za strokovni posvet znaša 110 EUR in vključuje vsa predavanja, odmor za kavo, pogostitev in voden

strokovni ogled parkovnih površin v Portorožu. Člani OZS imajo pri kotizaciji 20 % popusta. Število udeležencev je omejeno. Prijavite se lahko prek spletnega obrazca, ki je skupaj s podrobnejšim programom objavljen na spletni strani (OZS <https://www.ozs.si/novice>).

E. M.

GRAFIČARJI

Ključna področja, ki poganjajo industrijo

V koraku s trendi in v pričakovanju prihajajočega vodilnega svetovnega sejma grafične industrije – Drupa sta Sekcija grafičarjev pri OZS in hrvaški Print Magazin minuli mesec v Ljubljani pripravila strokovno delavnico o ključnih področjih, ki poganjajo industrijo.

Na dogodku, ki se ga je udeležilo okrog 30 članov sekcije grafičarjev, so organizatorji skupaj s predstavniki industrije skozi razpravo osvetlili trende, gibanja in razvojne smeri grafične industrije in obrti.

Pri tem so se osredotočili predvsem na avtomatizacijo, ki narekuje preoblikovanje učinkovitosti, komercialni tisk, ki je vsestranska osnova industrije, ter na tisk embalaže, pri čemer gre vedno znova za združitev kreativnosti in funkcionalnosti.

A.P.

Na delavnici so strokovnjaki govorili o trendih, gibanju in razvojnih smereh grafične industrije in obrti.

ČISTILCI OBJEKTOV

Kongres potrdil pomen strokovnega povezovanja in druženja

Po dolgem premoru je Sekcija čistilcev objektov pri OZS 19. marca ponovno uspešno izvedla svoj kongres, ki so ga člani nestrpno pričakovali. Organiziran je bil z namenom predstavitve aktualnih tem, srečanja s člani ter izmenjave mnenj in izkušenj.

Udeležence sta uvodoma pozdravila predsednik Sekcije čistilcev objektov pri OZS **Aleš Metelko** in predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije **Blaž Cvar**, ki sta med drugim izpostavila predvsem pomembnost strokovnega in interesnega povezovanja članov v sekciji.

Kongres je bil zasnovan z namenom seznaniti strokovnjake, zainteresirane posameznike in podjetja, ki delujejo na področju čiščenja in vzdrževanja objektov, z najnovejšimi trendi, tehnologijami in rešitvami. Razstavljalci so imeli priložnost predstaviti svoje najnovejše izdelke, ki obljublajo večjo učinkovitost, okoljsko trajnost in boljše delovne pogoje. Sekcija se ob tem za sodelovanje še posebej zahvaljuje štirim ključnim razstavljalcem, podjetjem PANGOSLAR, MAKOM, PROSEN COM in BENT, ki so čistilce seznanili z najnovejšimi trendi v dejavnosti.

Kongres je prav tako ponudil bogat nabor predavanj strokovnjakov – svetovalcev svetovalnega centra pri OZS, ki so bila osredotočena na zakonodajne novosti. Udeležencem so predstavili aktualne spremembe na področju kolektivnih pogodb, zakona o delovnih

razmerjih, zaposlovanju tujcev, kako zagotoviti uspešen prenos družinskega podjetja na naslednike, upokojitvene pogoje in pogoje za nadaljevanje dejavnosti ob upokojitvi in Pravilnika o zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev pri ročnem premeščanju bremen in kako te vplivajo na njihovo delo in poslovanje.

Ker je spremljanje in razumevanje zakonodaje za podjetja pogosto preveč zahtevno, se lahko člani OZS obrnete na sekcijo čistilcev objektov (Alma Močilnikar: 01 58 30 829) ali Svetovalni center OZS (01 58 30 553, svetovanje@ozs.si).

Kongres je ponudil edinstveno priložnost za mreženje, izmenjavo izkušenj in znanj, kar je poudarilo pomen takšnih dogodkov za napredek in razvoj v panogi. Dogodek je ponovno potrdil, da je sodelovanje ključ do uspeha in da so takšni dogodki nepogrešljivi za vzpostavitev močne in povezane skupnosti strokovnjakov.

ALMA MOČILNIKAR

Uspešno izvedeno regijsko izobraževanje

Sekcija trgovcev pri OZS je v sodelovanju z Območno obrtno-podjetniško zbornico Nova Gorica organizirala regijsko izobraževanje na temo »Novosti na področju zakonodaje, ki vpliva na trgovinsko dejavnost«. Potekalo je v sredo, 27. 3. 2024, v prostorih OOO Nova Gorica. Dogodek je bil organiziran z namenom predstavitve aktualnih novosti zakonodajnega področja, srečanja s člani in izmenjave mnenj ter izkušenj za boljše poslovanje podjetij.

Udeležence sta uvodoma pozdravili **Roberta Fortuna**, direktorica OOO Nova Gorica, in **Nataša Matelič**, predsednica sekcije trgovcev OOO Nova Gorica. Med drugim sta omenili, da sekcija trgovcev OOO Nova Gorica letos praznuje 10. obletnico, ki jo bodo obeležili septembra. Dogodek je odpri **Primož Černic**, predsednik OOO Nova Gorica in predsednik sekcije trgovcev OZS, ki je predstavil delovanje sekcije in izpostavil aktivnosti ter opozoril na trenutno najbolj pereč problem trgovcev v povezi z uporabo Pravilnika o zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev pri ročnem premeščanju bremen, ki se bo začel uporabljati 1. avgusta letos. Problematika, ki jo sekcija trgovcev OZS zaznava, je povezana predvsem z izvedbo ustreznih ukrepov (organizacijskih, tehničnih, kadrovskih itd.), ki so povezani z možnostjo izvedbe pri konkretnem delodajalcu, stroški in prekratkih prehodnih obdobjih. Največji problem so različni ukrepi, ki jih bodo podjetja morala uveljaviti v praksi (zaposlovanje novih delavcev, možnost prerazporeditve delavcev znotraj podjetja, finančna sredstva za nakup nove opreme za razbremenitev fizične obremenitve itd.).

Sekretarka sekcije trgovcev OZS **Edina Zejnic** je predstavila temeljne strokovne naloge sekcije, ki so spremljanje zakonodaje, zastopanje interesov članov pri sklepanju panožnih kolektivnih pogodb, informiranje in svetovanje, izobraževanje, povezovanje itd. Izpostavila je, da bo interes članov tudi v prihodnje ključno vodilo pri vseh sekcijah aktivnostih.

Svetovalka Svetovalnega centra OZS **Nina Ličar** pa je predstavila novo-

PRIHAJAJOČI REGIJSKI SREČANJI

Sekcija trgovcev pri OZS v sodelovanju z območnimi obrtno-podjetniškimi zbornicami nadaljuje z organizacijo regijskih srečanj članov sekcije, ki so namenjena predstavitvi aktualnih zadev z zakonodajnega področja ter srečanju s člani.

Prihodnji dve regijski srečanja bosta:

- **v sredo, 17. aprila 2024**, v prostorih **OOO Novo mesto** in
- **v sredo, 24. aprila 2024**, v prostorih **OOO Logatec**.

Udeležba na dogodku je **brezplačna za člane OZS**, za nečlane je cena 120 evrov + DDV, obvezna pa je **predhodna prijava** prek spletne prijavnice oziroma na **www.ozs.si/koledar**.

sti in spremembe zakona o delovnih razmerjih, ki vključuje spremembe in dopolnitve v skladu s pravom Evropske unije, vodenje evidenc na področju dela in socialne varnosti, interventno zakonodajo na področju zdravstvenega varstva ter aneksa št. 2. in št. 3 h Kolektivni pogodbi dejavnosti trgovine Slovenije.

Pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev pri ročnem premeščanju bremen je predstavila **Katarina Železnik Logar**, vodja poslovne enote Inštituta za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, ki je opozorila, da morajo podjetja pred 1. avgustom opraviti presejalni test za vsako delovno mesto (ki vključujejo fizično obremenitev) ter opraviti poglobljeno oceno tveganja, kjer to izhaja iz presejalnega testa (v primeru preseganja dovoljenih obremenitev), in tudi načrt ukrepov.

Trgovinska dejavnost je izjemno dinamična in na poslovanje neposredno vpliva različna zakonodaja, ki je obširna in zahtevna. Za podjetja je ključno, da so seznanjena z vsemi novostmi in zahtevami, ki vplivajo na poslovanje. Ker je spremljanje in razumevanje za-

konodaje za podjetja pogosto preveč zahtevno, se lahko člani OZS obrnete na sekcijo trgovcev OZS ali Svetovalni center OZS (01 58 30 553, svetovanje@ozs.si).

EDINA ZEJNIC

Dogodek je organiziran z namenom predstavitve aktualnih novosti zakonodajnega področja, srečanja s člani in izmenjave mnenj ter izkušenj za boljše poslovanje podjetij.

KLUB MOJSTROV SLOVENIJE

Sredi marca so se mojstri ponovno srečali v Zrečah

Program letošnjega strokovnega srečanja članov Kluba mojstrov Slovenije je v Zreče, njihovo tradicionalno lokacijo, privabil nekoliko manj mojstrov, a nič za to. Namen, izvedencem in cenilcem ter vsem ostalim zagotoviti kakovostne teme, ki so jim v pomoč pri njihovem delu, in poskrbeti za druženje, je bil dosežen.

Srečanje članov Kluba mojstrov Slovenije se je po uvodni dobrodošlici predsednika Kluba **Marka Kajzerja** nadaljevalo s temami, o katerih je v sodobnem digitalnem svetu zagotovo nujno govoriti in jih približe spoznati. Mojstri so tako spoznavali prednosti in pasti umetne inteligence v podjetništvu in kako se z varno uporabo spleta izogniti spletnim prevaram, govorili pa so tudi o digitalni preobrazbi.

S pomočjo strokovnjakinje s tega področja so se posvetili grafologiji in forenzični preiskavi podpisov, največ navdušenja pa je s svojim predavanjem o psiholoških dejavnikih uspeha požel športni psiholog **prof. dr. Matej Tušak**. Drugi dan so na osnovi AEQ metoda ugotavljali, zakaj delujemo tako kot delujemo, in v izredno sproščenem ozračju spoznavali skrivnosti priprave japonskega sušija.

V okviru srečanja je bil tudi zbor članov, na katerem so predstavili spremembe Zakona o sodnih izvedencih in cenilcih ter pozornost namenili še povezovanju in druženju mojstrov, ne le zdru-

ženih v Klubu, pač pa tudi tistih, ki (še) niso člani. Odločili pa so se, da letos ponovno organizirajo piknik za vse mojstre, ki bo predvidoma maja oziroma junija.

Kljub temu, da to ni vplivalo na klimo in izvedbo strokovnega srečanja, mojstri vendarle niso mogli mimo vprašanja manjše udeležbe na letošnjem srečanju. Glede na to, da je temeljno poslanstvo Kluba skrb za strokovno izobraževanje in usposabljanje mojstrov, tudi sodnih izvedencev in cenilcev za področje obrti, bi moral biti interes vsaj teh, katerim zakon predpisuje redno izobraževanje, večji. Ob tem pa se vsi zavedajo, da se starejši mojstri počasi upokojujejo, kar redči tudi vrste izvedencev in cenilcev s področja obrti. Tudi zato je predsednik Marko Kajzer spomnil na pomen druženja, ki, kot je dejal pusti sledi, ki navdihuje za delo in prihodnja srečanja. »Vsako takšno druženje je naložba v prihodnost,« je poudaril Kajzer.

EVA MIHELIČ

Vabljeni na strokovno izobraževanje

Sekcija elektro dejavnosti pri OZS člane vabi na strokovno izobraževanje, kjer boste v družbi kolegov in uveljavljenih predavateljev obdelali zanimive strokovne teme. Izobraževanje bo v četrtek, 18. aprila 2024, v veliki predavalnici Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, Celovška 69, Ljubljana.

Program seminarja

9.30 Registracija

10.00 Predavanje

Zahteve za električne inštalacije in varnost pri uporabi v stavbah in preglednik NNELI, ki ga bo izvedel Antun Ivančič, prokurist podjetja Elektro Ivančič, elektro meritve in inštalacije d.o.o.

11.00 Razprava

12.00 Odmor s kavo

12.30 Predavanje

Zahteve za izvedbo fotonapetostnih elektrarn skladno z aktualno regulativo s poudarkom na izvedbi strel vodne zaščite, prenapetostne zaščite in izenačevanja potenciala po aktualnih pravilnikih in pripadajočih tehničnih smernicah za nizkonapetostne električne inštalacije v stavbah in zaščito pred strelo, ki ga bo izvedel Boštjan Meža, u.d.i.e., vodja me-

ritev in kontrole kakovosti v podjetju Esotech d.d.

in

Princip zaračunavanja omrežnine po novi zakonodaji in Aktu o metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektro operaterje, Uradni list RS, št. 146/22, 161/22, 50/23, 71/23 in 117/23, predstavil ga bo Boštjan Meža, u.d.i.e., vodja meritev in kontrole kakovosti v podjetju Esotech d.d.

14.30 Razprava
15.00 Predstavitev in mreženje s pokroviteljem seminarja podjetjem Elektromaterial Lendava d.o.o.

Udeleženci seminarja boste prejeli natisnjena gradiva.

Kotizacija in obvezne prijave

Kotizacija za udeležbo na seminarju je 30 EUR na osebo z DDV za člane

OZS in njihove zaposlene ter 90 EUR na osebo z DDV za prijavitelje, ki niso člani OZS. Prijave potekajo na spletu do petka, 12. aprila 2024, prijavnico in pogoje sodelovanja pa najdete v vabilu na seminar med novicami na spletni strani sekcije (www.ozs.si/sekcija-elektro-dejavnosti).

Več informacij

Dodatna pojasnila lahko dobite pri Valentini Melkić, sekretarki sekcij, telefon 01 58 30 541 ali ji pišite na e-naslov: valentina.melkic@ozs.si.

ANTON ŠIJANEC

Novo stikalo na dotik podjetja Elektromaterial Lendava z nagrado Big See Product Design Award Winner 2023

Vabljeni na tradicionalno 32. Strokovno srečanje kovinarjev in Strokovno srečanje plastičarjev 2024

Dolga tradicija in zgledno sodelovanje strokovnih sekcij kovinarjev in plastičarjev pri OZS tudi letos botrujeta preizkušnemu receptu skupnega strokovnega srečanja obeh sekcij, to bo letos v Termah Zreče, v **petek, 12. in soboto, 13. aprila 2024 v Hotelu Atrij-Vital**.

Več o programu in zadnje prijave na spletnih straneh obeh sekcij.

Vljudno vabljeni!

SEKCIJA LESNIH STROK

Na Dnevu slovenskega lesarstva predvsem o ukrepih in višji dodani vrednosti

Les je naravno bogastvo, ki ga po mnenju udeležencev Dneva slovenskega lesarstva še vedno ne izkoriščamo dovolj. Razmere se izboljšujejo, vendar je lesno-predelovalna industrija še vedno daleč za obsegom, ki ga je imela pred več kot 30 leti. Da bi to spremenili, bo potrebno storiti več, tudi na področju izdelkov z višjo dodano vrednostjo.

Glavni vsebinski poudarki Dneva slovenskega lesarstva 2024 so bili dogajanje na naših najpomembnejših izvoznih trgih, aktivnosti in razvojne spodbude za lesno panogo, primeri razvoja novih lesnih materialov in inovativne uporabe lesa pri gradnji in obnovi objektov ter odprta razprava med raziskovalci, podjetji in dobavitelji tehnološke opreme glede izzivov razvoja v luči prehoda v krožno ekonomijo ter prilagajanja učinkom klimatskih sprememb.

Dogodek sta pripravila Javna agencija SPIRIT Slovenija skupaj z Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport – Direktoratom za lesarstvo, GZS in našo stanovsko organizacijo OZS.

Strateška panoga z veliko potenciala

Lesno-predelovalna industrija je za Slovenijo izrednega strateškega pomena, saj po številu podjetij predstavlja okoli 12 % predelovalne industrije, letni prihodki

v povprečju znašajo okoli 1,4 milijarde evrov, panoga pa v povprečju zaposluje dobrih 12.700 ljudi. Država si z različnimi aktivnostmi prizadeva, da bi lesno-predelovalna dejavnost do leta 2030 s tehnološko posodobitvijo izboljšala svojo konkurenčnost in predvsem povečala dodano vrednost lesnih izdelkov. Tudi z zagotovitvijo zadostnih količin lesnih asortimentov za predelavo lesa, novimi poslovnimi modeli in strateškimi partnerstvi z izobraževalnimi in raziskovalnimi institucijami.

Panogi znova raste pomen

Državni sekretar na gospodarskem ministrstvu **Dejan Židan** je izrazil upanje, da bo slovenska lesno-predelovalna industrija znova tako pomembna kot pred 30 leti. »Nobenega razloga ni, da panoga trenutno ne ustvarja toliko prihodkov kot nekatere druge. Lesni sektor ima veliko prednosti, med glavnimi pa je ta, da imamo domače surovine. Lesna surovina

je tudi odgovor za zmanjšanje ogljičnega odtisa,« je ob odprtju Dneva slovenskega lesarstva v Ljubljani poudaril Židan.

Možnosti za visoko dodano vrednost

Gozdarstvo in lesno-predelovalna industrija lahko zagotovi zadostne količine lesa, da ga lahko industrija predela v izdelke z visoko dodano vrednostjo, pa je med drugim dejala državna sekretarka na kmetijskem ministrstvu **Eva Knez**. Ob tem je poudarila, da je les vse bolj upoštevan pri gradnji in uporabi, kar je pozitivno, država pa bo to še naprej spodbujala.

Panogi kar 16 milijonov spodbud

Generalni direktor direktorata za lesarstvo na ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport **Darko Sajko** je predstavil ukrepe ministrstva in napovedal, da bodo tudi letos izvedli javne razpise za pomoč lesarstvu. Gre za kombinacijo že znanih ukrepov in nekaterih novih. Skupno bo država za pomoč panogi prek ciljnih razpisov za lesarstvo namenila približno 16 milijonov evrov, od tega je približno 14 milijonov evrov iz evropskih sredstev.

Les ponovno dobiva na veljavi

Direktor Javne agencije Spirit Slovenija **Rok Capl** je dejal, da je Slovenija takoj za Finsko in Švedsko tretja najbolj

Udeležence je uvodoma pozdravil tudi Blaž Cvar, predsednik OZS, in opozoril, da morajo naša manjša podjetja kljub velikim rezervam lesa v Sloveniji lesno maso uvažati, zato je slovensko lesno-predelovalno industrijo pozval, da se ustrezno prestrukturira.

gozdnata država v Evropi. Zaradi svojega lesnega bogastva ima neizmerne možnosti za okrepitev in razvoj lesne panoge ter preusmeritev slovenskega gospodarstva v predelavo nizkoogljčnih materialov. Spirit skupaj z direktoratom za lesarstvo na gospodarskem ministrstvu že dobro desetletje izvaja številne aktivnosti za promocijo slovenskega lesa in lesenih izdelkov. »Že pred leti smo zagnali promocijsko kampanjo Uporabimo les, s katero želimo pokazati, da je les vsestransko uporaben in da njegova uporaba prinaša številne prednosti za okolje, ljudi, gospodarstvo in družbo na sploh,« je poudaril.

Nujno prestrukturiranje panoge

Udeležence sta nagovorila tudi **Vesna Nahtigal**, generalna direktorica Gospodarske zbornice Slovenije, in **Blaž Cvar**, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije.

Predsednik OZS Blaž Cvar je ob tem opozoril, da morajo manjša podjetja kljub velikim rezervam lesa v Sloveniji uvažati lesno maso. »Slovenska lesno-predelovalna industrija se bo morala prestrukturirati, morda tudi po zgledu sosednje Avstrije, in sklenil, da je lesno-predelovalna dejavnost pri sosedih postala drugi največji zaposlovalec v državi, takoj za turizmom.

Prvi del posveta se je zaključil s pogledom na aktualno dogajanje na največjih tujih trgih slovenske lesno-predelovalne industrije, in sicer v Nemčiji, Avstriji in Italiji.

Predstavitve in strokovna predavanja

Udeleženci so upravičeno največ pričakovali od strokovnega dela srečanja s primeri razvoja novih lesnih materialov in inovativne uporabe lesa pri gradnji in obnovi objektov, kjer so s predstavitvami sodelovali številni gosti iz tujine. Strokovnjaki in podjetniki so med drugim govorili o pravilni uporabi lesa in novih lesnih materialov v sodobnih objektih lesne gradnje, najnovejših tehnologijah, vgradnji lesa v javne stavbe in drugih inovativnih pristopih.

Študenti in dijaki Višje strokovne šole za les in oblikovanje ter Lesarske šole so z razstavo svojih prestižnih izdelkov dokazali, da je iz lesa možno izdelati prav vse, od stolov in miz do dekorativnih tkanin in oblek.

Sklepna odprta razprava udeležencev

Dogodek je vsebinsko zaključila odprta razprava med raziskovalci, podjetji in dobavitelji tehnološke opreme. Razpravljali so o aktualnih izzivih razvoja v lesni in pohištveni panogi v luči sprememb v bolj krožno in trajnostno proizvodnjo. Udeleženci razprave so se strinjali, da smo bili v zadnjem času priča pomembnim korakom v lesarski industriji, ki so prispevali k hitrejšemu razvoju na vseh ključnih področjih – izdelkih, strojih in proizvodnji. Lesarstvo, tako v Sloveniji kot globalno, doživlja preporod, ki je rezultat več dejavnikov.

Atraktiven razvoj modificiranega lesa

Ozaveščanje o lesu kot okolju prijaznem materialu je povečalo zanimanje za njegovo uporabo, še posebej z razvojem modificiranega lesa in lesnih kompozitov. Poudarili so, da je nova generacija lesnih kompozitov omogočila razvoj sodobne in drzne lesne arhitekture, kar je odprlo vrata inovacijam in visoko do-

dani vrednosti v tem sektorju. Strinjali so se, da bo le z nadaljnjimi inovacijami, investicijami ter prilagodljivostjo na spreminjajoče se tržne pogoje in tehnološki napredek lesarska industrija ostala konkurenčna in trajnostna tudi v prihodnjih letih.

Vzporedno mednarodno poslovno srečanje

V času dogodka so bila v živo in preko spleta izvedena tudi mednarodna poslovna srečanja podjetij s področja pohištva, lesene gradnje ter opreme.

Celotno dogajanje tudi na spletu

Organizatorji in udeleženci so po dogodku izrazili veliko zadovoljstvo, Dan lesarjev je namreč veliko pridobil na množičnosti in ponudbi strokovnih vsebin. Zato vas vabimo, da na spletni strani naše stanovske organizacije www.ozs.si v rubriki Strokovno poiščete novico na to temo, kjer lahko preberete več podrobnosti o dogodku, ogledate pa si lahko tudi video posnetek celotnega dogajanja in strokovnih razprav.

ANTON ŠIJANEC

AVTOSERVISERJI

Kako do lastne cene delovne ure v avtoservisni delavnici

Že od lanskega leta veljata novi Zakon o varstvu potrošnikov ter Pravilnik o načinu označevanja cen blaga, digitalnih vsebin in storitev ter objavi znižanja cene blaga. Zaradi korektnega informiranja strank o cenah vaših storitev morate zato imeti v delavnici na vidnem mestu izpostavljen cenik. A kako določiti ceno svoje delovne ure in kaj vse mora vsebovati, da bo ta realno pokrila vse stroške vašega poslovanja? Sekcija vam je v pomoč pri tem razvila spletno orodje Kalkulator cen za avtoserviserje.

Najprej o zakonu in pravilniku

Že od 26. januarja 2023 veljata torej novi Zakon o varstvu potrošnikov (UL RS, št. 130/2022) in Pravilnik o načinu označevanja cen blaga, digitalnih vsebin in storitev ter objavi znižanja cene blaga (UL RS, št. 10/2023). Zaradi korektnega informiranja strank o cenah vaših storitev morate imeti na vidnem mestu v poslovnem prostoru, kjer je ta storitev potrošniku ponujena izobešen cenik.

Vsebine in oblika cenika

Cenik mora na primer vsebovati cene oziroma postavke za vse storitve, ki jih zaračunate na izdanih računih, ne pozabite na davek in druge dajatve ter minimalno velikost črk 5 mm. Ceno storitve lahko označite tudi kot ceno delovne ure ali ceno storitve, preračunano na mersko enoto. Če vgrajeno blago za storitev obračunate posebej ali ga prodajate posebej, morate zanj tudi zagotoviti cenik s prodajno ceno. Zaradi vrste določb priporočamo, da oba vsak zase še podrobno preučite.

Lastna cena delovne ure

Ena ključnih lastnih cen v avtoservisni delavnici pa je cena storitve delovne ure, ta se pojavlja v več različicah, saj je praviloma prilagojena različnim vrstam storitev in zahtevnosti dela, vsaka pa mora biti opredeljena posebej.

Če zelo poenostavimo in se za trenutek preselimo kar v delavnico, lahko rečemo tudi tako, da morajo biti vse storitve, ki jih stranki navedete na računu,

vnaprej določene in s tem preverljive na ceniku v vaši delavnici.

Cene storitev pa je potrebno torej predvideti in izračunati. Kako torej določiti ceno svoje delovne ure in kaj vse mora ta vsebovati? Sekcija vam je zato v pomoč pri tem razvila spletno orodje Kalkulator cen za avtoserviserje.

Kalkulator cen za avtoserviserje

Člani sekcije pogosto sprašujejo za nasvet, kakšna je prava in primerna cena delovne ure. A enovitega odgovora tu ni, cena se prilagaja najmanj kar vrsti storitve in njeni zahtevnosti, opremljenosti delavnice, času izvedbe, razmeram na trgu in še vrsti drugih dejavnikov.

Sekcija avtoserviserjev je zato že pred leti razvila računalniški program za

kalkulacijo cene delovne ure v avtoservisnem obratu, ves čas pa tudi nadgrajuje.

Kalkulator torej ni namenjen oblikovanju neke priporočene cene, saj, kot rečeno, ta ne obstaja, temveč je v prvi vrsti orodje, s katerim lahko določite sebi lastno ceno posamezne svoje storitve.

Kako deluje kalkulator?

Program kalkulator avtoservisejem omogoča informativni izračun cene njihove delovne ure. Z njim lahko določite urno postavko za opravljeno storitev in hkrati preverite, v kolikšni meri s svojo ceno urne postavke pokrivata stroške poslovanja in koliko dobička boste ustvarili. Program je za uporabo zelo preprost in ob pomoči knjigovodskih izkazov si lahko vsak sam izračuna ceno svoje delovne ure.

Kalkulator, ki ga je pripravila sekcijska, je namenjen njenim članom, zato je vstop zavarovan s člansko številko in z vstopnim geslom, kar zagotavlja varnost in anonimnost vnesenih podatkov. Program omogoča tudi izpis posamezne kalkulacije, ki je definirana z nazivom firme člana.

Podpora tudi za pogajanja

Poleg oblikovanje lastne cene svojih storitev vam lahko kalkulator pride prav tudi pri oblikovanju pogojev za pogajanja s partnerji, večjimi naročniki in nena- zadnje tudi zavarovalnicami.

Metodologija, ki je uporabljena v programu za izračun cene delovne ure v avtoservisnem obratu in po kateri deluje računalniški program, je bila potrjena na seji Lakirno-karoserijskega sveta. Sekcija jo je predstavila tudi zavarovalnicam in podjetju Eurotax, ki so jo potrdili in se z njeno uporabo strinjali. Kalkulacije cen delovne ure, ki so narejene s tem programom, so zato sprejemljive tudi kot argument v pogajanjih.

Pomembne sestavine cene delovne ure

Za nemoteno delovanje avtoservisa bi bilo dobro, da bi ozadje izračuna delovne ure poznali vsi, ki so udeleženi v delovnem procesu, žal pa temu ni tako, saj tej temi v srednjih šolah praviloma ne namenjajo nobene pozornosti.

Nosilci dejavnosti, ki vsaj malo poznajo ozadje izračuna delovne ure, pa vedo, da dejansko dosežena cena delovne ure ne sme biti nižja od dejanske stroškovne cene in da zgolj z lastno ceno delovne ure ne morejo pokrivati stroškov ali celo ustvariti dobička. Tisti, ki ne pokrivajo stroškov lastne cene, morajo nastali primanjkljaj pokriti iz drugih virov ali pa poslujejo z izgubo. Tisti pa, ki ga pokrivajo iz rabatov, ki jih dobivajo pri nakupu materiala in opreme servisa, se morajo ob tem zavedati, da je to zgrešeno ravnanje, ki na dolgi rok nikakor ni vzdržno.

Dejstva, ki jih morate upoštevati

Upravni odbor Sekcije avtoserviserjev pri OZS je zato na spletni strani pripra-

vil primer kalkulacije, ki sicer temelji na povprečnih podatkih našega samozaposlenega avtoserviserja v začetku leta 2022. Navajamo predvsem tista ključna dejstva, na katera se pri kalkulaciji cene ure lahko najhitreje pozabi, podrobno predstavitev kalkulacije pa nujno preglejte še na spletni strani.

Stroški, ki jih morate upoštevati

Zbrati je potrebno vse stroške, ki so v tem opazovanem obdobju nastali. V predstavljenem primeru kalkulacije na spletni strani so zajeti le nekateri stroški, ki so tipični za vsakega avtoserviserja, ti so: neposredni stroški - stroški materiala in drugi neposredni stroški elektrika, licence za računalniške programe, ter stroški dela bruto bruto plača in regres ter stroški izobraževanja, posredni stroški - storitveni stroški telefon, internet, zavarovanja, odpadki, stroški nabave, stroški upravljanja in stroški prodaje, promocije, poslovna darila, stroški financiranja, obresti in poslovnega tveganja, stroški vode, gretja, pisarniškega materiala, stroškovne literature, članarin, stroškov davčnih blagajn, stroški informatike, računovodskih storitev, stroški stavbnega zemljišča in podobno, nenazadnje pa tudi pričakovan dobiček in davčne obveznosti.

Tako dobimo seštevek vseh stroškov. Te stroške pa lahko nato pokrivamo le z urami, ki jih dejansko zaračunamo stranki. Stroške moramo torej deliti s številom ur, ki jih bomo dobili po oceni izkoriščenosti delovnega dne, ki je opisana v nadaljevanju. Tako narejen izračun predstavlja lastno ceno ene avtoservisne ure.

Pomembna izkoriščenost delovnega dne

Eno od najbolj pomembnih ključnih dejstev, ki ga morate v tej fazi nujno upoštevati, je izkoriščenost delovnega dne. Izkoriščenost se zmanjšuje zaradi vrste različnih razlogov, vse pa lahko prevedemo v minute, oziroma kar v ure, če opravil ni mogoče zaračunati.

Najbolj običajno so to dogodki, ki so povezani s sprejemom in oddajo vozila v/iz servis, na primer razgovor s stranko, zakaj je pripeljala vozilo na servis, o težavah in opažanjih. Res je, da nam to lahko skrajša čas servisiranja, smiselno pa se je vprašati, komu ta čas neposredno zaračunati?

Izkoriščenost nam zmanjšujejo tudi različne zahteve zavarovalnic, kot so izpolnjevanje dokumentacije, skeniranje, kopiranje, fotografiranje, pošiljanje, pa tudi druga administrativna opravila, ki jih moramo opraviti, da poslovanje poteka normalno in s čim manj tveganji.

Obstaja pa še več drugih dejavnikov, ki vplivajo na izkoriščenost, na primer izostanki povezani z usposabljanjem in izobraževanjem, letnim in bolniškim dopustom, prevzemanjem ali nakupovanjem materialov in rezervnih delov, ter nenazadnje tudi čas, porabljen za malico.

Zaračunate lahko le 5 ur na dan

Vse te izgubljene oziroma bolj rečeno nezaračunane delovne ure zmanjšujejo izkoriščenost delovnega časa in močno vplivajo na ceno delovne ure. V malem in mikro avtoservisnem obratu, ki ima do pet zaposlenih, je izkoriščenost v primeru zelo dobre organizacije dela lahko realno le največ 65 %, torej je mogoče od 8 ur dela na dan realno zaračunati le dobrih 5 ur.

Obiščite tudi spletno stran

Člane Sekcije avtoserviserjev pri OZS vljudo vabimo, da se s spletnim računalniškim programom Kalkulator cen za avtoserviserje čimprej spoznate, najdete pa ga lahko na spletnem naslovu www.avtoserviser.si v zavihku Kalkulator cen, kjer lahko preučite tudi primer kalkulacije s podrobno razčlenitvijo podatkov za samozaposlenega avtoserviserja.

ANTON ŠIJANEC

ČRNOMELJ

Letni zbor članov zbornice in podelitev jubilejnih priznanj

V petek, 8. marca, je v prostorih restavracije Štajdohar potekal že tradicionalni redni letni zbor članov OOO Črnomelj. Povabilu so se odzvali tudi Andrej Kavšek, župan Občine Črnomelj, Polona Kambič, županja Občine Semič, Gordana Mikunovič, načelnica UE Črnomelj in Vesna Fabina, višja svetovalka področja RIC-a Bela krajina.

Predsednik OOO Črnomelj **Stanislav Malerič** je v poročilu o delu zbornice v lanskem letu izpostavil prizadevanja obrtno-podjetniškega zborničnega

Prejemniki jubilejnih priznanj OOO Črnomelj

sistema za blažitev energetske krize in regulacijo električne energije za male poslovne odjemalce. Kot najpomembnejšo nalogo zbornice je navedel zastopanje interesov članstva, izvajanje javnih pooblastil, izobraževanje in svetovanje. Za vse člane je bilo lani na OOO Črnomelj izvedenih 14 izobraževalnih dogodkov, na katerih je bilo več kot 580 udeležencev. Na zbornici deluje tudi SPOT točka, na kateri izvajajo storitve tudi za nečlane oziroma vse občane. Glede na to, da so dober servis tudi začetnikom, ki se šele podajajo na podjetniško pot, mnoge uspejo pritegniti tudi v članstvo.

Oktobra lani so Črnomlju pripravili prvo srečanje z mladimi podjetniki, katerih odziv je bil nad pričakovanji. Predstavili so dve dobri praksi, nato pa so se predstavili še sami in se tako spoznali med seboj. Glede na zadovoljstvo, ki so ga izkazali udeleženci, bodo podobna srečanja organizirali tudi v prihodnje.

V Črnomlju lepo skrbijo tudi za

svoj dom. Lani so poleg tekočega vzdrževanja končali obnovo zborničnih prostorov in začeli postopek pridobivanja dokumentov za postavitev **sončne elektrarne na Obrtnem domu**, da bi postali samooskrbni in bi višek proizvedene elektrike prodajali svojim najemnikom. Investicija je bila zaključena v drugi polovici februarja letos. Obe investiciji sta bili kriti z lastnimi sredstvi.

Ob koncu poročila je predsednik poudaril, da moč zbornice predstavlja jo njeni člani in končal z že prepoznavnim sloganom: Povezani smo močnejši!

Vesna Fabina je opozorila na razpise, **Gordana Mikunovič** je poudarila dobro sodelovanje preko SPOT točke in sosveta, župan in županja sta predstavila pomen obrtnih con, njihove širitve, o investiranjih v njih in nalogo občin za zagotavljanje ugodnih pogojev za razvoj podjetništva. Vsi gostje so poudarili dobro sodelovanje z zbornico.

Na zboru so podelili tudi 26 jubilejnih priznanj za 10, 20, 30 in 40 let opravljanja dejavnosti. **Za 10 let** so jih prejeli: Robert Babič s.p. (Prevozi Roberttours), Nataša Brozovič s.p. (Trgovina Dardom), JANIBO strojna obdelava kovin, d.o.o., Aleš Burazer s.p.

(popravila strojev), Renata Hutar s.p. (frizerski salon Frizurca), Uroš Ilc s.p. (servis izpušnih sistemov Buco), Uroš Kramarič s.p. (avtoprevoznishstvo Jork), Andrej Lamut s.p. (zaključna gradbena dela Lamut), Damjan Lozar s.p. (Avto Lozar), Bert Lukežič s.p. (postavitev lesenih hiš Žugu), Antonio Müller s.p. (frizerski salon), Jože Primc s.p. (mizarstvo Jos) in Adrian Rustemi s.p. (slasčičarna in picerija Vinica). Prejemniki priznanj **za 20 let**: Gorše, salon pohištva, tapetništvo in polaganje talnih oblog d.o.o., Igor Hanov s.p. (avtoprevoznishstvo), Niko Ninič s.p. (krovstvo in gradbenishstvo King), Anton Simonič s.p. (polaganje keramike, pečnic in naravnega kamna) in Miodrag Vasič s.p. (gradbenishstvo), **za 30 let** so jih prejeli: Vinko Banovec s.p. (avtokleparstvo), Frankovič d.o.o., Boris Lovrenčič s.p. (bar Piccolo), Janez Jurij Mihelič s.p. (popravilo kmetijske mehanizacije in avtomehanika), Stanislav Suhorepec s.p. (minerstvo in gradbena mehanizacija) in Darma d.o.o., Nevenka Butala s.p. (Andi bar) pa je prejela priznanje **za 40 let** dela v obrti.

Sledila je pogostitev in druženje, ki je v prijetnem vzdušju trajalo še dolgo po zaključku uradnega dela.

TATJANA AUPIC

Sončna elektrarna, ki so jo postavili na strehi Doma obrtnikov v Črnomlju, že deluje.

Sekcija avtoserviserjev na obisku pri Rimcu in Adriatehu

V okviru Območne obrtno-podjetniške zbornice Šmarje pri Jelšah deluje 8 strokovnih sekcij. Ena izmed njih je tudi sekcija avtoserviserjev, ki jo vodi Aleš Plemenitaš, idejni vodja strokovne ekscurzije.

Člani sekcije in ostali člani OOO Šmarje pri Jelšah so obiskali podjetje Rimac Automobili v Sveti Nedelji, kjer oblikujejo, načrtujejo in ustvarjajo najnaprednejšo možno avtomobilsko tehnologijo. Od razvoja in proizvodnje hiperavtomobilov, ki opredeljujejo dobo, do izumljanja in izgradnje prelomnih novih tehnologij. Izzivajo vse tradicionalno in potiskajo tehnologijo na rob možnega. Ustavili so se tudi v bližnjem podjetju Adriateh, ki proizvaja našim krajem dobro znane samopostrežne avtopralnice, njihova proizvodnja pa zajema tudi portalne avtopralnice, avtopralnice za tovorna vozila in proizvodnjo električnih polnilcev za električna vozila. **Aleš Plemenitaš**, predsednik sekcije, je ob tem povedal: »Članom smo želeli v sklopu ekscurzije predstaviti vrhunsko podjetje s področja avtomobilizma, ki celo deluje v neposredni bližini. Zelo zanimiv je bil celoten koncept delovanja podjetja in seveda so svoje dodali tudi avtomobili, ki so res nekaj posebnega.«

»Ekscurzija je bila res vrhunsko doživetje, saj smo lahko v obeh podjetjih videli, kaj pomeni dober razvoj in v kakšne ekstreme lahko gre. Predvsem Rimčevi avtomobili so čisti prikaz vrhunske tehnologije, ki se je usmerila v ekskluzivne kupce in temu sledijo tudi dobički. Prav prijetno pa je bilo tudi poklepetati ob dobrem kosilu, saj si premalokrat vzamemo čas za to,« je dan povzel avtoserviser **Zvonimir Blažun** iz Rogatca. Članom je poleg strokovnih vsebin vsekakor pomembno tudi druženje in mreženje, saj na tovrstnih dogodkih izmenjajo svoje izkušnje. Zagotovo pa je to tudi priložnost za predstavitev storitev udeležencev in spletnje novih poslovnih vezi.

Tokrat se je ekscurzije udeležilo lepo število mladih, ki jim tovrstni obiski lah-

Udeleženci ekscurzije pri Rimcu.

Visoko tehnološki avtomobili so res fascinantni.

Tudi proizvodnja avtopralnic in polnilnic v Adriatehu je bila zanimiva.

ko spremenijo pogled na poklice, o katerih so prej samo še razmišljali. **Leon Sodin** se je ekscurzije udeležil z očetom Martinom, ki je avtoklepar. »Vse skupaj je bilo zelo zanimivo, predvsem naprave, ki jih uporabljajo pri testiranjih, ki so res veliko boljše od teh v naši delavnici. Veliko smo izvedeli in z veseljem se še udeležim kakšne podobne,« je navdušeno sklenil mladenič.

ALENKA RATEJ

DOMŽALE

Sveta maša po namenu obrtnikov in podjetnikov

V nedeljo, 17. marca, je bila na Viru pri Domžalah sveta maša po namenu obrtnikov in podjetnikov. Sveti Jožef je namreč zavetnik obrtnikov in podjetnikov in hkrati tudi zavetnik Župnije Vir. Na Viru pa ima sedež tudi domžalska obrtna zbornica.

Zdaj pa že lahko rečemo, da gre za tradicionalno srečanje, saj so se na nedeljo sv. Jožefa obrtniki in podjetniki zbrali pri sveti maši na Viru pri Domžalah v še večjem številu kot lani. Pridružil

se nam je tudi predsednik OZS **Blaž Cvar**, ki je bral berilo, župnik **Aleksander Urek** pa je poskrbel za slovesen obred in pogostitev z druženjem po maši.

K. K. A., SLIKA: KLEMEN JEKE

**”VEČKRAT ME JE
REŠILA MOŽNOST
PLAČILA NA
OBROKE.”**

Letni zbor metliških obrtnikov in podjetnikov

Kot vsako leto v tem času je 15. marca 2024 potekal redni letni zbor članov Območne obrtno-podjetniške zbornice Metlika. Z lokacijo zbora se obrtniki in podjetniki selijo med domačimi gostinci, letos so bili v Hotelu Bela krajina v Metliki.

Predsednik OOO Metlika **Miran Križan** je spregovoril o delu zbornice v minulem letu in o načrtih za naprej. Poudaril je, da je obrtna zbornica v Metliki že 48. leto pomemben servis za malo gospodarstvo v občini, ki vsako leto pripravi številne aktivnosti. »Izpostavil bi izvedbo izobraževalnih dogodkov z lepo udeležbo, ki so bili za člane brezplačni, promocijo članov na unikatnem zborničnem poslovnem koledarju, predstavitve treh deficitarnih obrtnih poklicev za učence OŠ Metlika in Podzemelj, ki so se izvajale v obratovalnicah članov v okviru projekta Obrtna pot, predvsem pa več kot 800 individualnih svetovanj in redno obveščanje članov o aktualnih zadevah,« je povedal. Poudaril je še, da zbornica vodi obrtni register in pomaga pri drugih javnih pooblastilih, ki jih izvaja OZS, poleg tega pa je tudi edina točka SPOT registracija v občini, od lani pa na zbornici deluje tudi Digi info točka.

Metliški zbornici se vsako leto pridruži lepo število novih članov, še posebej pa so ponosni, da je OOO Metlika še vedno na 2. mestu med vsemi 62-timi OOO po ohranitvi članstva v primerjavi z letom 2013, ko je bilo to še obvezno. »To nas spodbuja k temu, da bo naša zbornica tudi naprej odličen servis za obrtnike in podjetnike,« je dodal predsednik in člane povabil, naj izkoristijo ugodnosti, ki jih imajo s plačano članarino, naj se udeležujejo izobraževanja in dogodkov, izkoristijo ugodnosti partnerjev Mozaik podjetnih, možnosti za promocijo na spletni strani in zborničnem koledarju ter si oddahnejo in se udeležijo izletov, srečanj in športnih dogodkov, ki so organizirani s tem namenom.

Lepemu številu obrtnikov in podjetnikov so se na letnem zboru pri-

PREJEMNIKI JUBILEJNIH PRIZNANJ:

- **za 10 let:** Keramičarstvo Peter Kambič, s. p., Vzdrževanje in zaključna gradbena dela Branko Muc, s. p., Bar Life, Andrej Pezdirc, s. p.
- **za 20 let:** Gostilna Peter Badovinac, s. p., Domače slaščice Murn, Andrej Kavčič, s. p., Prevozi in montaže »Mojster S« Slavko Ruklič, s. p., Bar »Šestica«, Maja Štravs Renko, s. p.
- **za 30 let:** Gostilna »Budački«, Josip Budački, s. p., Splošno mizarstvo Andrej Gršič, s. p., Galvanizacija Jože Slanc, s. p., Gostinstvo Sodec, Jadranka Sodec, s. p., ŠPICA, trgovsko in storitveno podjetje, d. o. o., Avtoprevoznništvo Boštjan Štefanič, s. p.
- **za 40 let:** Servisiranje elektronskih strojev in naprav na terenu Silvester Jakša, s. p., Avtoprevoznništvo Uroš Škrinjar, s. p.

družili predstavniki Občine Metlika in Vzajemne zdravstvene zavarovalnice. Županja **Martina Legan Janžekovič** in **Adrijana Mavretič** sta spregovorili o možnostih koriščenja finančnih sredstev, ki jih Občina Metlika namenja za malo gospodarstvo, predstavnik **Vzajemne zdravstvene zavarovalnice** pa je poudaril pomen nihanja zdravja na gospodarstvo in predstavil zanimive možnosti za delodajalce in zaposlene.

Na zboru so podelili tudi 15 jubilejnih priznanj za dopolnjenih 10, 20, 30 in 40 let opravljanja dejavnosti, ob koncu pa so se zahvalili še sekretarki **Jožici Bajuk**, ki izpolnjuje pogoje za upokojitve. Za 33 let dela na zbornici je prejela zahvalnico od OOO Metlika, posebno priznanje Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in zahvalo županje. Prijetno presenečenje je bila tudi svečana torta, ki jo je za ta namen podarila družina Kramarič.

JOŽICA BAJUK

Prejemniki jubilejnih priznanj OOO Metlika.

Metliški obrtniki in podjetniki so se na letnem zboru ob njenem odhodu v pokoj zahvalili tudi dolgoletni sekretarki zbornice Jožici Bajuk.

Srečanje za sodelovanje in razvoj podjetništva na Primorskem

V ponedeljek, 11. marca 2024, se je odvilo ključno srečanje med predstavniki vodilnih ustanov na področju podjetništva na Primorskem. V ospredju je bila želja po krepitvi sodelovanja in spodbujanju inovativnih projektov, ki bodo okrepili podjetništvo v regiji.

Na srečanju so sodelovali **prof. dr. Simona Kustec**, vodja Centra za razvoj in prenos znanja Univerze na Primorskem, **Leon Pavlič**, vodja projekta EEN pri istem centru, ter **Edina Zejnič**, vodja projekta EEN pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije. Srečanje je gostila Območna obrtno-podjetniška zbornica Nova Gorica, kjer so se srečanja udeležili predsednik **Primož Černic** in direktorica **mag. Roberta Fortuna**.

Osredotočenost pogovora je bila na projektih, kot so Enterprise Europe Network (EEN), SRC-EDIH ter Erasmus za mlade podjetnike. Sogovorniki so iskali sinergije sodelovanja, ki bi omogočile podjetnikom v regiji dostop do teh projektov. Preko EEN lahko podjetja vstopijo na tuje trge, preko SRC-EDIH ocenijo svojo digitalno zrelost, medtem ko Erasmus za mlade podjetnike omogoča izmenjavo izkušenj in znanj v obliki gostovanja »svežih« podjetnikov pri izkušenih podjetnikih.

Kot rezultat srečanja bo Center za razvoj in prenos znanja v sodelovanju z Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije in Območno obrtno-podjetniško zbornico Nova Gorica organiziral predstavitev projektov za podjetnike iz regije.

PODALJŠAN ROK ZA PRIJAVO NA EENERGY – SPODBUDA ZA VARČEVANJE Z ENERGIJO

EENergy je projekt, financiran s strani EU, ki evropskim malim in srednjim podjetjem (MSP) ponuja **900 subvencij v vrednosti 10.000 EUR** za izvajanje ukrepov, ki zmanjšujejo porabo energije in posledično ogljični odtis. S skupnim proračunom 9 milijonov EUR projekt EENergy aktivno podpira MSP v luči vplivov podnebnih sprememb, energetske krize in EU Green Deal-a.

Glavni cilj EENergy subvencij je izboljšanje energetske učinkovitosti MSP. Sredstva se lahko uporabijo za svetovanje/storitve in/ali kot investicije. **Upravičenci so tisti, ki lahko formulirajo pristop, s katerim lahko z EENergy subvencijo dosežejo (več kot) 5% prihranek energije.** Vsi prijavitelji iz Slovenije morajo ustrezati EU definiciji za MSP, pogoj pa je tudi, da so podjetja ustanovljena pred 1. januarjem 2023 in že operativna. Posebej zaželene so prijave iz energetske intenzivnih industrij. Subvencije se financirajo 100 % in so nepovratne.

Če želite izboljšati svojo energetske učinkovitost, se za prijavo na EENergy Grant obrnite **na kontaktno točko mreže Enterprise Europe Network**, razvijte koncept in ga najkasneje **do 15. maja 2024** oddajte preko spletne strani: <https://eenergy-project.eu/>.

VABLJENI NA FINNOVATION MEETEENG

Inovativna podjetja vabimo k sodelovanju na spletni B2B povezovalni dogodek, kjer se boste potencialnim partnerjem in svetovalcem mreže Enterprise Europe Network z Zahodnega Balkana, Hrvaške in Slovenije predstavili **z inovativnim izdelkom, storitvijo ali poslovnim modelom** z namenom ustvarjanja novih poslovnih stikov.

FINNOvation meetEENG bo potekal 16. maja 2024, od 10 do 11.30 ure, in sicer virtualno.

Dogodek omogoča:

- Predstavitev vaših inovativnih izdelkov, storitev ali poslovnih modelov.
- Povezovanja s potencialnimi partnerji, dobavitelji in projektnimi sodelavci.
- Odkrivanje novih investicijskih priložnosti in strateških partnerstev.

Zakaj sodelovati?

- Predstavite se potencialnim partnerjem in svetovalcem EEN
- Izkoristite vam prilagojeno poslovno svetovanje
- Dostopajte do največje mrežne podpore za MSP

Vaš interes sporočite preko prijave na <https://lnkd.in/d3DHYuvc>. Dogodek je brezplačen.

Več informacij na tej povezavi: <https://www.finnosee.eu/finnovation-meeteeng/>.

Vsi udeleženci se veselijo novih poslovnih priložnosti in izmenjave uspešnih zgodb ter gradnje močnega podjetniškega okolja na Primorskem.

Ocena digitalne zrelosti za MSP v okviru projekta SRC-EDIH

Evropska unija je z namenom podpore digitalizaciji in z njo povezanih izzivov v podjetjih in javnem sektorju ustanovila mrežo evropskih digitalnih inovacijskih stičišč (EDIH). Ta vključuje 151 stičišč v 31 državah Evropske unije. Del te mreže je tudi konzorcij SRC-EDIH.

Sodelovanje se začne z anketno oceno digitalne zrelosti (DMA – digital maturity assessment), ki jo člani konzorcija SRC-EDIH opravijo s predstavniki podjetja, ki so zadolženi za digitalizacijo ter izobraževanja/usposabljanja kadrov.

Namen ocene DMA je oceniti obstoječe stanje digitalne zrelosti organizacije, njenih procesov in zaposlenih ter na podlagi rezultata prepoznati digitalne prednosti in slabosti. Glede na ugotovljene ocene nato skupaj s strokovnjaki nudijo ustrezne storitve in izobraževanje na področjih, ki se pokažejo kot pomankljiva. Skozi celoten proces podjetjem oz. javnim organizacijam zagotavljajo raziskovalno, strokovno ter anonimno obravnavo, z glavnim namenom pomagati pri njihovi lastni nadaljnji digitalni usposobljenosti in razvoju.

Subvencionirana cena za mikro, mala in srednje velika podjetja: 70,00 EUR

Cena za velika podjetja: 700,00 EUR

V okviru projekta SRC-EDIH izvaja partner Center za razvoj in prenos znanja Univerze na Primorskem izvedbo oceno digitalne zrelosti z analizo priložnosti za digitalizacijo, testno okolje s preizkusom tehnologij pred dejansko, podporo pri iskanju in izboru finančnejev prek regionalnih, nacionalnih in evropskih shem, finančno svetovanje za dostop do zasebnega ali javnega financiranja ter podporo pri uporabi programa InvestEU. Dodatne informacije in prijava: Center za razvoj in prenos znanja, Univerza na Primorskem, Leon Žunec (leon.zunec@fm-kp.si), <https://crpz.upr.si>

E. Z.

AKTUALNI POSLOVNI DOGODKI

Enterprise Europe Network letno organizira različne poslovne dogodke z namenom širjenja znanja in mreženja. Dogodki nudijo podjetjem nove poslovne priložnosti in promocijo podjetja ter širjenje znanja. V nadaljevanju so navedeni dogodki v tujini. Aktualni dogodki so objavljeni na: <https://een.ec.europa.eu/events>.

• **Smart & Technical Textiles** (1. april do 31. maj 2024, spletno ali na sejmju) <https://smart-techtextiles24.b2match.io/>

Dogodek bo potekal v okviru mednarodnega sejma TechTextil, ki bo od 23. do 26. aprila 2024 potekal v Frankfurtu. Registracija je odprta do konca aprila 2024. Srečanja bodo možna bodisi virtualno prek video klica na platformi dogodka od 1. aprila do 31. maja 2024, bodisi v živo na sejmju.

• **Circular Economy** (8. do 14. april 2024, Bruselj) <https://circularshift.b2match.io/>

Mednarodni dogodek bo osredotočen na krožno gospodarstvo in bo vključeval virtualna in fizična srečanja. Registracija je odprta do 14. aprila 2024. Dogodek bo združil vodilne poslovneže, svetovalce, inovatorje in druge strokovnjake za razvoj trajnostnih rešitev in inovacij v krožnem gospodarstvu.

• **Health Tech Hub Styria 2024** (15. in 16. april 2024, Gradec) <https://hth-styria-2024.b2match.io/>

Dogodek, posvečen prihodnosti v diagnostiki in terapiji, vključuje strokovna predavanja, panelne razprave, B2B sestanke in strokovne pogovore mednarodnih deležnikov zdravstvenega sektorja. Namenjen je start-upom, raziskovalcem, vlagateljem, podjetjem, industriji in e-zdravstvenim strokovnjakom ter regionalnim in nacionalnim deležnikom. Registracija je odprta do 16. aprila 2024.

• **INNOFORM®2024** (17. do 19. april 2024, Bydgoszcz, Poljska) <https://innoform2024.b2match.io/>

Dogodek omogoča udeležencem iz različnih industrijskih sektorjev, kot so kovinska, plastika, strojegradnja, elektronika, avtomobilska industrija in druge, da se udeležijo tako osebnih kot virtualnih srečanj. Registracija je odprta do 18. aprila 2024.

• **GreenTech Days meet Future of Building 2024** (17. in 18. april 2024, Dunaj)

<https://gtdmeetfob2024.b2match.io/>

Gre za mednarodni dogodek, ki združuje strokovnjake in podjetja iz več kot 80 držav. Osredotočen je na teme, kot so okoljske tehnologije, energija ter sodobne gradbene in infrastrukturne inovacije. Registracija je odprta do 15. aprila 2024.

Kontakt

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
Enterprise Europe Network
T. 01 58 30 586 | een@ozs.si
www.ozs.si/tuji-trgi | www.een.si
<https://een.ec.europa.eu>

OBRтна POT

Mladi spoznavajo obrtne poklice

Obrtna pot, ki osnovnošolcem v pokaže različne obrtne poklice v realnem delovnem okolju, je minule mesece potekala v Posavju in na Gorenjskem.

Obrtna pot osnovnošolcem zagotavlja vpogled v realne poklicne situacije. To jim omogočajo različni obrtniki in podjetniki, ambasadorki poklicev, ki jim odprejo vrata svojih delavnic in drugih poslovnih prostorov. OZS, ki skupaj z območnimi obrtno-podjetniškimi zbornicami izvaja projekt Obrtna pot, je izredno ponosna na svoje člane, ki na ta način pomagajo pri promociji obrtnih poklicev.

Poleg tega je pohvale vredno tudi zanimanje osnovnošolcev, ki se iz leta v leto povečuje, za kar so nedvomno zaslužni tudi svetovalni delavci na osnovnih šolah, ki v Obrtni poti vidijo možnost individualne karijerne orientacije.

V minulih mesecih je Obrtna pot potekala v Posavju in na Gorenjskem. Osnovnošolci v Posavju so si ogledali gostinska poklica kuhar in natakar ter poklice slaščičarja, avtoserviserja in električarja. Na Gorenjskem so si bodoči dijaki ogledali poklic inštalaterja strojnih inštalacij, električarja in mehatronika operaterja, oblikovalca kovin – orodjarja ter avtoserviserja.

MITJA KORUNOVSKI

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE

NAČRT ZA
OKREPAVANJE
IN ODPOVRNOST

Financira
Evropska unija
NextGenerationEU

CPI
CENTRUM ZA
PROFESIONALNO
RAZVOJNOST

SODELUJOČA PODJETJA V PROJEKTU OBRтна POT

Posavje:

- Gostilna Senica, Miha Senica, s. p.
- Avtomehanika, Tovornik Anton, s. p.
- Slaščičarna sladka zapeljivost, Bukovec, d. o. o.
- Arh elektromehanika, d. o. o.

Gorenjska:

- Precisium, d. o. o.
- SIGR, d. o. o.
- Elektro Korošec, d. o. o.
- Bana, d. o. o.

OBRтна POT IN PRIMER DOBRE PRAKSE

Obrtna pot je promocijski projekt, kjer skušamo osnovnošolce navdušiti za obrtne poklice. Dober primer je osnovnošolka z Ljubljane, ki je lansko leto obiskala Obrtno pot in si v **slaščičarni Čopomana** ogledala predstavitev poklica slaščičar. Nad predstavitvijo je bila tako navdušena, da se je vpisala v Živilsko in naravarstvo šolo za program slaščičar. V tem programu, ki se izvaja na srednjem poklicnem nivoju, morajo dijaki v treh letih opraviti najmanj 24 tednov obveznega praktičnega usposabljanja z delom v podjetju. Sedaj že dijakinja je zaprosila za prakso v slaščičarni Čopomana in na obojestransko veselje bo praktično usposabljanje z delom spomladi opravljala prav v slaščičarni, kjer je dobila namig za ta lep poklic.

MASTER 4.1

Ključ do profesionalnega uspeha – Čast je biti mojster!

Vas zanima, kako dvigniti svojo kariero na višjo raven? Ključ do profesionalnega uspeha morda leži v pridobitvi mojstrskega izpita. V nadaljevanju izveste, zakaj je pridobitev mojstrskega izpita ključna in kako vam lahko ta pridobitev odpre vrata do novega strokovnega vrhunca.

Zakaj pridobiti mojstrski izpit?

- Mojster pridobi srednjo strokovno izobrazbo, kar je temelj za izjemno strokovno znanje in izkušnje na določenem področju.
- Z opravljenim mojstrskim izpitom mojster lahko nadaljuje izobraževanje na višjih strokovnih šolah, odpirajoč pot k nenehnemu razvoju in rasti.
- Mojster lahko postane mentor dijakom in študentom pri praktičnem usposabljanju pri delodajalcih (PUD), kar dodatno poudarja vlogo mojstra v izobraževanju novih generacij.
- Z mojstrskim nazivom mojster izpolnjuje izobrazbene pogoje za opravljanje določenih obrtnih dejavnosti, v skladu z Uredbo o obrtnih dejavnostih.
- Mojster je upravičen do vodenja gradbenih del in vpisa v imenik Vodij gradnje, kar omogoča izvajanje specifičnih nalog v gradbeni stroki.
- Mojstrski naziv ni le formalnost; predstavlja časten naziv in hkrati blagovno znamko, ki na trgu pomeni znak odličnosti izdelkov in storitev.
- Mojster je lahko ponosen član Kluba mojstrov Slovenije, ki omogoča povezovanje z drugimi uspešnimi posamezniki v panogi.

Prednosti mojstrskega izpita:

- Mojstrstvo predstavlja karierni vzvod, ki omogoča doseg novih vrhuncov, višje položaje, boljše zaposlitvene možnosti in finančno rast.
- Pridobitev mojstrskega izpita ni le formalnost, temveč predstavlja temeljito znanje in izjemne spretnosti, ki omogočajo osebno rast in razvoj.

• Mojstrski status odpira vrata do raznolikih priložnosti, od mentorstva do sodelovanja pri projektih najvišje ravni.

• Postanite del izbrane skupine mojstrov in gradite mrežo z uspešnimi posamezniki v vaši panogi.

• Mojstri ne le izstopajo v svoji karieri, ampak tudi pozitivno vplivajo na svojo skupnost, prispevajo k razvoju in napredku.

Kako začeti pot k mojstrstvu?

1. Izpolnite pogoje: Preverite, ali izpolnjujete pogoje za pristop k mojstrskemu izpitu. Izobrazba, delovne izkušnje in predhodno izobraževanje so ključni koraki. Izpolnjevanje pogojev za pristop k mojstrskemu izpitu, lahko preverite na spletni strani OZS ali pri Suzani Kljun (01 58 30 574) oziroma Ani Treven (01 58 30 509).

2. Pripravite se na uspeh: Pridobitev mojstrskega izpita zahteva skrbno pripravo, ki vam omogoča premagovanje izzivov in doseganje vrhunskih rezultatov. Obrtno-podjetniška zbornica vam nudi številne možnosti za pripravo na vašo pot k mojstrstvu.

• **Mentorstvo:** S pomočjo izkušenih mentorjev lahko pridobivate dragocene nasvete in izkušnje, ki vam bodo pomagali pri premagovanju izzivov na poti do mojstrstva.

• **Praktične izkušnje:** Vključitev v praktična usposabljanja in projekte vam omogoča, da pridobite operativne izku-

šnje, ki so ključne za uspešno opravljanje praktičnega dela mojstrskega izpita.

3. Osvajajte znanje in spretnosti: Osvajanje potrebnega znanja in spretnosti je ključno za uspešno opravljanje mojstrskega izpita. Obrtno-podjetniška zbornica vam ponuja različne vire, ki vam bodo pomagali pri tem koraku s:

• **Strokovnimi viri:** Izkoristite različne strokovne vire, ki jih ponuja zbornica, vključno s knjigami, članki in gradivi, ki pokrivajo specifična področja, ki jih pokriva mojstrski izpit.

• **Priprave na pisni in praktični del izpita:** Bodite temeljito pripravljeni na obe fazi izpita. Sodelujte v pripravljanih delavnicah, ki vam bodo pomagale izpostaviti vašo izjemnost.

4. Ponosno postanite Mojster: Ko uspešno opravite mojstrski izpit, vstopite v novo fazo svoje kariere. Ponosno pokažite svoje mojstrsko spričevalo, ki je simbol vaše predanosti, znanja in strokovnosti.

Zdaj je čas, da prevzamete krmilo svoje kariere in odkrijete moč mojstrske odličnosti. Z izjemnim znanjem, priznanjem in priložnostmi, ki jih prinaša mojstrski izpit, lahko dosežete vrhunec svojega poklicnega uspeha. **Ne čakajte – postanite mojster svoje poti zdaj!**

Več informacij najdete na spletni strani OZS <https://www.ozs.si/javna-pooblastila/izobrazevanja/mojstrski-izpiti>.

Usposabljanje mentorjev za izvajanje praktičnega usposabljanja z delom

Obrotno-podjetniška zbornica Slovenije je partner v dveh konzorcijih, ki sta januarja 2024 uspela s prijavo za izvajanje brezplačnih pedagoško-andragoških seminarjev do prve polovice 2026 v skladu z Javnim razpisom Ministrstva za vzgojo in izobraževanje Usposabljanje mentorjev za izvajanje praktičnega usposabljanja z delom po izobraževalnih programih za pridobitev izobrazbe v letih 2023-2026. Javni razpis financira Evropska unija – NextGeneration EU in se izvaja skladno z načrtom v okviru razvojnega področja Pametna, trajnostna in vključujoča rast.

OZS kot partner sodeluje v konzorciju, ki ga vodi Biotehniški izobraževalni center Ljubljana in povezuje skupaj 15 partnerjev, ter v konzorciju, ki ga vodi Šolski center Kranj in povezuje 14 partnerjev. Cilj javnega razpisa, ki sofinancira izvajanje programov usposabljanja za mentorje, je izboljšanje kompetenc izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja v podjetjih za kakovostno svetovanje, izobraževanje, uvajanje v delo in prenos znanj dijakom in študentom višjih strokovnih šol, ki se praktično usposabljaajo z delom pri delodajalcih.

V program usposabljanja se lahko vključijo mentorji, če imajo:

- srednjo strokovno izobrazbo in vsaj **tri leta** delovnih izkušenj na ustreznem poklicnem področju ali

- srednjo poklicno izobrazbo in vsaj **pet let** delovnih izkušenj na ustreznem poklicnem področju.

Kandidati za mentorje študentom na praktičnem izobraževanju se lahko vključijo v usposabljanje, če imajo:

- najmanj višjo strokovno izobrazbo in vsaj **dve leti** delovnih izkušenj na ustreznem poklicnem področju.

Zakaj na seminar?

OZS želi čim večjemu številu mentorjev in mojstrskim kandidatom omogočiti pridobitev usposobljenosti, ki je eden od pogojev za verifikacijo učnega mesta in s tem za sodelovanje delodajalcev s

V OKVIRU RAZPISA ZA LETO 2024 NAPOVEDUJEMO IZVEDBO SLEDEČIH BREZPLAČNIH PEDAGOŠKO-ANDRAGOŠKIH SEMINARJEV:

V sklopu BIC Ljubljana:

- 22., 23., 24. in 29. april 2024 – OZS Ljubljana
- 6., 7., 8. in 13. maj 2024 – OZS Ljubljana
- 3., 4., 5. in 10. junij 2024 – OZS Sežana
- 2., 3., 4. in 9. september 2024 – OZS Slovenj Gradec
- 30. september, 1., 2. in 07. oktober 2024 – OZS Radovljica
- 4., 5., 6. in 11. november 2024 – OZS Ljubljana

V sklopu Konzorcija ŠC Kranj:

- 18., 19., 20. in 25. marec 2024 – OZS Ljubljana
- 8., 9., 10. in 15. april 2024 (Porsche Ljubljana – že zaprta skupina)
- 20., 21., 22. in 27. maj 2024 (Porsche Ljubljana – že zaprta skupina)
- 17., 18., 19. in 24. junij 2024 – OZS Maribor

praktičnim usposabljanjem in izobraževanjem v srednjem poklicnem, strokovnem in višjem strokovnem izobraževanju. Mojstrskim kandidatom s tem olajša opravljanje četrtega dela mojstrskega izpita. Med številnimi udeleženci OZS, kot do sedaj, pričakuje tako delodajalce kot njihove zaposlene in kandidate za mojstrski izpit, ki tako pridobijo potrebno pedagoško andragoško usposobljenost za verifikacijo učnega mesta, prenos znanja na mlade in sodelavce, kandidati za mojstrski izpit pa se brezplačno v veliki meri pripravijo na IV. Pedagoško-andragoški del mojstrskega izpita.

Seminarje izvajajo tudi številni dru-

gi izvajalci v obeh konzorcijih. Seveda se člani lahko odločijo za udeležbo na objavljenih terminih in lokacijah drugih izvajalcev na spletnih straneh obeh konzorcijev, vendar OZS priporoča udeležbo na izvedbah seminarjev OZS v sodelovanju z OZS, saj imajo člani in potencialni mentorji na voljo še druge potrebne informacije in storitve, tistim, ki so prijavljeni na mojstrski izpit, pa v sklopu seminarja predavatelja OZS nudita še dodatne usmeritve za 4. del mojstrskega izpita.

Več informacij o brezplačnih seminarjih za mentorje dobite na OZS pri Suzani Kljun (01 583 0574, suzana.kljun@ozs.si).

CELJE

20 let CUPS

in 18. mednarodni sejem učnih podjetij

Centrala učnih podjetij Slovenije (v nadaljevanju CUPS), ki letos praznuje 20. obletnico svojega delovanja, je umeščena na Ekonomsko šolo Celje in povezuje vsa učna podjetja v Sloveniji. Zagotavlja jim strokovno podporo in servisne storitve, ki so nujno potrebne za nemoteno poslovanje. CUPS simulira delovanje sodnega registra učnih podjetij, storitve poslovnih bank, naloge s področja davčne uprave, zunanjetrgovinskega poslovanja in carine, ima vlogo pokojninskega in invalidskega zavoda in vsako leto v marcu organizira Mednarodni sejem učnih podjetij v Celju.

Ekonomsko šola Celje, ki je članica OOO Celje, ima več kot 150-letno tradicijo izobraževanja za poklice na področju ekonomije in trgovine. Na šolo je umeščena Centrala učnih podjetij Slovenije, preko katere se povezujejo učna podjetja. Ta vzpostavljajo medsebojne poslovne odnose, med sabo trgujejo, poravnavaajo finančne in davčne obveznosti, se vključujejo v mednarodno mrežo učnih podjetij PEN WORLDWIDE in se na sejmi tudi srečujejo ter poslujejo. Mednarodna mreža PEN WORLDWIDE namreč deluje v 45 državah sveta in združuje preko 8000 učnih podjetij po celem svetu.

Za še uspešnejše in bolj kakovostno delo CUPS se je leta 2007 oblikoval Strokovni kolegij, katerega vloga je strokovno-posvetovalna in se nanaša na dajanje pobud in mnenj ter dopolnjevanje delovanja Centrale učnih podjetij Slovenije in učnih podjetij. Sodelovanje CUPS-a z deležniki iz sfere podjetništva se kaže tudi v tem, da je ena izmed članic strokovnega kolegija predstavnica OOO Celje.

Učno podjetje je učna metoda in učni prostor, kjer se izvaja simulacija poslovanja pravega podjetja. To so navidezna podjetja, ki delujejo na državnem in mednarodnem trgu učnih podjetij. V teh podjetjih se dijakinje in dijaki srečujejo z vsemi oblikami dela, tako kot ga bodo opravljali v podjetjih, kjer bodo zaposleni.

Delo opravljajo v različnih oddelkih: trženje, nabava, prodaja, tajništvo, računovodstvo, kadrovski oddelk.

Ta način dela daje mladim priložnost, da svoje znanje uporabijo in preizkusijo v praksi. Pomembno je, da takšen koncept poučevanja in povezovanja preko Centrale učnih podjetij podpirajo tudi delodajalci, saj lahko na ta način zaposlijo že

usposobljene mlade.

Glede na to, da živimo v času, kjer je sprememba edina stalnica, CUPS skrbi tudi za redno usposabljanje mentorjev učnih podjetij, pri katerem je večkrat sodelovala tudi OOO Celje v obliki prispevka z aktualnimi vsebinami na področju podjetništva ali pa z izvajanjem različnih tematik s strani članov OOO Celje.

Na 18. mednarodnem sejmu učnih podjetij je letos sodelovalo 36 domačih in dve tuji učni podjetji.

Razvoj učnih podjetij

Ob 20. obletnici delovanja CUPS-a je bila poleg tradicionalnega že 18. mednarodnega sejma učnih podjetij, ki je potekal v sredo, 13. marca, v dvorani Golovec v Celju, organizirana tudi javna okrogla miza na temo razvoja učnih podjetij in Centrale učnih podjetij v Sloveniji.

Na otvoritveni prireditvi so razstavljalce in udeležence sejma nagovorili: Minister za gospodarstvo, turizem in šport **Matjaž Han**, župan Celja **Matija Kovač**, predsednik Skupnosti ekonomskih, trgovskih in upravnih šol **Dušan Štolf** in vodja Centrale učnih podjetij **Mateja Kapitler**, sejem pa je odprla ravnateljica Ekonomske šole Celje **Marjeta Nosan**.

Na sejmu, ki spodbuja ustvarjalnost, kreativnost, podjetnost in izmenjavo izkušenj ter navezovanje medsebojnih stikov, ki bodo dijakom koristili tudi v realnem življenju, je letos sodelovalo 36 domačih in dve tuji učni podjetji. Inovativnost mladih je z budnim očesom spremljala strokovna štiričlanska ocenjevalna komisija. Podjetja so tekmovala v dveh različnih kategorijah: najboljša poslovna ideja in najboljši sejemski nastop. Ob sejmu so potekala tudi poslovna srečanja ter predstavitveni intervjuji.

Biserka Kišič, direktorica in lastnica podjetja KISIK KOMUNIKACIJE, marketinške storitve in svetovanje, d. o. o., članica OOO Celje in članica ocenjevalne komisije: »Sejma so se udeležila učna podjetja iz Slovenije in tujine, ki so imela zanimive in raznolike inovativne ideje. Zmagovalno podjetje ima idejo o klopici, ki je primerna za urbana naselja, saj združuje tehnološke inovacije in ekološko komponento. Učna podjetja so v trendu s sodobnimi načini komuniciranja, kot sta Tik Tok in Instagram.

Imajo izdelane predstavitve in interaktivna gradiva, imajo odlično pripravljen prodajni in sejemski nastop. V predstavljanih projektih bo potrebno nadgraditi še finančni in stroškovni vidik. Model učnega podjetja je zelo dober primer nadgradnje teoretičnih znanj z realnimi izkušnjami iz poslovnega sveta, kar je tudi vsem dijakom zelo všeč. Na ta način namreč pridobijo izkušnje za svojo karierno pot. Menim, da bi bilo prav, da se takšen način pridobivanja znanj v srednji šoli še bolj podpre s

strani pristojnega ministrstva.«

Razpravljavci javne okrogle mize so bili **mag. Branka Hrast Debeljak**, direktorica direktorata za srednje in višje šolstvo in izobraževanje odraslih, **Danila Žuraj**, začetnica koncepta učnih podjetij, **Mateja Kapitler**, vodja CUPS, **mag. Jana Ravbar**, višja svetovalka ekonomskega področja na CPI, **Bronja Jarc** in **Patricija Koler**, mentorici-profesorici v učnem podjetju, **Nena Horvat**, vodja marketinga Citycentra Celje, **Sonja Majcen**, direktorica Inkubatorja Savinjske regije, **Rok Hribernik**, nekdanji dijak Ekonomske šole Celje in uspešen podjetnik, **Domen Klasič**, dijak Ekonomske šole Celje. Vsi udeleženci okrogle mize so si bili enotni, da so učna podjetja najbolj primerna oblika osvajanja znanja in povezovanja teorije in prakse. Dana je bila pobuda, da bi se koncept učnih podjetij razširil tudi na terciarno izobraževanje.

Mateja Kapitler, vodja CUPS-a: »Za uspešno prihodnost naše družbe in zaposljivost mladih potrebujemo podjetne posameznike. Za uspeh mladih v prihodnosti bo poleg znanja pomembna njihova kreativnost, kako znajo dostopati do informacij in povezovati znanje, da se ne ustavijo pri problemih, temveč iščejo rešitve. Prav to mladim ponujamo v učnih podjetjih in v Centrali učnih podjetij Slovenije. Ustvarjati skupaj z mladimi je privilegij. Pustimo jim proste roke in dobili bomo inovativne ideje za razrešitev marsikaterega problema.«

MAG. TATJANA ŠTINEK, SLIKE: FOTO FON

Vsi sodelujoči v pogovoru so si bili enotni, da so učna podjetja najbolj primerna oblika osvajanja znanja in povezovanja teorije in prakse.

Minister za gospodarstvo, turizem in šport **Matjaž Han** je v svojem nagovoru poudaril, da so učna podjetja kot »laboratorij« oziroma »gospodarstvo v malem« in da smo lahko optimistični, ko vidimo vse te mlade ljudi, ki se skozi učni proces prelevijo v mlade podjetnike.

Župan Mestne občine Celje **Matija Kovač** je z nagovorom izrazil svoje misli: »Prepričan sem, da bodo mladi kot člani učnih podjetij ob letošnji izvedbi sejma znova navdušili z domiselnimi, drznimi in inovativnimi poslovnimi rešitvami, pogumnim in prepričljivim sejemskim nastopom, kar med delodajalci ne bo ostalo neopaženo. Morda si bo kdo od mladih že danes začrtal uspešno karierno pot, mi pa si želimo, da bi jo uresničil v Mestni občini Celje.«

30 LET ACADEMIE

Vsak peti diplomant je podjetnik

Poslovni sistem Academia je sredi minulega meseca slavnostno obeležil 30. obletnico delovanja s svečano podelitvijo diplom novi generaciji 73 višješolskim diplomantkam in diplomantom strokovnih programov Ekonomist, Gradbeništvo, Informatika, Strojništvo, Varovanje in Medijska produkcija. Že vsa leta tesno sodeluje s slovenskim podjetji in se odziva na njihove potrebe na področju kadrov.

Slavnostnega dogodka so se poleg diplomantov in predavateljev Academie udeležili številni deležniki, predstavniki Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, Ministrstva za vzgojo in izobraževanje, Štajerske gospodarske zbornice, Centra Republike Slovenije za poklicno izobraževanje, Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, Skupnosti višjih strokovnih šol Republike Slovenije, Študentske organizacije Slovenije in predstavniki partnerskih delodajalcev.

Osrednji govornik slavnostnega večera je bil predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije **Blaž Cvar**, ki je izpostavil pomen višješolskega strokovnega izobraževanja za izvozno malo in srednje gospodarstvo Slovenije, saj slednje poleg dokvalifikacij omogoča tudi prekvalifikacije, ki se odražajo v

nadpovprečni zaposljivosti in enakovrednim nagrajevanjem v primerjavi z diplomanti drugih dodiplomskih študijev. Opozoril je, da slovensko zelo internacionalizirano gospodarstvo potrebuje tudi internacionalizirano izobraževanje.

Cvar je izpostavil 30-letno kakovostno delovanje Academie, ki jo potrjujejo številne nagrade in priznanja, med njimi Diploma odličnosti Skupnosti višjih strokovnih šol, priznanji Andragoškega centra Slovenije, certifikati kakovosti slovenskega inštituta za kakovost in priznanje britanskega regulatorja za 2. najboljšo strokovno šolo v 60 državah sveta. »Z izjemno mednarodno vpetostjo z izvajanjem mednarodnih programov in številnimi partnerstvi s slovenskimi delodajalci in partnerskimi institucijami v Evropi in po svetu odpira okno v svet,« je poudaril Cvar.

Blaž Cvar je bil osrednji govornik ob 30-letnici Academie.

Sicer pa je bilo na slovesnosti ob praznovanju 30. obletnice delovanja Academie je bil izražen ponos na pretekle uspehe, hkrati pa tudi zaveza k nadaljnjemu delovanju v duhu inovativnosti, družbene odgovornosti in srčnosti, ki jih ves čas zagovarja.

Direktor Academie **Žan Dapčević** je opozoril na izjemne okoliščine, v katerih je ta generacija diplomantov zaključila svoje študije, ter jih pohvalil za njihovo prizadevnost in uspehe. Posebej je izpostavil, da sta zaupanje in hvaležnost ključni vrednoti, ki bi jih morali negovati tako v osebnem kot profesionalnem življenju.

V treh desetletjih uspešnega poslovanja je Academia uspela uspehe deliti tudi s tistimi pomoči potrebnih, zato je napovedal oblikovanje novega štipendijskega sklada za bodoče študente z manj priložnostmi, s čimer inštitucija nadaljuje svojo tradicijo družbeno odgovornega delovanja.

Slovenske višješolske strokovne diplome in britanske Higher National Diplome prejelo 73 diplomantov Academie

Na slovesnem dogodku so potrdila o opravljenem programu prejeli tudi prvi štirje alumni Jezeršek Academie, mednarodnega programa Hospitality Management. Gre za izobraževalni program podjetja Jezeršek gostinstvo, s katerim pogumno uresničujejo zavezo za dvig ugleda gostinskih poklicev. Program je namenjen mladim, ki končujejo študij s področja gostinstva in turizma ter želijo pridobiti strokovno znanje in bogate izkušnje s področja hospitality managementa ter prevzeti vodstvene položaje v gostinstvu in turizmu.

Academia sledi potrebam gospodarstva

Ob 30. obletnici delovanja Academie je direktor Žan Dapčević z nami spregovoril tudi o prednostih višješolskega študija in sodelovanju z gospodarstvom. »Vesel sem, da je višješolsko izobraževanje v zadnjih letih postalo bolj prepoznavno. Javnost je začela bolje razumevati ta tip izobraževanja, ki ponuja pridobitev praktičnih znanj že v času študija in hitrejši vstop na trg dela, kar je primerljivo z dualno obliko študija, ki se pogosto izvaja v nemško govorečih državah,« pove Dapčević.

Glede na demografsko sliko v Sloveniji, ki jasno nakazuje vse večje težave s pomanjkanjem kadra, si v Akademii prizadevajo za čim tesnejše sodelovanje in povezovanje z gospodarstvom. Na ta način namreč lahko gospodarstvu ponudi dodano vrednost, saj so diplomanti ob koncu študija opremljeni ne le s potrebnim znanjem pač pa tudi z delovnimi izkušnjami. »Delodajalci si lahko že v času študija izberejo študenta, ki ga praktično izobražujejo, na nek način tudi že oblikujejo glede na svoje potrebe in ga nato zaposlijo,« doda direktor.

Academia z gospodarstvom sodeluje na tri načine. Poleg tega, da vsi predavatelji in inštruktorji prihajajo iz gospodarstva, študenti kar 40 % programa opravijo v enem od več kot 180 podjetij, med katerimi je tudi nekaj tujih, kar študentom omogoča, da del praktičnega izobraževanja opravijo tudi v tujini. Tretji način sodelovanja z gospodarstvom pa je preko oblikovanja

poklicnih standardov, ki odražajo potrebe gospodarstva. Dapčević: »To je ključna razlika znotraj terciarnega izobraževanja v primerjavi z univerzami. Mi to s pridom izkoriščamo in s tem sledimo potrebam gospodarstva.«

Pisana družčina študentov

Študenti Academie, v letošnjem študijskem letu jih je okrog 600, so zelo pisana družčina. »Na eni strani so to mladi, ki so končali srednjo šolo in si želijo, da ob študiju tudi že delajo, na drugi strani pa imamo odrasle študente, ki že prihajajo z določenimi delovnimi izkušnjami in drugimi formalnimi izobrazbami in želijo pridobiti neke vrste prekvalifikacijo. Imamo na primer študente iz družinskih podjetij z različno formalno izobrazbo, ki so začutili, da se želijo pridružiti domačemu podjetju in za to potrebujejo specifično znanje. To je komplementarnost, ki jo tukaj pri nas dobijo. In ob tem ugotavljamo, da vsaka prejšnja formalna izobrazba ni nujno zamenjava,« pojasni Dapčević.

Kot zasebna šola, ki se financiramo izključno iz šolnin, se morajo v Akademii obnašati zelo podjetno in to prenašajo tudi na študente. Ne glede na katerem programu študirajo, je obvezna sestavina študija tudi ekonomika podjetja oziroma podjetništvo, kjer izdelajo svoj poslovni načrt ali pa poslovni načrt nekih novih idej, izdelkov. Zato ne čudi, da je vsak peti diplomant Academie podjetnik.

Študij poteka v Mariboru, omogočajo pa tudi hibridno obliko študija in študij od doma. Ob tem pa velja omeniti, da se predmeti izvajajo v modularni obliki, kar pomeni, da študenti hkrati spremljajo največ dva predmeta. S tem zagotovijo bolj sprotno delo in posledično boljše rezultate.

Preskok z britansko akreditacijo

Diplomanti Academie poleg javno-veljavnih višješolskih diplomskih listin Republike Slovenije prejmejo še britanske Higher National Diplome, ki jim omogočajo nadaljevanje študija na 200 partnerskih univerzah po vsem svetu neposredno z vpisom v zadnji letnik diplomskega študija. »To je za študente

Žan Dapčević, direktor Academie

velika dodana vrednost, mi pa smo s to britansko akreditacijo doživeli predvsem miselni preskok,« pove direktor in pojasni: »Naučili smo se, kaj pomeni zaključen krog kakovosti. Pri britanskem regulatorju je namreč v središče postavljen študent, njegovi izdelki in pridobljeno znanje, ki je dodatno preverjeno s strani notranjih presojevalcev in zunanjih strokovnjakov. Dvakrat na leto pri vsakem študijskem programu presojevalec iz Velike Britanije preveri, ali so izdelki in izpiti študentov na ustrezni ravni in skladni s predvidenimi znanji. To je potrditev, da je znanje, ki ga študenti prejmejo tudi mednarodno primerljivo. Študenti si to zaslužijo.«

Sicer pa Dapčević vidi tudi priložnosti za razvoj, ki so povezane predvsem s transnacionalnim izobraževanjem: »Glede na izvozno naravnost slovenskega gospodarstva, ta nujno potrebuje kadre, ki so izobraženi v programih, ki so mednarodno konkurenčni. Želimo si, da bi dobili priložnost samostojno izvajati tudi mednarodne programe, kot je na primer na srednjem nivoju to omogočeno z mednarodno maturo.

Razvojni potencial je tudi izvajanje študijskih programov v angleškem jeziku, poleg tega pa so tu še nižne vsebine oziroma programi, ki bi jih gospodarstvo potrebovalo, a je teh potreb vseeno premalo za večletni razvoj programov in sistemsko uvajanje.«

EVA MIHELIČ

TANJA BIZJAN, CVETLIČARNA KLIVIJA – 30 LET

Zaupanje strank je največ vredno

Ko se Tanja Bizjan, lastnica cvetličarne, ozira na minula leta, najprej ugotovi, da so minila izredno hitro. Če pa jim posveti nekaj več pozornosti, pove, da so prinesla veliko lepega, pa tudi nekaj bolj grenkih izkušenj. Pozitivna, kakršna Tanja je, je tudi te sprejela in preprosto šla naprej.

Tudi v poslu. Še vedno ustvarja v svoji cvetličarni nasproti Stare cerkve v Spodnji Šiški v Ljubljani. Čeprav lokacija ni najbolj v središču dogajanja, je Tanja zadovoljna. Stranke jo poiščejo, saj je bolj pomembno od tega, kje je, da ima parkirni prostor, poleg tega pa se je okoliška soseska v zadnjem obdobju zelo spremenila. Poslovne objekte starejšega datuma so namreč nadomestili stanovanjski bloki, kar ji je približalo potencialne stranke.

Nenazadnje pa niti to ni več tako pomembno. Veliko posla se je namreč tudi na področju cvetličarstva digitaliziralo. »Sem kar pogumno stopila v korak s trendi in ugotovila, da mi je moderna in pametna tehnologija lahko tudi v pomoč,« pove Tanja in doda, da je svoje poslovanje posodobila to te mere, da stranke lahko svoje želje sporočajo tudi preko telefona, spletne trgovine ali družabnih omrežij: »Gledajo objavljene fotografije in naročajo, kar jim je všeč. Po želji jim cvetje po Ljubljani in okolici tudi dostavimo. Pri tem mora biti seveda nujno prisotno zaupanje. Najbolj me veseli, da se to pri veliki večini strank slej ko prej stke.«

Tanji zaupanje izredno veliko pomeni in je zanjo največ vredno. »Zato je zelo pomembno, da znaš strankam prisluhniti, jim primerno svetovati, in navsezadnje, da si zanesljiv,« pove.

S strankami je ustvarila poseben odnos, pri čemer ji pomaga tudi to, da je po osnovni izobrazbi učiteljica. Rada se pogovarja, prisluhne ljudem, zato so njeno cvetličarno izbrali tudi za Varno točko.

Poleg vsega Tanja s svojimi izkušnjami in znanjem sodeluje na različnih področjih, ki ji pomenijo izziv in tudi dodano vrednost pri njenem delu. Tako je aktivna na svoji Območni obrtno-podjetniški zbornici Šiška, na krovni zbornici sodeluje s Sekcijo cvetličarjev in vrtnar-

jev, je tudi članica Sveta zavoda RRA Ljubljanske urbane regije, četrtna svetnica v domačem okolju ... kjer le more in utegne poskušati dati svoj prispevek okolju, v katerem se giblje, dela in živi. Sicer pa lahko veliko več časa kot pred leti nameni sebi in svoji družini. S tem, ko si je prilagodila delovni čas, kot ji ustreza, ima več časa tudi za kakšen hobi. Tako z možem zadnja leta aktivno plešeta v Folklorni skupini Vodice. »To pa je za dušo,« z nasmehom sklene Tanja.

EVA MIHELČ

**”KARTICA JE SUPER.
UPORABLJAM JO
VSAK DAN,
ŠE MED VIKENDOM.”**

Steklarskih opravil so se priučili

Štefan Vučko iz prekmurskega naselja Žižki v občini Črenšovci se je izučil za strugarja in ta poklic, daleč od rojstnega kraja, opravljal polnih sedem let. Pot ga je zanesla na Gorenjsko, v Železnike, kjer je spoznal tudi svojo zakonsko partnerico Marijo. Nostalgija po Prekmurju pa ga je skupaj z življenjsko sopotnico popeljala domov. V takratnem lendavskem podjetju Indip se je zaposlil kot vzdrževalec strojev, povsem po naključju pa po treh letih pristal med obrtniki, a ne kovinarske, temveč steklarske dejavnosti.

V Žižkih je namreč svojo steklarsko obrt nameraval opustiti Štefan Horvat in nagovoril soimenjaka Vučka, da jo prevzame, kar se je leta 1990 tudi zgodilo. »Nič kaj veliko mi iz te branže ni bilo znano. Ob spodbudi znancev in prijateljev ter strokovni pomoči obrtnikov, ki so opravljali steklarstvu podobno dejavnost, sem se pogumno spoprijel z vsemi začetniškimi težavami v poslovanju. V sklopu domačega gospodarskega poslovanja sem živinski hlev spremenil v priročno delavnico s tremi najpomembnejšimi osnovnimi delovnimi sredstvi – navadno mizo, tračnim brusilnikom in nožem za rezanje stekla,« se spominja Štefan prvih obrtniških korakov.

Prvo večjo prelomnico v njegovem steklarskem delovanju je pomenilo sodelovanje s takrat dobro stoječim podjetjem Gidos v Lendavi, kjer mu je sosed kot vodja mizarskega obrata ponudil soliden posel. Zgradil je prvo steklarsko delavnico, še zlasti ugodno je bilo obdobje treh let, ko je pričel poslovno sodelovati s sosednjo Madžarsko in nudi zaposlitev večjemu številu terenskih delavcev. Nemoteno je potekal delovni proces tudi v domači obratovalnici s tremi zaposlenimi delavci, po besedah Štefana Vučka pa je največje zadovoljstvo pomenila odločitev sina Gregorja, da šolanje nadaljuje na steklarski šoli v Rogaški Slatini. Z uspešnim zaključkom in pridobitvijo kvalifikacije stavbnega steklarja se je Gregor tudi zaposlil pri očetu. Steklarska dejavnost mu seveda ni bila tuja, saj se je že v mladosti »spoprijateljil« s tovrstnimi opravili.

Drugo prelomno obdobje Vučkovega poslovanja se je zgodilo sredi devetdeset-

tih let minulega stoletja, ko je sklenil sodelovanje z ljutomerskim podjetjem Cleangrad, ki se ukvarja z izgradnjo čistih prostorov za najzahtevnejše tehnološke procese. Od leta 2010 pa Vučko sodeluje tudi s proizvajalcem priznane znamke avtomobov Charrhago, ki ima obratovalnici v Odrancih in Ormožu.

Tri leta pozneje je bil dograjen še drugi del steklarske delavnice, opremljene z najsodobnejšo tehnologijo. Po več kot tridesetletnem uspešnem obrtniškem poslovanju je lani decembra 62-letni Štefan Vučko predal vodenje firme sinu Gregorju. »Seveda z očetom ostajam v pristnem družinskem stiku, saj so njegove delovne izkušnje in dolgoletna prisotnost na steklarskem trgu neprecenljive,« s hvaležnostjo pripoveduje Gregor in ne pozabi na mamo, ki bo nadaljevala svoje poslanstvo v podjetju, kjer se vseskozi ukvarja s finančno administrativnimi posli. Zanimivo, da so se vsi

zaposleni delavci pri Vučkovih v Žižkih, razen 41-letnega Gregorja, steklarskih opravil priučili. Sandra Cipot je po poklicu natakarica, Petra Klemenčič pa medicinska sestra. Obe zatrjujeta v en glas, da neizmerno uživata v tem delu, prav tako moška predstavnik – Stanko Lutar, sicer trgovec, in Benjamin Prša, ki doma kmetuje. »Z njihovim pristopom do steklarskih opravil in znanjem, ki so si ga pridobili skozi raznovrstne proizvodne in storitven procese, sva izjemno zadovoljna,« zatrjujeta Štefan in Gregor Vučko.

Gregor pravi, da bodo sledili razvoju in trendom v steklarski dejavnosti ter si z najsodobnejšo strojno tehnologijo prizadevali dosegati rezultate, v splošno zadovoljstvo in nadaljnje zaupanje poslovnih partnerjev, individualnim povpraševalcem naših storitev pa zagotavljati najbolj kakovostne materiale in njihove želene naložbe v celoti izpolniti.

NIKO ŠOŠTARIČ

Ekipa
Steklarstva
Vučko

Brezskrbno po Evropi. S tremi pametnimi rešitvami:

Prihranite čas in denar na približno **67.000 bencinskih servisih** po vsej Evropi.

Z **DKV BOX EUROPE** uživajte v prehodu številnih cestninskih postaj brez ustavljanja v 13 evropskih državah.

Z digitalnim asistentom **DKV LIVE** lahko občutno povečate učinkovitost vašega voznega parka.

dkv-mobility.com

YOU DRIVE, WE CARE.

								OBRTNIK	MIKRO-ORGANIZEM	NEMŠKI LETALSKI PIONIR (OTTO)	NEKD. AMER. TENISAČ (ANDRE)	NAŠ FILMSKI ANIMATOR (ZVONKO)	IZIDOR REJC	LESENA OBUTEV	NEKD. ŠP. ŠPREMIER (JOSE MARIA)
								MANJŠA DLAKA							
								USTNI DOKTORSKI IZPIT							
								MADŽARSKI PISATELJ (GABOR)					KIM NOVAK ITAL. PESNICA MORANTE		
								FINA LANENA TKANINA				PISATELJICA PEROCI TROPSKI PLAZILEC			
								NEMŠKI KEMIČ (JULIUS)							
								POLDRAG KAMEN Z BELIMI IN ČRNIMI PROGAMI						KAN. - HR. FOTOREPORTER (BORIS)	PRVI PREVOD BIBLIJE V LATINŠČINO
								ŽARO TUŠAR			MESTO V ROMUNIJI PRAVLJIČNI JUNAK				
								KRAJ PRI DOMŽALAH					PETER TERNOVŠEK EKSCES		
								NORD. BOŽANSKA DEVICA SISTEM GRADNJE							
OBRTNIK	STROKOVNA IZOBRAZBA	VOZNIK KAMIONA	NAŠ MOŠKI VOKALNI TRIO	KATJA TRATNIK	SHRAMBA ZA KMEČKO ORODJE	ŽENSKO KRILO TERENEČ IZ DACIE							ZELIŠČE		
TOVARNA STEKLA												TEMELJNI VERSKI NAUK REKA V ŠVICI			
NAŠE OBMORSKO MESTO									SIDRNI VIJAK SKLADBA NABOŽNE VSEBINE						AVTOR: MARKO DREŠČEK
NEKD. PREDSEDNIK BOLIVIJE MORALES				SLABIJEV, UGAŠANJE ANG. IGRALEC (ANTHONY)										MESTNA TRDNJAVA V STARIH ATENAH	POBI-RALEC MITNINE
NAJVEČJI OTOK V SREDNJI AMERIKI						BIVOL S SULA-VEZIJA REZISER (IGOR)					NIZOZ. SIRARSKO MESTO IGRALKA KRAVANJA				
DOMAČINKA IZ DUBLINA					ZAŠČITNA PLOŠČA USNJE NA PETI ČEVLJA									KAZUKO IKEDA OČKA, ATEK	
RAZTELEŠEVALEC							AM. PEVEC (LOU) IZVEDE-NEC ZA FIZIKO					ARTHUR (KRAJŠE) MESTO V SPODNJI SAŠKI			
OZNAKA LJUBLJANE			RASTLINA PRI-RASLIKA SODARSKO ORODJE							ANG. FIZIK (FRANCIS WILLIAM)					
PERJE PRI REPI, NATJE				NOGO-METAŠ DŽEKO ZVIŠANI TON E					NADLEŽNA POLETNA ŽUŽELKA	SEDMINA TEDNA	INDI-JANSKI ŠOTOR DLAKA POD NOSOM				
OBRAT, ZASUK						PRIPOVED								OLGA ČEČKOVA ERIK TUL	
IT. SKLADATELJ IN DIRIGENT (ANTONIO)						GRŠKA ČRKA			RIBA IZ REDA SLEDI						
ATLETSKA SKAKALNA DISCIPLINA									ZBIRALEC MNENJ						

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravo do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglasih (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
 - **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **19 EUR** (+ 22 % DDV).
- Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitel računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavezanec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridružujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

Oglase lahko pošljete po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
 - klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
 - NOVO – preko spletnega obrazca na www.ozs.si/Obrtnik/Narocilomalegaoglasa
- Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.**

STROJI IN OPREMA

PRODAM STROJE IN NAPRAVE za izdelovanje gumijastih škornjev s filc podlogo. Informacije po tel. 031 640 538. Šifra oglasa: 24-02-002

PRODAM RAZNO GOSTINSKO opremo za radi zaprtja lokala. Informacije po tel. 040 688 777. Šifra oglasa: 24-02-003

COPIA BIRO d.o.o. - prodaja, servis in vzdrževanje Canon tiskalnih naprav: tiskalniki, multifunkcijske naprave, ploterji, produkcijske naprave in skenerji. Nudimo programske rešitve za centralizacijo tiskanja in dokumentni sistem. Informacije po tel. 01 242 58 14, e-pošta: prodaja@copia-biro.si, www.copia-biro.si. Šifra oglasa: 24-02-004

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIE, TESTENINARIJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njakov ter strokovno montažo dobavljene opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 24-02-001

VSE ZA HIDRAVLIKO, PNEVMATIKO IN INDUSTRIJO. Izdelava cevi po naročilu. Delavnica na terenu. Cevi za odsesavanje, hidravlične cevi, priključki, ventili, črpalke, pripravne enote, akumulatorsko orodje, maziva, hitro in kvalitetno. Informacije po tel. 02 883 8690. Šifra oglasa: 24-02-005

PRODAMO ODLIČNO OHRANJENE hidravlične škarje Jelšingrad MG 3100/635, letnik 1984. Več informacij po e-pošti: tomas.puc@siol.net. Šifra oglasa: 24-02-006

UGODNO PRODAMO malo rabljeno, popolnoma obnovljeno ekscentrično stiskalnico Guljaš & Velicki, tip EK 8 T, letnik 1990, s podajalnikom in odvijalcem traku. Informacije po tel. 041 768 334 ali e-p: direktor@ikor.si Šifra oglasa: 24-02-007

Ročni paletnik

- nosilnost: 2500 kg
- dolžina vilic: 1150 mm
- tovorna kolesa: POLYURETAN (PU)
- krmlina kolesa: GUMA
- neto teža: 71 kg

Slika je simbolična.

Cena samo 270 € brez DDV www.ika.si

Tel.: 04 518 44 44
Fax: 04 518 44 00
E-mail: info@ika.si

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo! Če želite, da vam objavimo oglas za storitve, nam **pošljite dokumente o vaši registrirani dejavnosti.**

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v **majski** Obrtnikovi borzi je **22. aprila 2024.**

NAROČILO NA REVISO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

Naročite se lahko po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- navadni pošti na naslov: OZS, Celovška c. 71, 1000 Ljubljana

fiservis.si, www.profiservis.si Šifra oglasa: 24-03-004

OBRTNE STORITVE

FOTOGRAFSKE STORITVE - nudimo profesionalno izdelavo poslovnih portretov, produktnih fotografij in fotografiranje dogodkov. slikaj.se Uroš Abram s.p., PE Jesenice, Cesta železarjev 2, e-p: info@slikaj.se, tel. 051 660 419. Šifra oglasa: 24-03-001

NUDIMO: špedicijske storitve, logistiko, vulkanizirno za tovorna vozila, hidravlične cevi, avto klima. Informacije: Laptrans prevozi d.o.o., Veliki Gaber 109, 8213 Veliki Gaber, tel. 041 799 296. Šifra oglasa: 24-03-002

PROFIservis d. o. o. - prodaja, servis, najem in vzdrževanje tiskalnikov, multifunkcijskih naprav, računalnikov, skenerjev. Reševanje podatkov iz SSD. Brother, Canon, HP, Epson, Asus, Lenovo, Dell, Acer ... Informacije po tel. 0590 42 800, e-pošta: prodaja@pro-

UREJANJE VRTOV IN PARKOV! Nudimo celostno storitev na področju načrtovanja, zasaditve in vzdrževanja zelenih površin ter okolice. Povpraševanja in informacije: Terrapevt, d. o. o., Lipe 13, 1000 Ljubljana, tel. 041 373 604. Šifra oglasa: 24-03-006

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

OSEBNA DVIGALA
TOVORNA DVIGALA
INVALIDSKA DVIGALA
MOSTOVNA DVIGALA
KONZOLNA DVIGALA
VERIŽNA DVIGALA
GRADBENA DVIGALA
VIŠEČI FASADNI ODRI

DVIGALA BARTOL d.o.o., Badjurova ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

MATERIAL

• pleksi izdelki po naročilu
• svetlobne kupole • varnostna ogledala

PLEKSI OBLIKUJEMO
s svojim stilom

POSplastika
T +386 1 837 10 33
www.pos-plastika.si/trgovina

KOLESA ZA TRANSPORTNE VOZIČKE: popolna izbira transportnih koles za vse namene: pohištvena, krom svetleča zaščita, Inox elektro polirani AISI 304, antistatika, temperaturno odporna kolesa (-70 stopinj C do +400 stopinj C) za pekarne in kadilnice, kolesa z brezledno površino, kolesa za večje obremenitve in kolesa za čistilne stroje. Dodatni popust pri večjih količinah, kolesa so na zalogi (kratki dobavni roki) in brezplačna dostava na vaš naslov. Nudim svetovanje in pomoč pri izbiri. Informacije po tel. 040 990 011, Perko Jože in na www.kolesa.net Šifra oglasa: 24-01-001

PRAŠNE BARVE Iba Kimya za prašno lakiranje. Poliestri fasadne kvalitete, z Qualicoat/GSB certifikatom, gladka/groba struktura. Odlična kvaliteta in brezplačna dostava v 1-2 dneh na vaš naslov. Več informacij na www.iba.com, e-pošta: ibakimya.slo@gmail.com, tel. 031 888 289. Šifra oglasa: 24-01-002

pigo
pisarniški material

Registrirajte se na naši spletni strani
www.pigo.si

Čaka vas
DODATNIH 10 % POPUSTA
na vse artikole, ki niso v akciji!
V košarici uporabite kodo za popust in popust se bo odštel!
KODA ZA POPUST: OZS-10

**VSE IZ PLEXI
STEKLA**

► plošče, bloki, cevi,
palice, profili, kroglice,
kupole, ... ► mehanska
in termična obdelava
plexi stekla

T: +386 1 281 11 47
info@pecenko.com
www.pecenko.com

pečenko.

POSLOVNE STORITVE

VRHUNSKA KULINARIKA, fine dining, čudovit ambient, catering pogostitve, poslovni in protokolarni dogodki, možnosti seminarjev, poročna slavlja. Restavracija Nova Rajngla, Rajngla d. o. o., Preserje 9/a, 3314 Braslovče. Informacije po tel. 041 721 299. Za vse člane Obrtno-podjetniške zbornice - 5 % popusta pri koriščenju storitev. Šifra oglasa: 24-04-002

DOBER OKUS ŠTEJE, domače pristno bučno olje pa je pika na i vsake izbrane jedi. Jeruzalem SAT - Štajersko prekmursko bučno olje Slovenija najdete v vseh večjih trgovinah ali v spletni trgovini: www.oljarne-jezuzalem.si, tel. 02 713 48 52. Izberite doživetvo in praktično darilo, po katerem si vas bodo zapomnili. Šifra oglasa: 24-04-003

NAČRTOVANJE IN IZDELAVA TISKANIH VEZIJ in manjših elektronskih krmilij. Prilagodite rešitev vašemu unikatnemu izdelku ali projektu. Informacije po tel. 040 501 114, e-p: gkobetic@gmail.com Šifra oglasa: 24-04-005

RAČUNOVODSKI SERVIS nudi strokovno opravljanje računovodskih storitev za podjetja in družbe. Prednosti: osebni pristop, odzivnost, ugodne cene, fleksibilen delovni čas. Preprosto pokličite po tel. 051 332 742, Natalija Geček s.p., Ramovševa 47, Ljubljana. Šifra oglasa: 24-04-001

TRGOVSKO BLAGO

ZELIŠČARSTVO PREŽLA - predelava zdravilnih zelišč Nudimo več vrst mazil, oblog, kapljic, čajev in krepil. Antonija Torkar s.p., Begunjska c. 23, 4248 Lesce, informacije po tel. 04 531 83 40. Delovni dnevi ob mlajju: april - 8., 9., 10., 11. in 12., delovni čas: delavnik od 8h - 13h in od 15h - 18h, nedelje in prazniki od 8h - 13h. Informacije in naročila po pošti, tel. 04 531 83 40, 051 649 793. Šifra oglasa: 24-05-001

ZANESLJIVA DOBAVA INDUSTRIJSKIH KRP za čiščenje v proizvodnji, delavnicah, čistilnih in biro servisih ... Reciklirane krpe iz bombaža, trikoja in frotirja, embalirane po 10 kg. Naročila: BRA.IN.TRADE@cepina.si, e-pošta: info@2-bi.eu, tel. 041 694 653. Šifra oglasa: 24-05-002

PODJETJE BERTIS nudi paste za roke priznane proizvajalca MACO za odstranjevanje vseh vrst trdovratne umazanije kot so: olje, masti, katran, bitumen, silikon, lepilo, lak. Informacije in naročila na: www.bertislesce.si ali e-p: bertis.lesce@gmail.com Šifra oglasa: 24-05-003

RAZNO

BOSCH SERVIS v Ljubljani išče vestnega delavca za servisiranje gospodinskih aparatov na terenu. Željene izkušnje oz. izobrazba elektro smeri, izpit B kategorije, slovenski jezik. Prošnje z življenjepisom pošljite na: zaposlitev@skerjanc.si, tel. 041 380 100, Škerjanc Co. d.o.o. Šifra oglasa: 24-09-003

PRODAM TURISTIČNO AGENCIJO na Ptuj. Več informacij po tel. 041 662 504. Lijana Valentin, EUROPA PARTNER d. o. o. Šifra oglasa: 24-09-005

PRODAM DIGITALNI KLAVIR (Yamaha digital piano P - 515) z vso potrebno dokumentacijo in dodatnim, četrtem pedalom. Klavir je bil kupljen decembra 2018 in v uporabi le kratek čas. Cena: 1.250 €. Lokacija: Ljubljana Šiška. Informacije: mohrstr13@gmail.com, tel. 031 477 406. Šifra oglasa: 24-09-001

Nove ugodnosti – nove možnosti prihrankov!

**"KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETIH
PARTNERJIH."**

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Borza EEN

Šifro oglasa, ki vas zanima, nam pošljite na e-naslov: een@ozs.si. Oglasili se vam bomo s dodatnimi informacijami in nadaljnjimi navodili.

FRANCIJA (RDRFR20240221067): francoski koordinator išče raziskovalne centre ali univerze, ki bi se pridružili konzorciju za razvoj prve vodikove polnilne postaje.

DANSKA (BRDK20240216015): trgovsko podjetje, ki se ukvarja s paletami, išče proizvajalce paletnih okvirjev iz reciklirane plastike.

NIZOZEMSKA (BONL20230704022): ponudnik naprednih rešitev za čiščenje odpadne vode in nadzor vodnih tokov išče partnerje za skupno sodelovanje pri projektih.

ŠVICA (TOCH20240212010): MSP ponuja avtomatizacijo analize podatkov, ki omogočajo vizualne preglede zaprtih prostorov ter odpravljajo tveganja za zdravje in varnost delavcev.

FRANCIJA (BRFR20240209028): podjetje išče podizvajalca na področju brizganja plastike iz vzhodne Evrope, ki bi zagotovil izdelavo enega od njihovih izdelkov.

FRANCIJA (BRFR20240221043): založnik išče storitve tiskanja na zahtevo v Evropi.

FRANCIJA (BOFR20240221020): podjetje, ki proizvaja generatorje brez električnega omrežja na baterijski pogon kot alternativo hrupnim generatorjem na plin, išče poslovne partnerje.

DANSKA (BODK20240222013): specializiran oblikovalski studio išče partnerje za sodelovanje pri svojih senzoričnih sobah za zdravstveni sektor.

ŠVEDSKA (BRSE20240220007): distributer izdelkov za nego las želi svojo proizvodnjo ekoloških izdelkov za nego las oddati izkušenemu proizvajalcu.

LUKSEMBURG (TRLU20240220021): luksemburška EdTech organizacija išče partnerstva za oblikovanje instrumentov za digitalno usposabljanje in razvoj tehnologije.

POLJSKA (BRPL20240221031): podjetje išče dobavitelja rastlinskih izvlečkov, polifenolov in aminokislin za industrijo prehranskih dopolnil.

ITALIJA (RDRIT20240219074): MSP iz sektorja GreenTech išče partnerje s strokov-

nim znanjem na področju IT, AI/ML in solarne industrije.

FINSKA (BOFI20240219029): Globalni pospeševalni program na področju energije išče energetska vozlišča in grozde.

ITALIJA (RDRIT20240216010): zagonsko podjetje išče strokovno znanje o velikih podatkih/oblaku za spletno aplikacijo za opazovanje Zemlje.

ŠPANIJA (RDRES20240213001): koordinator projekta išče partnerje za projekt, katerega cilj je medijske strokovnjake oborožiti z orodji za boj proti dezinformacijam.

NEMČIJA (RDRDE20240222029): nemška univerza išče industrijske partnerje za razvoj hibridnega sistema gorivnih celic in baterij v novi kiloVolt zasnovi za povečanje ravni napetosti in izboljšanje učinkovitosti sistema.

AVSTRILIJA (BRAT20240305003): trgovsko podjetje išče proizvajalca steklenic in pokrovčkov za bučno olje.

LATVIJA (BRLV20240311002): kmetija iz Latvije išče dobavitelja bučnih semen.

POLJSKA (BOPL20240313006): podjetje, ki potrošnikom pomaga kupovati energijo neposredno iz obnovljivih virov energije, išče poslovne partnerje.

FINSKA (RDRFI20240301011): podjetje za razširjeno resničnost išče proizvajalce pohištva v Evropi, ki bi želel na razpisu za kaskadno financiranje naprednih tehnologij.

POLJSKA (BRPL20240306002): podjetje išče proizvajalca silikonskih papirjev za ločevanje. Proizvajalec mora ponujati izdelek z različnimi gramaturami, v listih in zvitkih.

FINSKA (BRFI20240215001): ladjedelnica išče nove podizvajalce in dobavitelje.

ŠVICA (TOCH20240308005): podjetje, specializirano za ocenjevanje življenjskega cikla (LCA) in ogljičnega odtisa, išče partnerje za sodelovanje pri raziskovalnih in razvojnih projektih.

NEMČIJA (RDRDE20240314010): Mednarodna mreža na področju kvantne ekonomije išče strateške partnerje za predložitev predloga v okviru programa EIE StartUp.

ROMUNIJA (RDRRO20240314005): zagonsko podjetje išče partnerje EU razpis za izboljšanje zdravstvenega varstva s preventivno medicino.

Poslovni nasvet pred vašimi vrati

Brezplačno svetovanje in pomoč pri iskanju mednarodnih partnerjev za:

- proizvodnjo ali distribucijo vaših izdelkov,
- dostop do novih trgov,
- tehnološke rešitve za rast inovacij v vašem podjetju,
- sodelovanje pri raziskovalno-razvojnem projektu.

www.een.si
#EENCanHelp

Poiščite novega poslovnega partnerja

Oglasi ponudb in povpraševanj iz tujine so brezplačno dostopni na <https://een.ec.europa.eu/partnering-opportunities> ali <https://een.si/poslovnaborza/>.

Oddajte brezplačni oglas (ponudbo/povpraševanje), ki bo viden v okviru mreže Enterprise Europe Network.

PRVI MEDIJ TRANSPORTA IN LOGISTIKE

Z vami na poti,
v službi in doma!

Poiščite nas vsak mesec na prodajnih mestih ter dnevno spremljajte novice na
www.eTransport.si

Najдите nas na:
facebook

REVIJA ZA GRADBENIŠTVO, ARHITEKTURO IN MATERIALE

www.gradbenik.net

Zavarovanja za podjetja

Zavarovalnica Triglav nudi
poseben popust za imetnike
kartice **Mozaik podjetnih**.

triglav

Vse bo v redu.
triglav.si

